KURAN'IN BAZI SIRLARI

Gerçek şu ki kulluk eden bir topluluk için
bunda (Kuran'da) 'açık bir mesaj'
(veya gerçek bir çıkış yolu) vardır.
(Enbiya Suresi, 106)

HARUN YAHYA

الله
رسول
محمد

Allah, Kuran'da insanlara ibadetlerin, emir ve yasakların, güzel ahlak özelliklerinin yanısıra birçok sırrı da haber verir. Bunlar, çok önemli sırlardır ve insan, çevresine dikkatli bir gözle baktığında, hayatı boyunca bu sırların gerçekleştiğine şahit olur. Bu sırlar, Kuran dışında hiçbir kaynakta bulunmazlar. Dünyanın en kültürlü, en zeki, en araştırmacı veya gözlemci insanının dahi haberdar olamayacağı bu önemli sırların tek kaynağı Kuran'dır.

Allah'ın Kuran'da bildirdiği bu sırlardan haberdar olmayan insanlar, hayatları boyunca bunları bilmemenin sıkıntı ve zorluğu içinde yaşarlar, ancak neden sıkıntı ve zorluk içinde olduklarını da bilmezler. Kuran'ın bu sırlarını öğrenenler içinse dünya hayatı çok kolaydır, sevinç ve heyecan doludur.

Bu kitapta, Allah'ın insanlara sır olarak bildirdiği bazı ayetlerle ilgili konulara yer verilmiştir. Bu ayetleri okuyan, ayetlerde bildirilen sırlara dikkati çekilen her insanın yapması gereken, çevresine akıl ve hikmet gözüyle bakmak ve her olayı Kuran'a göre değerlendirmektir. O zaman, Kuran'ın sırlarının hem kendi hayatına, hem de tüm insanların hayatına tamamen hakim olduğunu heyecanla fark edecektir.

YAZAR HAKKINDA: Harun Yahya müstear ismini kullanan Adnan Oktar, 1956 yılında Ankara'da doğdu. 1980'li yıllardan bu yana, imani, bilimsel ve siyasi konularda pek çok eser hazırladı. Bunların yanı sıra, yazarın evrimcilerin sahtekarlıklarını, iddialarının geçersizliğini ve Darwinizm'in kanlı ideolojilerle olan karanlık bağlantılarını ortaya koyan çok önemli eserleri bulunmaktadır.

Yazarın tüm çalışmalarındaki ortak hedef, Kuran'ın tebliğini dünyaya ulaştırmak, böylelikle insanları Allah'ın varlığı, birliği ve ahiret gibi temel imani konular üzerinde düşünmeye sevk etmek ve inkarcı sistemlerin çürük temellerini ve sapkın uygulamalarını gözler önüne sermektir. Nitekim yazarın, bugüne kadar 57 ayrı dile çevrilen yaklaşık 250 eseri, dünya çapında geniş bir okuyucu kitlesi tarafından takip edilmektedir.

Harun Yahya Külliyatı, -Allah'ın izniyle- 21. yüzyılda dünya insanlarını Kuran'da tarif edilen huzur ve barışa, doğruluk ve adalete, güzellik ve mutluluğa taşımaya bir vesile olacaktır.

بسم الله الرحمن الرحيم

OKUYUCUYA

- Bu kitapta ve diğer çalışmalarımızda evrim teorisinin çöküşüne özel bir yer ayrılmasının nedeni, bu teorinin her türlü din aleyhtarı felsefenin temelini oluşturmasıdır. Yaratılışı ve dolayısıyla Allah'ın varlığını inkar eden Darwinizm, 140 yıldır pek çok insanın imanını kaybetmesine ya da kuşkuya düşmesine neden olmuştur. Dolayısıyla bu teorinin bir aldatmaca olduğunu gözler önüne sermek çok önemli bir imani görevdir. Bu önemli hizmetin tüm insanlarımıza ulaştırılabilmesi ise zorunludur. Kimi okuyucularımız belki tek bir kitabımızı okuma imkanı bulabilir. Bu nedenle her kitabımızda bu konuya özet de olsa bir bölüm ayrılması uygun görülmüştür.
- Belirtilmesi gereken bir diğer husus, bu kitapların içeriği ile ilgilidir. Yazarın tüm kitaplarında imani konular Kuran ayetleri doğrultusunda anlatılmakta, insanlar Allah'ın ayetlerini öğrenmeye ve yaşamaya davet edilmektedirler. Allah'ın ayetleri ile ilgili tüm konular, okuyanın aklında hiçbir şüphe veya soru işareti bırakmayacak şekilde açıklanmaktadır.
- Bu anlatım sırasında kullanılan samimi, sade ve akıcı üslup ise kitapların yediden yetmişe herkes tarafından rahatça anlaşılmasını sağlamaktadır. Bu etkili ve yalın anlatım sayesinde, kitaplar "bir solukta okunan kitaplar" deyimine tam olarak uymaktadır. Dini reddetme konusunda kesin bir tavır sergileyen insanlar dahi, bu kitaplarda anlatılan gerçeklerden etkilenmekte ve anlatılanların doğruluğunu inkar edememektedirler.
- Bu kitap ve yazarın diğer eserleri, okuyucular tarafından bizzat okunabileceği gibi, karşılıklı bir sohbet ortamı şeklinde de okunabilir. Bu kitaplardan istifade etmek isteyen bir grup okuyucunun kitapları birarada okumaları, konuyla ilgili kendi tefekkür ve tecrübelerini de birbirlerine aktarmaları açısından yararlı olacaktır.
- Bunun yanında, sadece Allah rızası için yazılmış olan bu kitapların tanınmasına ve okunmasına katkıda bulunmak da büyük bir hizmet olacaktır. Çünkü yazarın tüm kitaplarında ispat ve ikna edici yön son derece güçlüdür. Bu sebeple dini anlatmak isteyenler için en etkili yöntem, bu kitapların diğer insanlar tarafından da okunmasının teşvik edilmesidir.
- Kitapların arkasına yazarın diğer eserlerinin tanıtımlarının eklenmesinin ise önemli sebepleri vardır. Bu sayede kitabı eline alan kişi, yukarıda söz ettiğimiz özellikleri taşıyan ve okumaktan hoşlandığını umduğumuz bu kitapla aynı vasıflara sahip daha birçok eser olduğunu görecektir. İmani ve siyasi konularda yararlanabileceği zengin bir kaynak birikiminin bulunduğuna şahit olacaktır.
- Bu eserlerde, diğer bazı eserlerde görülen, yazarın şahsi kanaatlerine, şüpheli kaynaklara dayalı izahlara, mukaddesata karşı gereken adaba ve saygıya dikkat etmeyen üsluplara, burkuntu veren ümitsiz, şüpheci ve ye'se sürükleyen anlatımlara rastlayamazsınız.

KURAN'IN BAZI SIRLARI

Gerçek şu ki kulluk eden bir topluluk için bunda (Kur'an'da) 'açık bir mesaj' (veya gerçek bir çıkış yolu) vardır.
(Enbiya Suresi, 106)

HARUN YAHYA

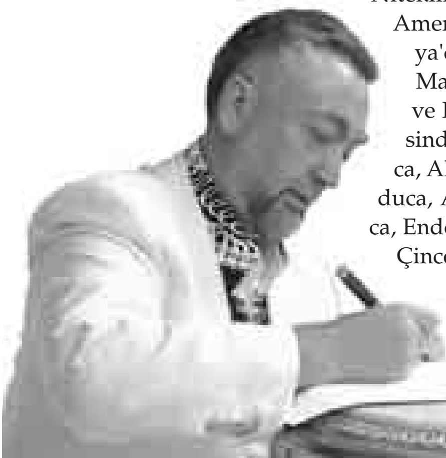
YAZAR ve ESERLERİ HAKKINDA

Harun Yahya müstear ismini kullanan yazar Adnan Oktar, 1956 yılında Ankara'da doğdu. İlk, orta ve lise öğrenimini Ankara'da tamamladı. Daha sonra İstanbul Mimar Sinan Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi'nde ve İstanbul Üniversitesi Felsefe Bölümü'nde öğrenim gördü. 1980'li yıllardan bu yana, imani, bilimsel ve siyasi konularda pek çok eser hazırladı. Bunların yanı sıra, yazarın evrimcilerin sahtekarlıklarını, iddialarının geçersizliğini ve Darwinizm'in kanlı ideolojilerle olan karanlık bağlantılarını ortaya koyan çok önemli eserleri bulunmaktadır.

Harun Yahya'nın eserleri yaklaşık 30.000 resmin yer aldığı toplam 45.000 sayfalık bir külliyattır ve bu külliyat 57 farklı dile çevrilmiştir.

Yazarın müstear ismi, inkarcı düşünceye karşı mücadele eden iki peygamberin hatıralarına hürmeten, isimlerini yad etmek için Harun ve Yahya isimlerinden oluşturulmuştur. Yazar tarafından kitapların kapağında Resulullah'ın mührünün kullanılmış olmasının sembolik anlamı ise, kitapların içeriği ile ilgilidir. Bu mühür, Kuran-ı Kerim'in Allah'ın son kitabı ve son sözü, Peygamberimiz (sav)'in de hatem-ül enbiya olmasını remzetmektedir. Yazar da, yayınladığı tüm çalışmalarında, Kuran'ı ve Resulullah'ın sünnetini kendine rehber edinmiştir. Bu suretle, inkarcı düşünce sistemlerinin tüm temel iddialarını tek tek çürütmeyi ve dine karşı yöneltilen itirazları tam olarak susturacak "son söz"ü söylemeyi hedeflemektedir. Çok büyük bir hikmet ve kemal sahibi olan Resulullah'ın mührü, bu son sözü söyleme niyetinin bir duası olarak kullanılmıştır.

Yazarın tüm çalışmalarındaki ortak hedef, Kuran'ın tebliğini dünyaya ulaştırmak, böylelikle insanları Allah'ın varlığı, birliği ve ahiret gibi temel imani konular üzerinde düşünmeye sevk etmek ve inkarcı sistemlerin çürük temellerini ve sapkın uygulamalarını gözler önüne sermektir.

Nitekim Harun Yahya'nın eserleri Hindistan'dan Amerika'ya, İngiltere'den Endonezya'ya, Polonya'dan Bosna Hersek'e, İspanya'dan Brezilya'ya, Malezya'dan İtalya'ya, Fransa'dan Bulgaristan'a ve Rusya'ya kadar dünyanın daha pek çok ülkesinde beğeniyle okunmaktadır. İngilizce, Fransızca, Almanca, İtalyanca, İspanyolca, Portekizce, Urduca, Arapça, Arnavutça, Rusça, Boşnakça, Uygurca, Endonezyaca, Malayca, Bengoli, Sırpça, Bulgarca, Çince, Kishwahili (Tanzanya'da kullanılıyor), Hausa (Afrika'da yaygın olarak kullanılıyor), Dhivelhi (Mauritus'ta kullanılıyor), Danimarkaca ve İsveççe gibi

pek çok dile çevrilen eserler, yurt dışında geniş bir okuyucu kitlesi tarafından takip edilmektedir.

Dünyanın dört bir yanında olağanüstü takdir toplayan bu eserler pek çok insanın iman etmesine, pek çoğunun da imanında derinleşmesine vesile olmaktadır. Kitapları okuyan, inceleyen her kişi, bu eserlerdeki hikmetli, özlü, kolay anlaşılır ve samimi üslubun, akılcı ve ilmi yaklaşımın farkına varmaktadır. Bu eserler süratli etki etme, kesin netice verme, itiraz edilemezlik, çürütülemezlik özellikleri taşımaktadır. Bu eserleri okuyan ve üzerinde ciddi biçimde düşünen insanların, artık materyalist felsefeyi, ateizmi ve diğer sapkın görüş ve felsefelerin hiçbirini samimi olarak savunabilmeleri mümkün değildir. Bundan sonra savunsalar da ancak duygusal bir inatla savunacaklardır, çünkü fikri dayanakları çürütülmüştür. Çağımızdaki tüm inkarcı akımlar, Harun Yahya Külliyatı karşısında fikren mağlup olmuşlardır.

Kuşkusuz bu özellikler, Kuran'ın hikmet ve anlatım çarpıcılığından kaynaklanmaktadır. Yazarın kendisi bu eserlerden dolayı bir övünme içinde değildir, yalnızca Allah'ın hidayetine vesile olmaya niyet etmiştir. Ayrıca bu eserlerin basımında ve yayınlanmasında herhangi bir maddi kazanç hedeflenmemektedir.

Bu gerçekler göz önünde bulundurulduğunda, insanların görmediklerini görmelerini sağlayan, hidayetlerine vesile olan bu eserlerin okunmasını teşvik etmenin de, çok önemli bir hizmet olduğu ortaya çıkmaktadır.

Bu değerli eserleri tanıtmak yerine, insanların zihinlerini bulandıran, fikri karmaşa meydana getiren, kuşku ve tereddütleri dağıtmada, imanı kurtarmada güçlü ve keskin bir etkisi olmadığı genel tecrübe ile sabit olan kitapları yaymak ise, emek ve zaman kaybına neden olacaktır. İmanı kurtarma amacından ziyade, yazarının edebi gücünü vurgulamaya yönelik eserlerde bu etkinin elde edilemeyeceği açıktır. Bu konuda kuşkusu olanlar varsa, Harun Yahya'nın eserlerinin tek amacının dinsizliği çürütmek ve Kuran ahlakını yaymak olduğunu, bu hizmetteki etki, başarı ve samimiyetin açıkça görüldüğünü okuyucuların genel kanaatinden anlayabilirler.

Bilinmelidir ki, dünya üzerindeki zulüm ve karmaşaların, Müslümanların çektikleri eziyetlerin temel sebebi dinsizliğin fikri hakimiyetidir. Bunlardan kurtulmanın yolu ise, dinsizliğin fikren mağlup edilmesi, iman hakikatlerinin ortaya konması ve Kuran ahlakının, insanların kavrayıp yaşayabilecekleri şekilde anlatılmasıdır. Dünyanın günden güne daha fazla içine çekilmek istendiği zulüm, fesat ve kargaşa ortamı dikkate alındığında bu hizmetin elden geldiğince hızlı ve etkili bir biçimde yapılması gerektiği açıktır. Aksi halde çok geç kalınabilir.

Bu önemli hizmette öncü rolü üstlenmiş olan Harun Yahya Külliyatı, Allah'ın izniyle, 21. yüzyılda dünya insanlarını Kuran'da tarif edilen huzur ve barışa, doğruluk ve adalete, güzellik ve mutluluğa taşımaya bir vesile olacaktır.

Bu kitapta kullanılan ayetler, Ali Bulaç'ın hazırladığı
"Kur'an-ı Kerim ve Türkçe Anlamı" isimli mealden alınmıştır.

Birinci Baskı: Kasım 2005
İkinci Baskı: Mayıs 2002
Üçüncü Baskı: Ekim 2004
Dördüncü Baskı: Aralık 2004
Beşinci Baskı: Temmuz 2005
Altıncı Baskı: Eylül 2005
Yedinci Baskı: Kasım 2005
Sekizinci Baskı: Temmuz 2006

ARAŞTIRMA YAYINCILIK
Talatpaşa Mah. Emirgazi Caddesi
İbrahim Elmas İşmerkezi
A Blok Kat 4 Okmeydanı - İstanbul
Tel: (0 212) 222 00 88

Baskı: Seçil Ofset
100. Yıl Mahallesi MAS-SİT Matbaacılar Sitesi
4. Cadde No: 77 Bağcılar-İstanbul
Tel: (0 212) 629 06 15

www.harunyahya.org - www.harunyahya.net

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ

İnsanlardan Kuran'a inanmayan veya inandığı halde kendileri için rehber olarak kabul etmeyenler, hayatları boyunca çok büyük yanılgılar, çelişkiler ve eksiklikler içinde yaşarlar. Çünkü, her insanın yaşamına ait gerçek bilgiler, Allah'ın yaratışının sırları en doğru ve hatasız şekliyle sadece Kuran'da mevcuttur. Kuran'a dayalı olmayan veya Kuran'daki bilgilerle çelişen her türlü bilgi bir aldatmaca ve yanılgıdır. Dolayısıyla Kuran'a uymayanlar dünya hayatı boyunca büyük bir aldanış içinde olurlar. Ahirette ise, telafisi olmayan bir azap içinde sonsuza kadar yaşamaya (Allah'ın dilemesi dışında) mahkum edilirler.

Allah, Kuran'da insanlara ibadetlerin, emir ve yasakların, güzel ahlak özelliklerinin yanı sıra birçok sırrı da haber verir. Bunlar, çok önemli sırlardır ve insan çevresine dikkatli bir gözle baktığında, hayatı boyunca bu sırların gerçekleştiğine şahit olur. Bu sırlar, Kuran dışında hiçbir kaynakta bulunmazlar. Dünyanın en kültürlü, en zeki, en araştırmacı veya gözlemci insanının dahi haberdar olamayacağı bu önemli sırların tek kaynağı Kuran'dır.

Allah'ın Kuran'da bildirdiği bu sırlardan haberdar olmayan insanlar, hayatları boyunca bunları bilmemenin sıkıntı ve zorluğu içinde yaşarlar, ancak neden sıkıntı ve zorluk içinde oldukları-

nı da bilmezler. Kuran'ın bu sırlarını öğrenenler içinse dünya hayatı çok kolaydır, sevinç ve heyecan doludur.

Bazı insanların Kuran'daki sırları görmemeleri ve kavrayamamaları ise Allah'ın yarattığı ayrı bir sırdır. Çünkü Kuran, herkesin anlayabileceği kadar açık ve anlaşılır bir kitaptır. Allah Kuran için şöyle buyurur:

Ey insanlar Rabbinizden size 'kesin bir kanıt (burhan)' geldi ve size apaçık bir nur (Kur'an) indirdik. İşte Allah'a iman edenler ve O'na sarılanlar, onları Kendisi'nden olan bir rahmetin ve bir fazlın içine yerleştirecektir ve onları Kendisi'ne varan dosdoğru bir yola yöneltip-iletecektir. (Nisa Suresi, 174-175)

Ne var ki, insanların büyük bir çoğunluğu, en karmaşık fizik problemlerini çözebilmelerine, en karmaşık ve anlaşılmaz felsefeleri anlayıp uygulayabilmelerine rağmen, Kuran'ı bütün açıklığına ve sadeliğine rağmen bir türlü kavrayamazlar. Bu, elinizdeki kitapta da üzerinde durulacağı gibi, önemli bir sırdır. Kavrayamadıkları için, dünya hayatının gerçeğinden habersiz olarak her gün biraz daha ölümlerine ve ahiretteki asıl hayatlarına yaklaşırlar. Kuran'daki sırlar müminler için büyük bir rahmet olurken, inkarcılar için dünyada ve ahirette azaba sebep olurlar. Allah bir ayetinde bu gerçeği şöyle bildirir:

Kur'an'dan mü'minler için şifa ve rahmet olan şeyleri indiriyoruz. Oysa o, zalimlere kayıplardan başkasını artırmaz. (İsra Suresi, 82)

Bu kitapta, Allah'ın insanlara sır olarak bildirdiği bazı ayetlerle ilgili konulara yer verilmiştir. Bu ayetleri okuyan, ayetlerde bildirilen sırlara dikkati çekilen her insanın yapması gereken,

çevresine akıl ve hikmet gözüyle bakmak ve her olayı Kuran'a göre değerlendirmektir. O zaman, Kuran'ın sırlarının hem kendi hayatına, hem de tüm insanların hayatına tamamen hakim olduğunu heyecanla fark edecektir.

İnsan sabah kalktığı andan itibaren, Allah'ın yarattığı bu sırların tecellilerini görebilir. Bunun için gafil olmaması, her an Allah'a dönüp yönelerek düşünmesi yeterli olacaktır. O zaman hayatının, insanların birçoğunun önyargıyla kabul ettiği kurallara kesinlikle bağlı olmadığını, tek geçerli hüküm ve kuralın Allah'ın kanunları olduğunu görecektir. Bu çok önemli bir sırdır. İnsanların, yüzyıllardır en kesin doğrular olarak kabul ettikleri kural ve uygulamaların birçoğunun hiçbir geçerliliği yoktur ve bu kişiler aslında büyük bir yanılgı içindedirler. Hak olan, Kuran'da yazanlardır. Kuran'ı samimi bir niyetle okuyan, her olayı Kuran ve iman gözüyle, Allah'ın dostu olarak değerlendiren her insan, bu önemli sırları ve daha fazlasını kendi nefsinde ve çevresinde apaçık görecek; Allah'ın her varlığın, her insanın, hatta her kalbin ve her düşüncenin tek hakimi olduğunu daha iyi kavrayacaktır. Allah ayetlerde şöyle bildirmektedir:

Biz ayetlerimizi hem afakta, hem kendi nefislerinde onlara göstereceğiz; öyle ki, şüphesiz onun hak olduğu kendilerine açıkça belli olsun. herşeyin üzerinde Rabbinin şahid olması yetmez mi? Dikkatli olun; gerçekten onlar, Rablerine kavuşmaktan yana derin bir kuşku içindedirler. Dikkatli olun; gerçekten O, herşeyi sarıp-kuşatandır. (Fussilet Suresi, 53-54)

ALLAH, HER İNSANIN DUASINI KABUL EDER

Sonsuz merhamet, şefkat ve güç sahibi olan Allah, Kuran'da insanlara çok yakın olduğunu, Kendisi'ne dua ederek bir şey istediklerinde onların dualarını kabul edeceğini bildirir. Bu konuyla ilgili ayetlerden biri şöyledir:

Kullarım Beni sana soracak olursa, muhakkak ki Ben (onlara) pek yakınım. Bana dua ettiği zaman dua edenin duasına cevap veririm. Öyleyse, onlar da Beni m çağrıma cevap versinler ve Bana iman etsinler. Umulur ki irşad (doğru yolu bulmuş) olurlar. (Bakara Suresi, 186)

Allah, ayetinde de bildirdiği gibi her insana çok yakındır, her insanın dileğini, içinden geçirdiklerini, düşündüklerini, bir dostuna söylediklerini, fısıldaşarak konuştuklarına, hatta bilinçaltında taşıdıklarına kadar bilir. Dolayısıyla, Allah Kendisi'ne yönelip dua eden, Kendisi'nden istekte bulunan herkesi duyar ve bilir. Bu, insanlar için çok büyük bir nimet ve Allah'ın rahmetinin, merhametinin ve sonsuz gücünün bir göstergesidir.

Allah, sonsuz bir güç ve ilme sahiptir. Allah, tüm evrende var olan herşeyin sahibidir. En güçlü gibi görünen insanlardan en büyük zenginliklere, en ihtişamlı gök cisimlerinden toprağın derinliklerinde yaşayan küçücük bir hayvana kadar canlı cansız

her varlık Allah'a aittir ve Allah'ın irade ve idaresi altındadır.

Bu gerçeğe iman eden bir insan, Allah'tan herşeyi isteyebilir ve Allah'ın duasını kabul etmesini umabilir. Örneğin amansız gibi görünen bir hastalığa yakalanan bir insan, elbette ki tüm tıbbi tedbirlere başvuracaktır. Ancak, şifayı verenin Allah olduğunu bilerek, Allah'a sağlığı için dua eder. Veya içinde bir tür korku ya da endişe duyan bir insan, Allah'ın kalbine ferahlık vermesi ve onu tüm korkularından kurtarması için dua edebilir. İşinde karşısına zorluklar çıkan bir insan, Allah'ın işlerini kolaylaştırması, zorluklarını gidermesi için Allah'a yönelebilir. İnsan bunlar gibi saymakla bitmeyecek kadar çok konuda Allah'tan istekte bulunabilir. Allah'ın hidayetini artırması, onu cennette salihlerle birlikte sonsuza dek ağırlaması, cenneti, cehennemi, Allah'ın gücünü daha iyi kavrayıp anlamak için kavrayışını artırması, zenginliğinin artması gibi...

Ancak, bu noktada belirtilmesi gereken ve Kuran'da bildirilen bir sır daha vardır. Allah bir ayette, **"İnsan hayra dua ettiği gibi, şerre de dua etmektedir. İnsan, pek acelecidir."** (İsra Suresi, 11) şeklinde bildirmektedir. Örneğin, bir insan çocuklarının geleceği için Allah'tan büyük bir mülk ve zenginlik isteyebilir. Ancak Allah onun bu isteğinde bir hayır görmeyebilir. Belki de zenginlik çocuklarının azgınlaşıp şımarmalarına neden olacaktır. Allah, bu insanın duasını duyar ve onun duasına en hayırlı şekilde karşılık verir. Veya bir insan bir yere bir an önce ulaşmak için dua eder. Ama belki de kendisi için oraya daha geç gitmesi ve biriyle karşılaşarak ondan ahiretine fayda getirecek şeyler öğrenmesi daha hayırlıdır; işte Allah bunu bilir ve bu kişinin de duasına yine en hayırlı olacak şekil-

de icabet eder. Yani Allah o insanı işitir, ama duasında onun için bir hayır görmüyorsa, onun için en hayırlı olanı yaratır. Bu, çok önemli bir sırdır.

Bu sırrı bilmeyenler, Allah'a dua ettikten sonra duaları gerçekleşmediğinde, Allah'ın kendilerini duymadığını zannederler. Bu, çok sapkın ve cahilce bir inanıştır. Çünkü Allah insana şah damarından daha yakındır. (Kaf Suresi, 16) O, insanın her konuşmasından, her düşüncesinden, hayatının her anından haberdardır. İnsan uyurken bile, Allah onun her halini, rüyasında gördüklerine kadar bilir. Bunların tümünü yaratan Allah'tır. Dolayısıyla, insan Allah'a her dua ettiğinde Allah'ın duasını bir ibadet olarak kabul ettiğini bilmeli ve duasına kendisi için en hayırlı zamanda ve en hayırlı şekilde karşılık verileceğine iman etmelidir.

Dua, her insan için çok kıymetli bir ibadet ve büyük bir nimettir. Çünkü Allah, insana dua aracılığı ile Allah'ın hayırlı ve güzel gördüğü herşeye erişme imkanı vermiştir. Allah, **"De ki: Sizin duanız olmasaydı Rabbim size değer verir miydi?..."** (Furkan Suresi, 77) ayetiyle duanın insanlar için önemini bildirmektedir.

Allah sıkıntı ve ihtiyaç içinde olanın duasını kabul eder

Dua edilen zamanlar, insanın Allah'a olan yakınlığının, dostluğunun ve Allah'a ne kadar muhtaç olduğunun en açık olarak anlaşıldığı anlardır. Çünkü insan dua ederken, hem Allah'ın karşısında ne kadar aciz ve güçsüz olduğunu anlar, hem de kendisine Allah'tan başka hiçbir gücün yardımının olamayacağı-

nın farkına varır. İnsanın duasının samimiyeti ve içtenliği ise, Allah'tan istediği şeye ne kadar ihtiyaç duyduğunu hissetmesi ile ilgilidir. Örneğin her insan dünyaya barış ve huzur gelmesi için dua edebilir. Ancak savaşın ortasındaki bir insanın bu konudaki duası, diğerlerine göre daha sıkıntı ve ihtiyaç içinde olacak, dolayısıyla bu insan bu konuda Allah'a çok daha fazla yalvararak ve muhtaç olarak dua edecektir. Veya denizin ortasında fırtınaya yakalanmış bir gemideki ya da düşmek üzere olan bir uçaktaki insanların hepsi, Allah'a yalvara yalvara dua ederler. Dualarında son derece içten ve boyun eğici olurlar. Allah bir ayette bunu şöyle bildirir:

> **De ki: "Sizi karanın ve denizin karanlıklarından kim kurtarmaktadır ki, siz (açıktan ve) gizliden gizliye ona yalvararak dua etmektesiniz: Andolsun, bizi bundan kurtarırsan, gerçekten şükredenlerden oluruz." (Enam Suresi, 63)**

Allah'ın Kuran'da insanlara bildirdiği makbul dua, "yalvara yalvara" olan duadır:

> **Rabbinize yalvara yalvara ve için için dua edin. Şüphesiz O, haddi aşanları sevmez. (Araf Suresi, 55)**

Allah bir başka ayette ise, sıkıntı ve ihtiyaç içinde olanın duasını kabul ettiğini bildirir:

> **Ya da sıkıntı ve ihtiyaç içinde olana, Kendisi'ne dua ettiği zaman icabet eden, kötülüğü açıp gideren ve sizi yeryüzünün halifeleri kılan mı? Allah ile beraber başka bir ilah mı? Ne az öğüt-alıp düşünüyorsunuz. (Neml Suresi, 62)**

Elbette ki bir insanın istekleri için Allah'a yalvarması, sıkıntı

ve ihtiyaç içinde dua etmesi için, ölüm tehlikesi içinde olması şart değildir. Bu örnekler, insanların, duanın samimi ve içten olması için nasıl bir ruh hali gerektiğini, gafletten kurtuldukları ölüme yakınlık anlarında nasıl Allah'a yöneldiklerini kıyas edebilmeleri açısından verilmektedir. Allah'a gönülden bağlı olan müminler ise ölümü görmeseler dahi, Rabbimiz'e her zaman samimiyetle ve acizliklerini bilerek muhtaç bir halde yönelirler. Bu onları, inkar edenlerden ve imanı zayıf olanlardan ayıran önemli bir özelliktir.

Duada sınır tanımamak

İnsan helal-haram sınırları içinde Allah'tan herşeyi isteyebilir. Çünkü daha önce de belirtildiği gibi, Allah tüm evrenin tek hakimi ve tek sahibidir ve eğer dilerse, insana her dilediğini verir. Dua ile Allah'a yönelen her insan, Allah'ın herşeye gücünün yettiğine, her isteğinin Allah için çok kolay olduğuna, duası kendisi için hayırla sonuçlanacaksa Allah'ın isteğini gerçekleştireceğine iman etmelidir. Kuran'da örnekleri verilen peygamberlerin ve salih müminlerin duaları, müminlerin Allah'tan neleri istediklerine dair birer örnektir. Örneğin Hz. Zekeriya Allah'tan hayırlı bir soy istemiştir ve karısı kısır olmasına rağmen Allah onun duasına karşılık vermiştir:

Hani o (Hz. Zekeriya), Rabbine gizlice seslendiği zaman; demişti ki: "Rabbim, şüphesiz benim kemiklerim gevşedi ve baş, yaşlılık aleviyle tutuştu; ben Sana dua etmekle mutsuz olmadım. Doğrusu ben, arkamdan gelecek yakınlarım adına korkuya kapıldım, benim karım da bir kısır (kadın)dır. Artık bana Kendi

Katından bir yardımcı armağan et. Bana mirasçı olsun. Yakup oğullarına da mirasçı olsun. Rabbim, onu (kendisinden) razı olunan(lardan) kıl." (Meryem Suresi, 3-6)

Allah, Hz. Zekeriya'nın duasını kabul etmiş ve onu Hz. Yahya ile müjdelemiştir. Hz. Zekeriya ise, bir oğlu olacağı müjdesini aldığında, karısı kısır olduğu için buna şaşırmıştır. Allah'ın Hz. Zekeriya'ya verdiği cevap müminlerin dualarında unutmamaları gereken bir sırrı içermektedir:

Dedi ki: "Rabbim, karım kısır (bir kadın) iken, benim nasıl oğlum olabilir? Ben de yaşlılığın son basamağındayım." (Ona gelen melek:) "<u>Bu benim için kolaydır, daha önce sen hiçbir şey değil iken, seni yaratmıştım.</u>" (Meryem Suresi, 8-9)

Kuran'da duasına icabet olunan daha birçok peygamberin haberi verilmektedir. Örneğin Hz. Nuh, hidayet bulmaları için her yolu denediği, ancak buna rağmen azgınlığı giderek artan kavmi için Allah'tan azap istemiş ve Allah duasına karşılık kavmine, tarihe geçecek kadar büyük ve şiddetli bir azap vermiştir.

Bir sıkıntı dolayısıyla Hz. Eyüp de Allah'a çağrıda bulunarak **"... Şüphesiz bu dert (ve hastalık) beni sarıverdi. Sen merhametlilerin en merhametli olanısın"** (Enbiya Suresi, 83) demiştir. Allah, Hz. Eyüp'ün duasının karşılığını Kuran'da şöyle bildirir:

Böylece onun duasına icabet ettik. Kendisinden o derdi giderdik; ona Katımız'dan bir rahmet ve ibadet edenler için bir zikir olmak üzere ailesini ve onlarla birlikte bir katını daha verdik. (Enbiya Suresi, 84)

Hz. Süleyman'ın Kuran'da haber verilen, **"Rabbim beni bağışla ve benden sonra hiç kimseye nasib olmayan bir mülkü bana armağan et. Şüphesiz sen karşılıksız armağan edensin"** (Sad Suresi, 35) şeklindeki duasına karşılık Allah ona çok büyük bir iktidar ve zenginlik vermiştir.

Dolayısıyla, dua edenler, Allah'ın gücünün herşeye yettiğini ve Allah'ın 'Ol' emriyle, herşeyin bir anda olabileceğini bilmeli ve bunlara iman ederek Allah'tan istekte bulunmalıdırlar. Allah'ın ayetinde de bildirdiği gibi, Allah için herşey kolaydır ve Allah her duayı işitir ve bilir.

Allah, dünyayı isteyenlere dünyayı verir, ancak onlar ahirette büyük bir kayıp içinde olurlar

Allah'tan gereği gibi korkup sakınmayan, ahirete de kesin bir bilgiyle iman etmeyen insanların istekleri sadece dünyaya yönelik olur. Onlar zenginliği, mülkü, itibarı hep bu dünyadaki hayatları için isterler. Allah, sadece dünya için istekte bulunanların ahirette bir kazançları olmayacağını bildirir. Müminler ise hem dünya hayatları hem de ahiretleri için Allah'tan istekte bulunurlar, çünkü ahiretin dünya hayatı kadar kesin ve yakın bir hayat olduğuna iman ederler. Allah, bunu Kuran'da şöyle bildirir:

> **... İnsanlardan öylesi vardır ki: "Rabbimiz, bize dünyada ver" der; onun ahirette nasibi yoktur. Onlardan öylesi de vardır ki: Rabbimiz, bize dünyada da iyilik ver, ahirette de iyilik (ver) ve bizi ateşin azabından koru" der. İşte bunların kazandıklarına karşılık nasipleri vardır. Allah, hesabı pek seri görendir. (Bakara Suresi, 200-202)**

Müminler de dualarında Allah'tan sağlık, zenginlik, ilim ve güzellik isterler. Ancak onların her dualarında Allah'ın hoşnutluğu ve dine uygun bir niyet vardır. Örneğin zenginliği, Allah yolunda kullanmak için isterler. Bu konuyla ilgili olarak Allah'ın Kuran'da örnek verdiği peygamberlerden biri Hz. Süleyman'dır.

Hz. Süleyman, Allah'tan kendisine kimsenin erişemeyeceği kadar büyük bir mülk vermesini isterken bunu dünyaya yönelik bir hırs olarak değil, Allah yolunda kullanmak, insanları Allah'ın dinine çağırmak ve Allah'ı zikretmek için istemiştir. Hz. Süleyman'ın Kuran'da bildirilen sözleri onun samimi niyetinin bir göstergesidir: Ayette şöyle buyrulmaktadır:

"... Gerçekten ben mal sevgisini Allah'ı zikretmekten dolayı tercih ettim." (Sad Suresi, 32)

Allah, Hz. Süleyman'ın bu duasını kabul etmiş, ona hem dünyada büyük bir mülk vermiş, hem de onu ahiret nimetleriyle mükafatlandırmıştır. Bunun yanında, sadece dünya hayatını isteyen, ahireti düşünmeyenlere de Allah dünyada isteklerini verir, ancak onlara ahirette azap dolu bir hayat vardır. Dünya hayatında sahip oldukları hiçbir nimete ahirette ulaşamazlar.

Allah bu önemli bilgiyi Kuran'da şu ayetleriyle insanlara bildirmektedir:

Kim ahiret ekinini isterse, Biz ona kendi ekininde arttırmalar yaparız. Kim dünya ekinini isterse, ona da ondan veririz; ancak onun ahirette bir nasibi yoktur. (Şura Suresi,20)

Kim çarçabuk olanı (geçici dünya arzularını) isterse, orada istediğimiz kimseye dilediğimizi çabuklaştırırız, sonra ona cehennemi (yurt) kılarız; ona, kınanmış ve kovulmuş olarak gider. (İsra Suresi, 18)

ALLAH, ŞÜKREDENLERİN NİMETLERİNİ ARTIRIR

Her insan, hayatı boyunca her anı için Allah'a muhtaçtır. Soluduğu havadan yediği yemeğe, elini ayağını kullanabilmesinden konuşabilmesine, barınabilmesinden, gülüp neşelenmesine kadar Allah'ın yarattıklarına ve kendisine bağışladıklarına muhtaç olarak yaşar. Ancak insanların büyük bir çoğunluğu acizliklerini ve Allah'a muhtaç olduklarını anlamazlar. Onlar herşeyin kendiliğinden geliştiğini veya sahip oldukları şeylere kendi çaba ve çalışmaları sonucunda ulaştıklarını zannederler. Bu, hem büyük bir yanılgı hem de Allah'a karşı büyük bir nankörlüktür. Kendilerine küçücük bir hediye alan bir insana bile nasıl teşekkür edeceğini bilemeyen bu insanlar, Allah'ın hayatları boyunca kendilerine verdiği sayısız nimeti görmezden gelerek yaşarlar. Oysa Allah'ın her insana verdiği nimet, sayarak bitirilemeyecek kadar çoktur. Allah bunu bir ayetinde şöyle bildirir:

Eğer Allah'ın nimetini saymaya kalkışacak olursanız, onu bir genelleme yaparak bile sayamazsınız. Gerçekten Allah, bağışlayandır, esirgeyendir. (Nahl Suresi, 18)

Buna rağmen, insanların büyük bir çoğunluğunu şükretmez. Bunun nedeni ise ayetlerde bildirilmektedir. İnsanları Allah'ın

yolundan saptırmak için yemin eden şeytan, insanların şükretmelerini de engelleyeceğini söylemiştir. Şeytanın bu sözleri Kuran'da şöyle bildirilir:

"Sonra muhakkak önlerinden, arkalarından, sağlarından ve sollarından sokulacağım. Onların çoğunu şükredici bulmayacaksın." (Allah) Dedi: "Kınanıp alçaltılmış ve kovulmuş olarak ordan çık. Andolsun, onlardan kim seni izlerse, cehennemi sizlerle dolduracağım." (Araf Suresi, 17-18)

Müminler ise, sahip oldukları her nimet için ne kadar aciz ve muhtaç olduklarını düşünerek Allah'a şükrederler. Müminlerin Allah'a şükrettikleri tek nimet zenginlik, mal, mülk değildir. Herşeyin sahibinin ve hakiminin Allah olduğunu bilen müminler sağlıkları, güzellikleri, ilimleri, akılları, imanı sevmeleri, küfrü çirkin görmeleri, hidayet ehli olmaları, tertemiz müminlerle birlikte olmaları, anlayış, basiret ve feraset sahibi olmaları, güçleri dolayısıyla şükrederler. Gördükleri güzel bir manzara için veya işleri kolay halledildiğinda, istedikleri birşey gerçekleştiğinde, güzel bir söz işittiklerinde, sevgi ve saygı gördüklerinde ve daha saymakla bitiremeyeceğimiz kadar çok nimetle karşılaştıklarında hemen Allah'a şükreder, O'nun merhametini, şefkatini, Rahman ve Rahim olduğunu düşünürler.

Allah, onların bu ahlakına karşılık olarak Kuran'da bir sır bildirmiştir. Bu sır, Allah'ın şükredenlere nimetlerini artıracağıdır. Örneğin sağlığı ve gücü için şükredici olan bir Müslümanın Allah gücünü ve sağlığını daha da artırır. İlmi veya mülkü için şükredenlere Allah daha çok ilim ve mülk verir. Bu, onların Allah'ın verdikleri ile yetinen, sahip oldukları nimetlerle sevi-

nen, samimi ve Allah'la dost insanlar olmalarındandır. Allah, bu sırrı Kuran'da şöyle bildirmiştir:

"Rabbiniz şöyle buyurmuştu: "Andolsun, eğer şükrederseniz gerçekten size artırırım ve andolsun, eğer nankörlük ederseniz, şüphesiz, Benim azabım pek şiddetlidir." (İbrahim Suresi, 7)

Şükredenlerden olmak, o insanın Allah'a yakınlığının, dostluğunun ve Allah'a olan sevgisinin de bir göstergesidir. Şükredici insanlar, daima her olayda Allah'ın yarattığı güzellikleri ve nimetleri görebilme anlayış ve yeteneğine sahiptirler. İnkarcı veya nankör bir insan, en güzel ortamlarda dahi hep eksikleri, kusurları görür, onlarla mutsuz veya tedirgin olur. Allah'ın yaratışının bir hikmeti olarak da bu insanların karşılarına hep terslik gibi görünen olaylar, güzel olmayan görüntüler çıkar. Oysa güzel ve samimi bir bakışa sahip insanlar için de Allah, hep güzellikleri ve nimetleri artırarak gösterir.

Görüldüğü gibi Allah'ın şükredenlere nimetlerini artırması Kuran'ın sırlarından biridir. Ancak burada unutulmaması gereken, bu şükrün gerçek bir samimiyetle yapılması gerektiğidir. Samimi olarak Allah'a yönelerek, O'nun sonsuz şefkat ve merhametinin coşkusunu hissederek yapılamayan, sadece göstermelik olarak dile getirilen bir şükür ifadesi elbette son derece samimiyetsizdir. Ve sinelerin özünde saklı duranı bilen Allah, bu samimiyetsizliğin de şahididir. Böyle bir ruh hali içinde şükredenler, Allah'ın sinelerin özünde saklı duranı, insanların niyetlerini, gizlediklerini, gizlinin de gizlisini bildiğinin şuurunda değildirler. Rahat bir ortamda göstermelik ifadelerle şükreder ama zor bir anda rahatça nankörlük yapabilirler.

Şunu da unutmamak gerekir ki, samimi müminler, en zor koşullarda dahi şükredicidirler. Yüzeysel düşünen bir kişi, müminlerin sahip oldukları nimetlerde bir azalma görebilir. Ancak müminler her olayın ve ortamın nimet yönünü görebildikleri için bunda da bir hayır olduğunu bilirler. Örneğin Allah insanları biraz korku, açlık ve canlardan ve mallardan eksiltme ile deneyeceğini bildirmektedir. Böyle bir durumda müminler, bunlara sabrettikleri takdirde Allah'ın kendilerini cennet nimetleri ile mükafatlandıracağını umarak, sevinir ve şükrederler. Allah'ın kendilerine hiçbir zaman güçlerinin üzerinde yük yüklemeyeceğini bilir, bunun güven ve teslimiyeti ile sabreder ve şükredici olurlar. Bu nedenle her zaman şükredenlerden olmak belirgin bir mümin vasfıdır ve Allah, şükredenlere hem ahirette hem de dünyada nimetlerini artırarak verecektir.

KADERE TESLİMİYET VE TEVEKKÜLDEKİ SIRLAR

Tevekkül, sadece güçlü bir imana sahip, Allah'ın gücünü takdir edebilen ve O'na yakın olan müminlere ait bir özelliktir. Kavrayabilenler için tevekkülde önemli sırlar ve büyük nimetler vardır. Tevekkül, Allah'a ve yarattığı kadere kesin bir teslimiyet ve güvendir. Allah, insanlar da dahil olmak üzere, canlı cansız tüm varlıkları bir kaderle yaratmıştır. Örneğin güneşin, ayın, denizlerin, göllerin, ağaçların, çiçeklerin, küçük bir karıncanın, daldan düşen tek bir yaprağın, masanızın üzerindeki tek bir toz zerresinin, yolda yürürken ayağınıza takılan bir taşın, on sene önce satın aldığınız elbisenizin, buzdolabınızdaki şeftalinin, annenizin, babanızın, akrabalarınızın, ilkokul arkadaşlarınızın, sizin, kısacası herkesin ve herşeyin Allah Katında, milyonlarca yıl önce belirlenmiş bir kaderi vardır. Ve her varlığın kaderi, Allah'ın Katında Levh-i Mahfuz isimli bir kitapta yazılıdır. Kimin ne zaman öleceği, hangi yaprağın ne zaman hangi hızla yere düşeceği, buzdolabınızdaki şeftalinin ne zaman, hangi noktasından çürümeye başlayacağı, taşın ayağınıza takılana kadar geçireceği aşamalar, kısacası küçük büyük her olay bu kitapta kayıtlıdır.

Müminler kadere iman ederler ve Allah'ın yarattığı kaderin en hayırlısı ve en güzeli olduğunu bilirler. Bundan dolayı da ha-

yatlarının her anında tevekküllüdürler. Yani olayları Allah'ın belli bir hikmetle yarattığını ve şahit oldukları olay ne olursa olsun, Allah'ın bunda bir hayır dilediğini bilirler. Örneğin, ölümcül bir hastalığa yakalanmak, çok çetin ve acımasız bir düşman ordusu ile karşılaşmak, masum olmasına rağmen iftiralara uğramak veya insanın aklına gelebilecek en ürkütücü olaylar dahi, müminleri telaşa veya korkuya kaptırmaz. Onlar Allah'ın kendileri için yarattığını sabır ve metanetle beklerler. İman etmeyen bir insanın dehşete ve ümitsizliğe kapılacağı olaylar karşısında onlar büyük bir zevk alırlar. Çünkü en ürkütücü görüntü ve konuşma dahi, Allah Katında önceden planlanmış ve insanın imtihanı için yaratılmıştır. Bunlara sabır ve tevekkülle karşılık verenler, Allah'a ve O'nun yarattığı kadere teslim olup güvenenler Allah'ın hoşnutluğunu ve sevgisini kazanacaklar, karşılığında sonsuza dek cennette yaşayacaklardır. Dolayısıyla, müminler hayatları boyunca tevekkülün konforunu ve imani neşesini yaşarlar. Bu, Allah'ın müminlere verdiği bir sır ve güzelliktir ve Allah Kuran'da tevekkül edenleri sevdiğini bildirir. (Al-i İmran Suresi, 159)

Tevekkül hakkında Kuran'da bildirilen bir başka konu ise, tedbirdir. Kuran'ın birçok ayetinde, müminlerin çeşitli konumlarda alabilecekleri tedbirler bildirilmektedir. Bununla birlikte Allah, tedbirlerin kendi takdirini değiştirmeyeceğini ancak bunların bir ibadet olarak kabul edileceğini de farklı ayetlerinde insanlara bir sır olarak verir. Hz. Yakup'un oğullarına şehre girerken tavsiye ettiği tedbirler ve bunun ardından tevekkülü hatırlatıcı olması bunun bir örneğidir. Konuyla ilgili ayet şöyledir:

Ve dedi ki: "Ey çocuklarım, tek bir kapıdan girmeyin, ayrı ayrı kapılardan girin. Ben size Allah'tan hiçbir şeyi sağlayamam (gideremem). Hüküm yalnızca Allah'ındır. Ben O'na tevekkül ettim. Tevekkül edenler de yalnızca O'na tevekkül etmelidirler." (Yusuf Suresi, 67)

Hz. Yakup'un sözlerinde de görüldüğü gibi, müminler mutlaka her konuda önlem alırlar. Ancak, Allah'ın kaderlerinde kendileri için dilediklerini değiştiremeyeceklerini bilirler. Örneğin,bir insan trafik kurallarına çok dikkat etmeli, arabasını tehlikeli bir şekilde sürmemelidir. Bu, kendisinin ve diğer insanların hayatı için önemli bir tedbir ve ibadettir. Ancak, eğer Allah bu insan için bir trafik kazasında ölmeyi yazmışsa, alacağı hiçbir tedbir onun ölümünü engelleyemez. Bazen bir insanın aldığı önlem veya yaptığı bir hareket onu ölümden döndürmüş gibi görünebilir. Veya bir insan, hayatında ani bir karar alarak, hayatının akışını tamamen değiştirebilir, bir başkası ölümcül bir hastalığa yakalanmışken, güç ve irade göstererek hastalığını yenmiş olabilir. Ancak bütün bunlar o kişilerin kaderlerinde olduğu için böyledir. Bazı insanlar bu tür olayları "kaderini yendi", "kaderini değiştirdi" gibi son derece mantıksız ve yanlış bir şekilde yorumlarlar. Oysa hiçbir insan, en güçlü ve azimli görüneni bile, Allah'ın kendisi ve başkaları için yazdığı kaderi değiştiremez. Hiçbir insan böyle bir güce sahip değildir. Aksine her varlık, Allah'ın yarattığı kader karşısında acizdir ve aslında doğal olarak kaderine teslimdir. Sadece birçoğu bunu kabul etmek istemez. Kaderin varlığını inkar etmek de onun kaderindedir aslında. Dolayısıyla, hastalıktan veya ölümden kurtulan,

ya da hayatının akışı tamamen değişen insanlar, hepsi kaderlerinde olduğu için bunları yaşarlar. Allah, bu durumu ayetlerinde şöyle bildirir:

> **Yeryüzünde olan ve sizin nefislerinizde meydana gelen herhangi bir musibet yoktur ki, Biz onu yaratmadan önce, bir kitapta (yazılı) olmasın. Şüphesiz bu, Allah'a göre pek kolaydır.**
> **Öyle ki, elinizden çıkana karşı üzüntü duymayasınız ve size (Allah'ın) verdikleri dolayısıyla sevinip-şımarmayasınız. Allah, büyüklük taslayıp böbürleneni sevmez. (Hadid Suresi, 22-23)**

Allah'ın ayetinde de bildirdiği gibi, insanın karşılaştığı her olay Allah Katındaki bir kitapta önceden tespit edilerek yazılmıştır. Ve Allah, bu nedenle insanın elinden çıkana üzülmemesi gerektiğini söyler. Örneğin büyük bir yangında veya girdiği ticaret hayatında tüm malını mülkünü kaybeden bir insan, bunu kaderinde olduğu için yaşar. Bunu engellemesi veya önüne geçmesi mümkün değildir. O zaman bunun için üzülmesi de anlamsız olacaktır. Allah, insanları kaderlerinde belirlediği birçok olayla dener. Bu olaylara tevekkül edenler, Allah'ın hoşnutluğunu ve sevgisini kazanırlar. Tevekkülsüz davrananlar ise, hem dünyada sıkıntı, huzursuzluk ve mutsuzluk yaşarlar, hem de ahirette sonsuz bir azapla karşılık görürler. Tevekkülün insan için hem dünyada hem de ahirette büyük bir kazanç ve kolaylık olduğu çok açık bir gerçektir. Allah, tevekkülle ilgili sırları müminlere vererek onların üzerinden zorlukları almış ve onlar için dünya hayatındaki imtihanı kolay hale getirmiştir.

HER OLAYDA BİR HAYIR VARDIR

Müminlerin tevekküllerini kolaylaştıran ve sağlamlaştıran bir başka sır ise, Allah'ın her olayı bir hayırla yarattığını bildirmesidir. Allah, Kuran'da, şer gibi görünen olaylarda dahi bir hayır olduğunu insanlara şöyle haber verir:

"… belki, bir şey hoşunuza gitmez, ama Allah onda çok hayır kılar." (Nisa Suresi, 19)

"… Olur ki hoşunuza gitmeyen bir şey, sizin için hayırlıdır ve olur ki, sevdiğiniz şey de sizin için bir şerdir. Allah bilir de siz bilmezsiniz." (Bakara Suresi, 216)

Müminler bu sırrı bildikleri için, karşılaştıkları her olayda hayır ve güzellik ararlar. Aksilik, zorluk veya eksiklik gibi görünen hiçbir olay onları üzmez, sıkmaz, telaşlandırmaz. Bu halleri büyük küçük her olayda süreklidir. Samimi bir Müslümanın yıllar boyunca çalışarak sahip olduğu tüm mallar elinden gitse bile, bunda bir hayır ve hikmet arar. Örneğin Allah'ın hayatını bağışlamasına şükreder. Allah'ın kendisini bir kötülükten, harama girmekten veya mal ve para hırsı yaparak Allah'ın yolundan şaşırıp sapmaktan korumuş olabileceğini düşünür. Buna da şükreder. Çünkü insan dünya hayatında ne kaybederse kaybetsin, bu kaybı ahiretteki kayıpla bir olmaz. Ahireteki kayıplar, insa-

nın sonsuza kadar (Allah'ın dilemesi dışında) dayanılmaz bir azap içinde kalması demektir. Ahireti düşünerek yaşayan bir insan için dünya hayatındaki olayların her biri ahirete yönelik bir hayır ve güzelliktir. Böyle bir olay yaşayan insan aczini ve muhtaçlığını daha da iyi anlayarak, Allah'a dua ve tefekkürle daha çok yönelecek ve yakınlaşacaktır. Bu da insanın ahireti için çok önemli bir hayır ve güzellik demektir. Ayrıca böyle bir olaya tevekkül edip sabır göstererek Allah'ın hoşnutluğunu kazanmış olacaktır. Allah'ın hoşnutluğu ise herşeyin üzerindedir.

İnsanın sadece büyük ve önemli olaylarda değil, günlük hayatının her anında gerçekleşen olaylarda hayır ve güzellik araması gerekir. Örneğin büyük bir özenle hazırladığı yemeği yakan biri için, yemeğinin yanması birçok önlem almasına vesile olur ve ilerideki daha büyük bir kaza bu önlemler sayesinde engellenmiş olur. Genç biri istediği ve uğrunda çok çalıştığı okulu kazanamayabilir. Bunda da hayır olduğunu bilmeli, belki de Allah'ın onu o okuldaki bazı tehlikelerden, yaşamını olumsuz etkileyebilecek kişilerden veya çevrelerden koruduğunu düşünebilmeli, bu sonuca sevinebilmelidir. Veya Allah'ın her olayda kendilerinin bilmediği, hatta hayal dahi edemediği daha birçok hayır yaratmış olabileceğini düşünerek Allah'a teslimiyetin güzelliğini yaşamalıdır.

İnsan her zaman her olayın ardındaki hayır ve hikmeti göremeyebilir. Ancak, göremese bile mutlaka bir hayır olduğunu bilir ve Allah'ın kendisine olayların ardında gizlenen hayır ve hikmetleri göstermesi için dua eder.

Her olayın hayırla oluştuğunu bilen insanlar "keşke", "vah vah" gibi ifadeler de kullanmazlar. Hataların, eksikliklerin,

unutkanlıkların, ters gibi görünen olayların hepsinde büyük hayırlar vardır ve hepsi insan için kaderin bir eğitimidir. Allah, herkes için ayrı ayrı yarattığı kaderde insanlara çok önemli dersler ve hatırlatmalar gösterir. Bunları akıl ve hikmet gözüyle değerlendiren insanlar için ortada eksiklikler, unutkanlıklar, terslikler değil, Allah Katından bir ders, eğitim, uyarılar ve hikmetler vardır. Örneğin -daha önce örneğini verdiğimiz- dükkanı yanan Müslüman vicdanıyla hemen nefis muhasebesi yapar ve belki de Allah'ın kendisini dünya malına ve hırsına karşı uyardığını ve denediğini düşünerek, daha da ihlaslı ve samimi olur.

İnsan dünyada hangi olayla karşılaşırsa karşılaşsın, o olay geçer biter. Her insan hayatındaki en zorlu veya en tehlikeli günü düşünse, bunun zihninde sadece bir anı olarak kalmış ve bitmiş bir hayal olduğunu görecektir. İnsanlar izledikleri film sahnelerini de aynı şekilde hatırlarlar. Dolayısıyla, insan için en önemli veya en "sarsıcı" gün dahi bir gün gelecek ve izlenen bir film karesi gibi bir anı, bir hayal olarak akılda kalacaktır. Ancak bu anıdan geriye tek birşey kalır ve o sonsuza kadar devam eder: O da, bu kişinin o zor anda gösterdiği tavır ve Allah'ın o kişiden hoşnut olup olmamasıdır. İnsan yaşadıklarından değil, yaşadıkları sırasında gösterdiği tavır, düşünce ve samimiyetinden sorgulanacaktır. Dolayısıyla, her olayda Allah'ın yarattığı hayır ve hikmetleri görmeye çalışmak ve ona göre bir tavır içinde olmak, müminlere dünyada ve ahirette büyük bir kazanç sağlar. Bu sırrı bilen müminler için dünyada ve ahirette korku ve hüzün olmaz. Hiçbir insan, hiçbir güç ve hiçbir olay müminlere korku, mutsuzluk, ümitsizlik gibi olumsuz haller vermez.

Allah bu sırrı da Kuran'da şöyle bildirir:

Dedik ki: "Oradan tümünüz inin. Bundan sonra size Benden bir hidayet geldiğinde, kim Benim hidayetime uyarsa, onlara korku yoktur ve onlar mahzun olmayacaklardır." (Bakara Suresi, 38)

Haberiniz olsun; Allah'ın velileri, onlar için korku yoktur, mahzun da olmayacaklardır. Onlar iman edenler ve (Allah'tan) sakınanlardır. Müjde, dünya hayatında ve ahirette onlarındır. Allah'ın sözleri için değişiklik yoktur. İşte büyük 'kurtuluş ve mutluluk' budur. (Yunus Suresi, 62-64)

HER ZORLUKLA BERABER BİR KOLAYLIK VARDIR

Dünyayı Allah insanları imtihan etmek için yaratmıştır. Ve imtihanın gereği olarak her insanı bazen bolluk ve güzellik vererek, bazen de şiddetli sıkıntılara uğratarak dener. Olayları, Kuran'da bildirilen gerçeklere göre değerlendirmeyen insanlar, karşılaştıkları zorluklar karşısında ne yapacaklarını bilemez, karamsarlığa kapılır, ümitsizliğe düşerler. Oysa Kuran'da Allah'ın bu konu ile ilgili olarak bildirdiği ve ancak samimi bir imana ve teslimiyete sahip olan kulların görebildiği önemli bir sır vardır. Bu sırrı Allah şöyle bildirmiştir:

Demek ki, gerçekten zorlukla beraber kolaylık vardır. Gerçekten güçlükle beraber kolaylık vardır. (İnşirah Suresi, 5-6)

Allah'ın ayetlerde bildirdiği gibi, yaşanan durum ne kadar zor ve içinden çıkılması güç gibi görünüyorsa da, Allah müminler için mutlaka o durumdan çıkmayı kolaylaştıracak, söz konusu zorluğu hafifletecek bir sebep yaratmıştır. Mümin güzel bir sabırla sabrettiğinde ve sabrında sebat gösterdiğinde, tüm zorluklarla beraber Allah'ın kolaylık verdiğini görecektir. Nitekim Allah başka ayetlerinde de Kendisi'nden korkup sakınan kullarına yol göstereceğini, onları nimetlendireceğini ayetlerde şöyle müjdelemiştir:

… Kim Allah'tan korkup-sakınırsa, (Allah) ona bir çıkış yolu gösterir ve onu hesaba katmadığı bir yönden rızıklandırır. Kim de Allah'a tevekkül ederse, O, ona yeter… (Talak Suresi, 2-3)

Allah, hiç kimseye güç yetireceğinden fazlasını yüklemez

Allah sonsuz merhameti, şefkati ve adaleti ile, yarattığı her olayda hem bir kolaylık kılar, hem de her insanı gücüne göre denemelerden geçirir. Allah'ın insanlara emrettiği ibadetler, onları denemek için yarattığı zorluklar, insanlara yüklediği sorumlukların hepsi insanların gücü oranındadır. Bu iman edenler için bir müjde ve rahatlık, Allah'ın rahmetinin bir göstergesidir. Allah, bu sırrı Kuran'da şöyle bildirir:

"Yetimin malına, o erginlik çağına erişinceye kadar -o en güzel (şeklin) dışında- yaklaşmayın. Ölçüyü ve tartıyı doğru olarak yapın. Hiçbir nefse, gücünün kaldırabileceği dışında bir şey yüklemeyiz. Söylediğiniz zaman -yakınınız dahi olsa- adil olun. Allah'ın ahdine vefa gösterin. İşte bunlarla size tavsiye (emr) etti; umulur ki öğüt alıp-düşünürsünüz." (Enam Suresi, 152)

İman edenler ve salih amellerde bulunanlar -ki Biz hiç kimseye güç yetireceğinden fazlasını yüklemeyiz- onlar da cennetin ashabı (halkı)dırlar. Onda sonsuz olarak kalacaklardır. (Araf Suresi, 42)

Hiç kimseye güç yetireceğinden fazlasını yüklemeyiz; elimizde hakkı söylemekte olan bir kitap vardır ve onlar hiçbir haksızlığa uğratılmazlar. (Mü'minun Suresi, 62)

Allah'ın dinine uymak kolay olandır

Insanların büyük bir çoğunluğu, dinin hayatlarını zorlaştıracağını, onlara birtakım ağır sorumluluklar yükleyeceğini zannederler. Bu, şeytanın dinden saptırmak için insanlara verdiği bir vesvese ve büyük bir yanılgıdır. Önceki konularda da değinildiği gibi, din kolaylıktır. Allah, iman eden insanlara zorlukların ardından kolaylık dilediğini bildirir. Ayrıca tevekkül ve kadere iman gibi dinin temel konuları, insanın üzerindeki tüm ağırlıkları, zorlukları, sıkıntı ve hüzün veren tüm olayları kaldırır. Din ahlakını yaşayan bir insan için sıkıntılı, hüzün veya ümitsizlik veren hiçbir konu kalmaz. Allah, birçok ayetinde Kendisi'ne uyanları ve dinine yardım edenleri yardımıyla destekleyeceğini ve onları hem dünyada hem de ahirette güzel bir hayatla yaşatacağını vaat eder. Vaadinden asla dönmeyen Rabbimiz'in bu konu hakkındaki sözleri şöyledir:

> **(Allah'tan) Sakınanlara: "Rabbiniz ne indirdi?" dendiğinde, "Hayır" dediler. Bu dünyada güzel davranışlarda bulunanlara güzellik vardır; ahiret yurdu ise daha hayırlıdır. Takva sahiplerinin yurdu ne güzeldir. (Nahl Suresi, 30)**

Allah, bunun yanında dinine uyanları bu kolay olan yolda başarılı kılacağı sırrını da müminlere Kuran'da şöyle müjdeler:

> **Fakat kim verir ve korkup-sakınırsa ve en güzel olanı doğrularsa, Biz de onu kolay olan için başarılı kılacağız. (Leyl Suresi, 5-7)**

Kuran'da bildirilen bu sırlardan anlaşıldığı gibi, Allah'ın dinine samimi olarak yönelen insan en başından başarılı olacağı, dün-

yada da ahirette de kazanç elde edeceği bir yolu seçmiştir. İnkar edenler içinse, tam tersi söz konusudur. Onlar da en başından kaybedilmiş, hüzün, mutsuzluk ve kayıp dolu bir dünya ve ahiret hayatına sahip olurlar. Onlar inkara karar verdikleri anda, hem dünyalarını hem de ahiretlerini kaybederler. Allah, bunu ayetlerinde şöyle bildirir:

Kim de cimrilik eder, kendini müstağni görürse, ve en güzel olanı yalan sayarsa, Biz de ona en zorlu olanı (azaba uğramasını) kolaylaştıracağız. (Leyl Suresi, 8-10)

Allah herşeyin sahibi ve yaratıcısıdır. Elbette ki Allah'ın dostluğunu, yardımını, desteğini kazanmak bir insan için tüm güçlerin ve desteklerin üzerindedir. Kim Allah'ı dost edinir ve O'na teslim olursa, o insanın dünyada ve ahirette çok büyük bir kazanç ve güzellik içinde yaşayacağı, hiçbir olaydan ve hiçbir insandan zarar görmeyeceği kesin bir gerçektir. Öyle ise, akıl ve vicdan sahibi her insanın, Allah'ın Kuran'da bildirdiği bu sırları kavrayıp, akılcı ve doğru olanı seçmesi gerekir. İnkarcıların bu açık gerçekleri anlayamamaları ise ayrı bir sırdır. Onlar ne kadar zeki veya kültürlü olurlarsa olsunlar, Allah onların akıllarını almıştır ve bu gerçekleri görmeleri engellenmiştir.

ALLAH İNKAR EDENLERİN ANLAYIŞLARINI KAPATIR

Bize Allah'ın Kuran'da bildirdiği sırların en önemlilerinden biri bazı insanların Kuran'ı anlayamamalarıdır. Bu aslında çok büyük bir sırdır. Çünkü Kuran çok açık, çok anlaşılır bir kitaptır. Dileyen her insan Kuran'ı okuyabilir, Allah'ın emirlerini, beğendiği ahlakı, cennet ve cehennemin özelliklerini ve elinizdeki bu kitabın konusu olan birçok sırrı Kuran'dan öğrenebilir. Ancak, Allah'ın yarattığı bir hikmet olarak insanların bir kısmı çok açık olmasına rağmen Kuran'ı anlayamamaktadır. Üstelik bu insanlar, atom mühendisi, biyoloji profesörü olabilmekte, fizik, kimya, matematik gibi en zor bilim dallarını çok iyi anlayabilmekte, dahası budizmi, hinduizmi, şintoizmi, materyalizmi, komünizmi kavramakta, ama Kuran'ı anlayamamaktadırlar. Kuran dışı sistemlerin karmaşık yapılarını hayatlarına geçiren insanlar, Allah'ın apaçık ve kolay dinini bir türlü kavrayamamakta, en açık konuları bile çözememektedirler.

Böylece en kolay olanı anlayamamalarıyla kendileri üzerinde önemli bir mucize tecelli etmektedir. Allah, onların bu kadar şiddetli bir anlayış ve kavrayış eksikliğine sahip olduklarını göstererek, bazı insanların farklı bir yaratılışta olduğunu açıklamaktadır. Öte yandan bu, bütün insanların kalplerinin, akıl ve anlayışlarının tamamıyla Allah'ın kontrolünde olduğunun bir

delilidir. Çünkü Allah büyüklüğe kapılan, yani Allah'a boyun eğmeyen kişilerin kalplerini, kavrayışlarını kapatacağını söylemektedir. Kuran'ın dışında herşeyi anlayıp, sırf Kuran'ı anlayamamaları Allah'ın onları ayetlerinden engellediğini, samimiyetsizliklerinden ötürü onları Kuran'dan uzak tuttuğunu göstermektedir. Allah'ın Kuran'da bu konuyla ilgili olarak bildirdiği ayetlerden bazıları şöyledir:

Kur'an okuduğun zaman seninle ahirete inanmayanlar arasında görünmez bir perde kıldık. Ve onların kalbleri üzerine, onu kavrayıp anlamalarını engelleyen kabuklar, kulaklarına da bir ağırlık koyduk. Sen Kuran'da sadece Rabbini "bir ve tek" (ilah olarak) andığın zaman, 'nefretle kaçar vaziyette' gerisin geriye giderler." (İsra Suresi, 45-46)

Onlardan seni dinleyenler vardır; oysa Biz, onu kavrayıp anlamalarına (bir engel olarak) kalpleri üzerine kat kat örtüler ve kulaklarında bir ağırlık kıldık. Onlar, hangi 'apaçık-belgeyi' görseler, yine ona inanmazlar. Öyle ki, o inkar etmekte olanlar, sana geldiklerinde, seninle tartışmaya girerek: "Bu, öncekilerin uydurma masallarından başka bir şey değildir" derler. (Enam Suresi, 25)

Kendisine Rabbinin ayetleri öğütle hatırlatıldığı zaman, sırt çeviren ve ellerinin önden gönderdikleri (amelleri)ni unutandan daha zalim kimdir? Biz gerçekten, kalpleri üzerine onu kavrayıp anlamalarını engelleyen bir perde (gerdik), kulaklarına bir ağırlık koyduk. Sen onları hidayete çağırsan bile, onlar sonsuza kadar asla hidayet bulamazlar. (Kehf Suresi, 57)

Ayetlerde de görüldüğü gibi, inkar edenlerin ayetleri anlayamamalarının sırrı Allah'ın kavrayışlarını kapatmasıdır. Allah, inkar etmelerinden dolayı bu insanların kalplerini mühürlemiştir; böylece Kuran'ı anlayamazlar. Bu aynı zamanda Allah'ın büyüklüğünü, her insanın kalbinin, düşüncelerinin hakimi olduğunu gösteren büyük bir mucizedir de.

ALLAH KENDİSİ'NDEN KORKUP SAKINANLARA ANLAYIŞ VERİR

Doğruyu yanlıştan ayıran bir anlayış, Allah'ın Kendisi'nden korkanlara, Kuran ayetlerinde müjdelediği bir sırdır ki bu anlayışın adı "akıl"dır. Allah bunu Enfal Suresi'nde şöyle bildirir:

"Ey iman edenler, Allah'tan korkup-sakınırsanız, size doğruyu yanlıştan ayıran bir nur ve anlayış (furkan) verir, kötülüklerinizi örter ve sizi bağışlar. Allah büyük fazl sahibidir." (Enfal Suresi, 29)

Bir önceki konuda söz edildiği gibi, Allah inkar edenlerin akıllarını ve anlayışlarını kapatır. Bu insanlar ne kadar zeki olurlarsa olsunlar, akıldan yoksun olurlar ve dinle ilgili en açık konuları dahi kavrayıp anlayamazlar. Akıl, sadece müminlere has bir özelliktir. Toplum içinde pek çok insan zeka ile aklın aynı şey olduğunu zanneder. Oysa zeka her insanın sahip olduğu zihinsel bir yetenektir. Örneğin bir insanın atom mühendisi olması veya matematikte başarılı olması onun zeki olduğunu gösterir. Akıl ise kişinin Allah'tan korkması ve vicdanını kullanması ile artan bir özelliktir, zeka ile bir ilgisi yoktur. Bir insan çok zeki olabilir ama Allah korkusu yoksa akıllı değildir.

Bu yüzden akıl, inananlara verilen çok büyük bir nimettir.

Böyle bir anlayıştan yoksun olan insan içinde bulunduğu kötü durumun dahi farkına varamayacak haldedir. Örneğin sahip olduğu gücü ve imkanı kendinden zanneden bir insan bununla böbürlenir, kibirlenir ve insanlara gösteriş yapar. Bu o insanın akılsızlığının bir göstergesidir. Çünkü, akıl sahibi olsa Allah dilemedikçe hiçbir şeye güç yetiremeyen aciz bir insan olduğunu bilir ve ona göre tevazu ile davranır. Allah'ın dilemesi ile birkaç saniye içinde elindeki tüm mülkün yerle bir olabileceğini veya kendisinin ölümle karşılaşarak herşeyini dünyada bırakıp hesap vermek üzere cehennemin kenarında durdurulabileceğini düşünmez. Bunlar aklına bile gelmez. Halbuki tüm bunlar, onun sahip olduklarından daha kesin ve gerçektirler. Ancak Allah'tan korkup sakınan müminler bu anlayışa sahiptirler ve onlar dünya hayatının aldatıcı yönüne kapılmaz, herşeyin iç yüzünü ve gerçek yönünü bilerek yaşarlar. Allah imanlarından dolayı müminlere anlayış verir ve Allah'a olan yakınlıkları arttıkça, anlayış ve kavrayıştaki derinlikleri de artar, Allah'ın yaratışındaki sırlara daha çok vakıf olurlar.

İYİLİK YAPAN İYİLİK BULUR

İyilikte bulunanların dünyada ve ahirette mutlaka iyilikle karşılık görecekleri Allah'ın Kuran'da bildirdiği sırlardan bir diğeridir. Bu konuyla ilgili ayetlerden biri şöyledir:

De ki: "Ey iman eden kullarım, Rabbinizden sakının. Bu dünyada iyilik edenler için bir iyilik vardır. Allah'ın Arz'ı geniştir. Ancak sabredenlere ecirleri hesapsızca ödenir." (Zümer Suresi, 10)

Ancak, bunun için gerçek iyiliğin ne olduğunun bilinmesi gerekir. Her toplumda yaygın olan bir iyilik anlayışı vardır; güleryüzlü olmak, dilencilere para vermek veya herşeyi anlayışla karşılamak gibi. Oysa gerçek iyilik Kuran'da bildirildiği gibidir. Allah, bir ayette gerçek iyiliğin ne olduğunu şöyle açıklar:

Yüzlerinizi doğuya ve batıya çevirmeniz iyilik değildir. Ama iyilik, Allah'a, ahiret gününe, meleklere, Kitaba ve peygamberlere iman eden; mala olan sevgisine rağmen, onu yakınlara, yetimlere, yoksullara, yolda kalmışa, isteyip-dilenene ve kölelere (özgürlükleri için) veren; namazı dosdoğru kılan, zekatı veren ve ahidleştiklerinde ahidlerine vefa gösterenler ile zorda, hastalıkta ve savaşın kızıştığı zamanlarda sabredenler(in tutum ve davranışlarıdır). İşte bunlar, doğru olanlardır ve müttaki olanlar da bunlardır. (Bakara Suresi, 177)

Ayette de dikkat çekildiği gibi, bir kişinin iyilikte bulunması, Allah'tan korkup sakınarak, ahiretteki hesabını düşünmesi ve vicdanını kullanarak her an Allah'ı en çok hoşnut edecek davranışı seçmesidir. Allah, imanlarından, Allah korkularından ve Allah'a duydukları sevgiden dolayı sürekli iyilik işleyenleri seveceğini ve onlara iyilikle karşılık vereceğini bildirmektedir:

Böylece Allah, dünya ve ahiret sevabının güzelliğini onlara verdi. Allah iyilikte bulunanları sever. (Al-i İmran Suresi, 148)

... Bu dünyada güzel davranışlarda bulunanlara güzellik vardır; ahiret yurdu ise daha hayırlıdır. Takva sahiplerinin yurdu ne güzeldir. (Nahl Suresi, 30)

Bu, iyilikte bulunarak fedakarlık yapanlara, Allah'ın hoşnutluğunu kazanmak için ciddi bir çaba gösterenlere Allah'ın Kuran'da bildirdiği bir müjdedir. Allah, hem dünyada hem de ahirette böyle insanları güzel bir hayatla yaşatacağını müjdelemektedir. Bu, hem maddi hem de manevi nimetlerde bir artıştır. Kuran'da kimsenin erişemeyeceği kadar büyük bir mülke kavuşan Hz. Süleyman, Mısır hazinelerinin yönetimine geçen Hz. Yusuf bu konuda örnektirler. Allah, Hz. Muhammed (sav) için de **"Bir yoksul iken seni bulup zengin etmedi mi?"** (Duha Suresi, 8) ayetiyle, Peygamberimiz (sav)'in üzerine yaydığı nimetini bildirmektedir.

Unutmamak gerekir ki, dünyada güzel ve ihtişamlı bir yaşam yalnızca geçmişte yaşamış müminlere verilmiş bir nimet değildir. Allah her dönemde iman eden kullarını güzel bir hayatla yaşatacağını da vaat etmiştir:

Erkek olsun, kadın olsun, bir mü'min olarak kim salih bir amelde bulunursa, hiç şüphesiz Biz onu güzel

bir hayatla yaşatırız ve onların karşılığını, yaptıklarının en güzeliyle muhakkak veririz. (Nahl Suresi, 97)

İman edenler hiçbir zaman dünyanın peşinde koşmazlar. Dünya malının, itibarının ve gücünün hırsını yapmazlar. Allah'ın ayetinde de bildirdiği gibi, onlar ahireti satın almak için canlarını ve mallarını satarlar. Ne alışverişleri, ne ticaretleri onların ibadetlerini, Allah'ı anmalarını, din için hizmette bulunmalarını engellemez. Hatta, açlık ve yoksullukla denendiklerinde dahi, son derece teslimiyetli ve sabırlı olurlar ve asla şikayette bulunmazlar.

Peygamberimiz (sav) döneminde hicret eden müminler bunun bir örneğidir. Onlar, Allah yolunda evlerini, işlerini, ticaretlerini, tüm mallarını, bağlarını, bahçelerini arkalarında bırakarak, başka bir şehre gitmişler ve çok azla yetinmeyi bilmişlerdir. Bunların karşılığında ise sadece Allah'ın kendilerinden hoşnut olmasını dilemişlerdir.

Allah, müminlerin bu samimi, katıksız olarak ahiret yurdunu düşünen kanaatkarlıklarına karşılık olarak onları daima rızıklandırmış ve güzel ve temiz nimetler içinde yaşatmıştır. Bu nimetler ve zenginlikler ise onların dünyaya bağlanmalarına değil, aksine Allah'a şükredip O'nu anmalarına vesile olmuştur. Allah'ın vaadinin bir sonucu olarak, bu ahlaklarına karşılık her mümin dünyada güzel bir hayatla yaşar.

Her İyiliğin Kat Kat Artırılarak Sahibine Dönmesi

Allah iyilikte bulunan kullarına verdiği karşılığı kat kat artıracağını da vaat etmiştir. Allah'ın Kuran'da bu konu ile ilgili olarak bildirdiği ayetlerden bazıları şöyledir:

Kim bir iyilikle gelirse, kendisine bunun on katı var-

dır, kim bir kötülükle gelirse, onun mislinden başkasıyla cezalandırılmaz ve onlar haksızlığa uğratılmazlar. (Enam Suresi, 160)

Gerçek şu ki, Allah zerre ağırlığı kadar haksızlık yapmaz. (Bu ağırlıkta) Bir iyilik olursa, onu kat kat kılar ve Kendi yanından pek büyük bir ecir verir. (Nisa Suresi, 40)

Allah'ın iyiliğin karşılığını kat kat kılmasının en güzel göstergesi dünya hayatı ve ahiret hayatı arasındaki farktır. Dünya hayatı ortalama 60 yıl süren çok kısa bir zaman dilimidir. Oysa bu dünyada salih olan, iyilik yapan insanlar, kısacık bir ömürde yaptıkları iyiliklere karşı ahirette sonsuz bir güzellikle karşılık göreceklerdir. Allah bu vaadini bir ayetinde şöyle bildirmiştir:

Güzellik yapanlara daha güzeli ve fazlası vardır... (Yunus Suresi, 26)

Bunun ne kadar büyük bir mükafat olduğunu anlayabilmek için "sonsuz" kavramı üzerinde biraz düşünmek gerekir. Dünya üzerinde bugüne kadar yaşamış ve bundan sonra yaşayacak olan tüm insanların, hayatlarının her saniyesini sayı sayarak geçirmiş olduklarını düşünelim. Kuşkusuz bu insanların tümünün saydıkları sayılar art arda eklenerek bir sayı elde edilse, burada telaffuz edilemeyecek büyüklükte bir sayı çıkar. Ama bu olağanüstü sayı dahi "sonsuz" kavramının yanında sıfırdan farksızdır. Çünkü "sonsuz" demek asla bitmeyen ve tükenmeyen bir süre demektir. Dünyada Allah için yaşayan insanların ahirette yurtları cennet olacak ve orada süresiz kalacak, sınırsızca nefislerinin istediği ve ruhlarının zevk aldığı herşeye sahip olacaklardır. Kuşkusuz bu, Allah'ın rahmetinin genişliğini kavrayabilmek için üzerinde düşünülmesi gereken bir örnektir.

MÜMİNLERİN YÜZÜNDE NUR, İNKARCILARIN YÜZÜNDE ZİLLET OLUR

İmanın ve inkarın insanların yüzlerine ve derilerine yansıması Allah'ın Kuran'da bildirdiği sırlardan başka bir tanesidir. Allah birçok ayetinde iman edenlerin yüzlerinde bir nur, inkarcıların yüzlerinde ise karanlık bir zillet olduğunu bildirir:

Onları görürsün; zilletten başları önlerine düşmüş bir halde, ona (ateşe) sunulurlarken göz ucuyla sezdirmeden bakarlar... (Şura Suresi, 45)

Güzellik yapanlara daha güzeli ve fazlası vardır. Onların yüzlerini ne bir karartı sarar, ne bir zillet, işte onlar cennetin halkıdırlar; orada süresiz kalacaklardır. Kötülükler kazanmış olanlar ise; her bir kötülüğün karşılığı, kendi misliyledir. Bunları bir zillet sarıp kaplar. Onları Allah'tan (kurtaracak) hiçbir koruyucu yok. Onların yüzleri, sanki bir karanlık gecenin parçalarına bürünmüş gibidir. İşte bunlar ateşin halkıdırlar; orada süresiz kalacaklardır. (Yunus Suresi, 26-27)

Allah'ın bu ayetlerde bildirdiği gibi, inkarcıların yüzünde zillet ve bir karartı vardır. Buna karşın müminlerin yüzleri ise

nurludur. Allah onların, yüzlerindeki secde izinden tanındıklarını bildirir:

Muhammed, Allah'ın elçisidir. Ve onunla birlikte olanlar da kafirlere karşı zorlu, kendi aralarında ise merhametlidirler. Onları, rüku edenler, secde edenler olarak görürsün; onlar, Allah'tan bir fazl (lütuf ve ihsan) ve hoşnutluk arayıp-isterler. Belirtileri, secde izinden yüzlerindedir... (Fetih Suresi, 29)

Allah başka ayetlerinde de inkarcıların ve suçluların simalarından tanındıklarını bildirir:

(Çünkü o gün) Suçlu-günahkarlar, simalarından tanınır da alınlarından ve ayaklarından yakalanırlar. (Rahman Suresi, 41)

Eğer Biz dilersek, sana onları elbette gösteririz, böylelikle onları simalarından tanırsın. Andolsun, sen onları, sözlerin söyleniş tarzından da tanırsın. Allah, amellerinizi bilir. (Muhammed Suresi, 30)

Bir insanın imanına veya suçlu bir günahkar olmasına göre yüzünde fiziksel değişiklikler meydana gelmesi Allah'ın büyük bir mucizesi ve Kuran'da bildirdiği önemli bir sırdır. Manevi hisler, fiziksel olarak bedende etki meydana getirmekte, o insanın tüm hatları aynı kalmasına rağmen yüzündeki ifadesi değişmekte, yüzüne bir aydınlık veya karanlık gelmektedir. Çevresine iman gözüyle bakan bir insan, Allah'ın insanlarda meydana getirdiği bu mucizesini eğer Allah dilerse görebilir.

ALLAH'IN KÖTÜLÜKLERİ ÖRTMESİNİN SIRRI

Müminlerin hedefi Allah'ın hoşnutluğunu, rahmetini ve cennetini kazanmaktır. Ancak, insan zayıf ve unutkan yaratılmıştır; bu nedenle birçok hatası veya eksiği olabilir. Kullarını en iyi bilen, sonsuz merhamet ve şefkat sahibi olan Allah, samimi kullarının kötülüklerini örteceğini ve onları kolay bir hesap ile sorguya çekeceğini bildirmiştir:

Artık kimin kitabı sağ yanından verilirse, o, kolay bir hesap (sorgu) ile sorguya çekilecek ve kendi yakınlarına sevinç içinde dönmüş olacaktır." (İnşikak Suresi, 7-9)

Allah, elbette ki her insanın kötülüklerini iyiliğe çevirmez. Allah'ın kötülüklerini örterek affettiği müminlerin özellikleri de Kuran'da bildirilmiştir:

Büyük günahlardan kaçınanlar

Allah bir ayette **"Size yasaklanan büyük günahlardan kaçınırsanız, sizin kusurlarınızı örteriz ve sizi 'onurlu-üstün' bir makama sokarız."** (Nisa Suresi, 31) diye bildirir. Bunu bilen müminler Allah'ın çizdiği sınırlara çok dikkat eder, bunların dışına çıkmaktan ve harama girmekten sakınır-

lar. Eğer unutarak, yanılarak veya gaflete kapılarak bir hataları olursa, hemen Allah'a yönelir ve tevbe ederek, O'ndan bağışlanma dilerler.

Allah hangi kulların tevbesini kabul edeceğini ise yine Kuran'da bildirmiştir. Buna göre bir insanın "Allah nasıl olsa affeder" diye düşünerek sürekli hata işlemesi büyük bir yanılgıdır. Çünkü Allah ancak cehalet nedeniyle kötülük yapan ve yaptığını farkettiği anda direnmeden ve vakit kaybetmeden tevbe eden ve davranışlarını düzelten kullarının tevbelerini kabul etmektedir. (Nisa Suresi, 17-18)

Ayetlerden de anlaşıldığı gibi, bir insanın kusurlarının örtülmesi ve din gününde pişman olmaması için yapması gereken şeylerden biri günaha girmekten şiddetle kaçınmasıdır. Günaha giren bir müminin ise yapması gereken, hemen Allah'a kesin bir tevbe ile tevbe etmektir.

Salih ameller işleyenler

Allah, başka ayetlerinde ise, salih amellerde bulunanların kötülüklerini örteceğini bildirir. Bu ayetlerden bazıları şöyledir:

Sizi toplanma günü için bir arada toplayacağı gün; işte bu aldanma (teğabün) günüdür. Kim Allah'a iman edip salih bir amelde bulunursa (Allah) onun kötülüklerini örter ve içinde ebedi kalıcılar olmak üzere altından ırmaklar akan cennetlere sokar. İşte büyük 'mutluluk ve kurtuluş (fevz)' budur. (Tegabun Suresi, 9)

Ancak tevbe eden, iman eden ve salih amellerde bulunup davranan başka; işte onların günahlarını Allah iyiliklere çevirir. Allah, çok bağışlayandır, çok esirgeyendir. (Furkan Suresi, 70)

Bir insanın, sadece Allah'ın hoşnutluğunu kazanmak için yaptığı her eylem ve davranış salih bir ameldir. Örneğin bir insanın din ahlakını insanlara anlatması, tevekkülsüz birine kaderi hatırlatması, dedikodu yapanı engellemesi, evini ve bedenini temiz tutması, ilmini ve kültürünü artırması, güzel söz söylemesi, insanlara ahireti hatırlatması, hasta olan birini kollaması, yaşlı birine sevgi ve şefkat göstermesi, hayır için kullanacağı parayı kazanmak için çalışması, kötü söze iyilik ve sabırla karşılık vermesi gibi insanın her tavrı Allah'ın hoşnutluğu için yapıldığında salih amel olur.

Ahirette, Allah'ın kötülüklerini örterek iyiliklere çevirmesini dileyenler, daima Allah'ın en hoşnut olacağı tavrı seçmelidirler. Bunun için insanın ahiret günü vereceği hesabı düşünmesi gerekir. Örneğin ahiret gününde cehennem ateşinin yanında durdurulan bir insana, dünya hayatında işlediği kötülükler gösterilse ve ona, bu kötülüklerinin bağışlanması için salih amellerde bulunması gerektiği söylense bu insanın tavrının nasıl olacağı açıktır.

Cehennem ateşini yanı başında gören, cehennemdeki insanların umutsuzluklarını, pişmanlıklarını, azaptan dolayı çıkardıkları ızdırap dolu inlemeleri duyan, cehennemdeki azabın nasıl olacağına gözleriyle şahit olan bir insan, Allah'ı en hoşnut edecek davranışları seçecek ve vargücüyle çaba gösterecektir. Bu durumdaki bir insan, salih amellerde bulunmak konusunda gevşeklik gösteremez, asla tembellik yapamaz, Allah'ı hoşnut edecek bir tavır varken, başka bir tavır sergilemez, umursuzluk yapamaz veya asla gaflete düşemez. Çünkü cehennem her an yanı başındadır ve ona sonsuz hayatını ve Allah'ın azabını her an hatırlatmaktadır. Bu durumdaki bir insan yapacağı amel-

leri geciktirip ertelemez de. Vicdanının emrettiği herşeyi derhal ve eksiksizce yapar. İbadetlerinde çok titiz ve devamlı olur.

İşte, Allah, dünya hayatında da, sanki cehennemi görüp de gelmiş ya da cehennemi her an yanı başında gören biri gibi, salih amellerde bulunan, Allah'tan ve ahiretten korkup sakınarak davrananların kötülüklerini iyiliğe çevirecektir. Bu müminler, ahirete kesin bir bilgiyle iman ederler ve Allah'ın azabından şiddetle korkup sakınırlar.

ALLAH YOLUNDA YAPILAN HARCAMALARDAKİ HİKMETLER

İnsanı maddi ve manevi pisliklerden temizleyen, nefsini eğiterek Allah'ın hoşnut olduğu bir ahlaka erişmesine vesile olan en önemli ibadetlerden birisi de Allah yolunda ve hayır için yapılan harcamalardır. Allah peygambere müminlerin mallarından sadaka almasını bu şekilde onları temizlemesini bildirmiştir. Ayette şöyle hükmedilmektedir:

Onların mallarından sadaka al, bununla onları temizlemiş, arındırmış olursun… (Tevbe Suresi, 103)

Ancak, insanların temizlenip arınmalarına vesile olan harcamalar, Kuran'da bildirildiği şekilde yapılan harcamalardır. İnsanlar yolda gördükleri dilencilere bozuk paralarından biraz verdiklerinde ya da eski kıyafetlerini fakir gördükleri bir iki kişiye dağıttıklarında veya aç gördükleri birini doyurduklarında, üzerlerine düşen sorumluluğu fazlasıyla yerine getirdiklerine inanırlar. Bunların hepsi elbette Allah'ın hoşnutluğunu kazanmak için yapıldığında Allah Katında sevabı olan davranışlardır. Ancak, Allah'ın Kuran'da bildirdiği sınırlar vardır. Örneğin Allah, ihtiyaçlardan arta kalanın infak edilmesini bildirir:

... Ve sana neyi infak edeceklerini sorarlar. De ki: "İhtiyaçtan artakalanı. Böylece Allah, size ayetlerini açıklar; umulur ki düşünürsünüz;" (Bakara Suresi, 219)

İnsanın dünya hayatında yaşaması için gerekli olan ihtiyaçları çok azdır. İnsanın ihtiyaçları için kullandığı miktar dışında sahip olduğu mal ihtiyaçtan arta kalan demektir. Önemli olan neyin harcandığı değil, kişinin samimi olarak verebileceği neyse onu vermesidir. Allah herşeyin doğrusunu bilir ve insanların ihtiyaçlarından arta kalan miktarın ne kadar olduğunu tamamen insanın aklına ve vicdana bırakmıştır. Dünya hırsı olmayan, dünyalarını ahiretlerine karşılık olarak satmış bulunanlar için infak çok kolay bir ibadettir. Allah, dünya hırsı olanların veya içinde biraz bile dünyaya bağlılığı bulunanların da mallarından infak ederek arınmalarını ve dünya hırsını bırakmalarını istemiştir. Şüphesiz bu, müminlerin ahiretleri için çok önemli bir ibadettir.

İnsan sevdiği şeylerden de ihtiyaç içinde olanlara vermelidir

İnsanlar başkalarına bir iyilikte bulunacakları zaman, bu yapılan iyiliğin kendilerine hiç dokunmamasını isterler. Örneğin ihtiyaç içindeki birine eşyalar verecek biri kendi sevmediği, belki hiç kullanmadığı şeyleri verir.

Allah kişinin kendisine uygun görmediği, eski bulduğu, kullanılmayacağına kanaat getirdiği mallarından ziyade, sevdiği beğendiği eşyalarından infak etmesinin makbul olduğunu emretmiştir. İnsanın sevdiği şeyleri infak etmek zoruna gidebilir an-

cak insanın temizlenmesi ve iyiliğe erişebilmesi için böyle bir fedakarlıkta bulunması gerekir. Bu, Allah'ın bize bildirdiği önemli bir sırdır. Allah bunun dışında insanın asla iyiliğe eremeyeceğini bildirmiştir:

Sevdiğiniz şeylerden infak edinceye kadar asla iyiliğe eremezsiniz. Her ne infak ederseniz, şüphesiz Allah onu bilir. (Al-i İmran Suresi, 92)

Ey iman edenler, kazandıklarınızın iyi olanından ve sizin için yerden bitirdiklerimizden infak edin. Kendinizin göz yummadan alamayacağınız bayağı şeyleri vermeye kalkışmayın ve bilin ki, şüphesiz Allah, hiçbir şeye ihtiyacı olmayandır, övülmeye layık olandır. (Bakara Suresi, 267)

Allah yolunda yapılan harcamalar Allah'a yakınlaşmak için bir yoldur

Bir Müslüman için hiçbir şey, Allah'ın hoşnutluğundan ve O'nun sevgisini kazanmaktan daha üstün değildir. Mümin hayatı boyunca sürekli olarak kendisini Allah'a yakınlaştıracak vesileler arar. Allah bir ayetinde müminlere bunu şöyle bildirir:

Ey iman edenler, Allah'tan korkup-sakının ve (sizi) O'na (yaklaştıracak) vesile arayın; O'nun yolunda cehd edin (çaba gösterin), umulur ki kurtuluşa erersiniz. (Maide Suresi, 35)

Allah Kuran'da müminlere bir sır ve bir müjde olarak yaptıkları infakların Kendisi'ne yakınlaşmaya sebep olduğunu bildirmiştir. Bu nedenle sevdiği şeylerden ve ihtiyaçlarının arta kala-

nını infak etmek Müslümanlar için bir zorluk değil, aksine Allah'a olan bağlılıklarını ve sevgilerini gösterecekleri çok değerli bir fırsattır. Konu ile ilgili ayet şöyledir:

"Bedevilerden öyleleri de vardır ki, onlar Allah'a ve ahiret gününe iman eder ve infak ettiğini Allah Katında bir yakınlaşmaya ve elçinin dua ve bağışlama dileklerine (bir yol) sayar. Haberiniz olsun, bu gerçekten onlar için bir yakınlaşmadır. Allah da onları Kendi rahmetine sokacaktır. Şüphesiz Allah, bağışlayandır, esirgeyendir." (Tevbe Suresi, 99)

Allah için yapılan her harcamanın güzel bir karşılığı vardır

Allah'ın infak konusu ile ilgili olarak bildirdiği bir diğer sır ise kişinin aslında bir fedakarlık yaparak infak ettiği şeyin mutlaka kendisine geri döneceğidir. Bu Allah'ın önemli bir vaadidir. Yoksulluk korkusu yaşamadan Allah yolunda mallarını infak eden insanlar hayatları boyunca hiç ummadıkları nimetlerle rızıklandırılırlar. Hayır olarak infak ettikleri herşey hayır olarak kendilerine döner. Allah'ın bu vaadinin bildirildiği ayetlerden bazıları şöyledir:

Onların hidayete ermesi, senin üzerinde (bir yükümlülük) değildir. Ancak Allah, dilediğini hidayete erdirir. Hayır olarak her ne infak ederseniz, kendiniz içindir. Zaten siz, ancak Allah'ın hoşnutluğunu istemekten başka (bir amaçla) infak etmezsiniz. Hayırdan her ne infak ederseniz -haksızlığa (zulme) uğra-

tılmaksızın- size eksiksizce ödenecektir. (Bakara Suresi, 272)

... Allah yolunda her ne infak ederseniz, size 'eksiksiz olarak ödenir' ve siz haksızlığa uğratılmazsınız. (Enfal Suresi, 60)

De ki: "Şüphesiz benim Rabbim, kullarından rızkı dilediğine genişletip-yayar ve ona kısar da. Her neyi infak ederseniz, O (Allah), yerine bir başkasını verir; O, rızık verenlerin en hayırlısıdır. (Sebe Suresi, 39)

Müminler mallarını ve canlarını infak ederken sadece Allah'ın rızasını ve cennetini isterler, ancak ayetlerde görüldüğü gibi, Allah'tan bir sır olarak her ne infak ederlerse kendilerine geri ödenir. Ayette bildirildiği gibi Allah yerine başkasını verir. Bunlar hem dünyadaki nimetler hem de hepsinin üzerinde Allah'ın cennette müminler için hazırladığı nimetlerdir. İnfak edenlerin aksine, mallarını cimrilikle tutan veya Allah'ın sınırlarını çiğneyerek mallarını artırmaya çalışanların ise Allah bereketlerini kısar. Bununla ilgili ayetlerden biri faiz alanların durumunu bildirir:

Allah, faizi yok eder de, sadakaları arttırır. Allah, günahkar kafirlerin hiçbirini sevmez. (Bakara Suresi, 276)

Allah, mallarını infak edenlerin Allah Katından kavuşturuldukları bereketi başka ayetlerinde şöyle bildirmektedir:

Mallarını Allah yolunda infak edenlerin örneği yedi başak bitiren, her bir başakta yüz tane bulunan bir tek tanenin örneği gibidir. Allah, dilediğine kat kat arttırır. Allah (ihsanı) bol olandır, bilendir. (Bakara Suresi, 261)

Ey iman edenler, Allah'a ve ahiret gününe inanmayıp, insanlara karşı gösteriş olsun diye malını infak eden gibi minnet ve eziyet ederek sadakalarınızı geçersiz kılmayın. Böylesinin durumu, üzerinde toprak bulunan bir kayanın durumuna benzer; üzerine sağnak bir yağmur düştü mü, onu çırılçıplak bırakıverir. Onlar kazandıklarından hiçbir şeye güç yetiremez (elde edemez)ler. Allah, kafirler topluluğuna hidayet vermez.

Yalnızca Allah'ın rızasını istemek ve kendilerinde olanı kökleştirip- güçlendirmek için mallarını infak edenlerin örneği, yüksekçe bir tepede bulunan, sağnak yağmur aldığında ürünlerini iki kat veren bir bahçenin örneğine benzer ki ona sağnak yağmur isabet etmese de bir çisintisi (vardır). Allah, yaptıklarınızı görendir. (Bakara Suresi, 264-265)

Bu ayetlerin her biri Allah'ın Kuran'da iman edenlere bildirdiği sırlardır. İman edenler sadece Allah'ın hoşnutluğunu, rahmetini ve cennetini kazanmak için infak ederler. Ancak Allah'ın ayetlerle bildirdiği bu sırları da bildikleri için, Allah'ın bereketini ve rahmetini umarlar. Onlar Allah yolunda mallarını ve canlarını harcadıkça, helale-harama dikkat ettikçe, Allah onların zenginliklerini artırır, işlerini kolaylaştırır, Allah yolunda harcayacakları daha çok olanak yaratır. Bu sırrı, hiçbir endişe ve gelecek kaygısı duymadan, Allah'tan korkup sakınarak Allah'ın sınırlarını koruyan her mümin kendi hayatında yaşar.

İYİLİĞİN VE GÜZEL SÖZÜN ETKİSİ

İnsanlar, hep huzurlu, güven içinde yaşadıkları, dostluk ve neşenin olduğu ortamlar isterler. Ancak, bunu isterken böyle ortamların oluşması için bir çaba göstermez, hatta bizzat kendileri huzur ve rahat kaçırırlar. Huzuru, dostluğu ve güvenliği sağlamayı ise herkes karşı taraftan bekler. Bu aile içi ilişkilerden, bir şirket çalışanlarına, toplumsal huzurdan ülkeler arası ilişkilere kadar böyledir. Oysa, güzellikler, dostluklar, huzur ve güven fedakarlık ister. Eğer herkes kendi isteğinin olmasını isterse, herkes konuşmada ve kararlarda kendisinin üstün gelmesi için çaba harcarsa, herkes kendi rahatını düşünür, fedakarlıkta bulunmazsa, elbetteki insanlar arasında çatışmalar ve huzursuzluklar olacaktır. Ancak Allah'tan korkan müminler farklı davranırlar. Onlar, hem fedakar, hem affedici, hem de sabırlıdırlar. Kendilerine haksızlık yapıldığında dahi, haklarından feragat ederek, toplumun huzur ve güvenliğini, insanların neşesini kendi nefislerinden üstün tutar, en güzel tavrı gösterirler. Bu, Allah'ın müminlere emrettiği üstün bir ahlak özelliğidir:

İyilikle kötülük eşit olmaz. Sen, en güzel olan bir tarzda (kötülüğü) uzaklaştır; o zaman, (görürsün ki) seninle onun arasında düşmanlık bulunan kimse, sanki sıcak bir dost(un) oluvermiştir."Buna da, sabre-

denlerden başkası kavuşturulamaz. Ve buna, büyük bir pay sahibi olanlardan başkası da kavuşturulamaz. (Fussilet Suresi, 34-35)

Rabbinin yoluna hikmetle ve güzel öğütle çağır ve onlarla en güzel bir biçimde mücadele et. Şüphesiz senin Rabbin yolundan sapanı bilendir ve hidayete ereni de bilendir. (Nahl Suresi, 125)

Ayette de bildirildiği gibi, Allah böyle üstün bir tavra karşılık, müminlerin düşmanlarını "sıcak bir dost"a çevirir. Bu Allah'ın sırlarından biridir. Sonuçta tüm insanların kalbi Allah'ın elindedir. Allah, kimi isterse onun kalbini ve düşüncesini değiştirebilir.

Allah güzel ve yumuşak sözün etkisini başka ayetlerde de haber vermektedir. Allah, Hz. Musa ve Hz. Harun'a Firavun'a gitmelerini ve ona yumuşak söz söylemelerini emreder. Firavun, son derece azgın, acımasız ve zalimdir. Ancak, Allah buna rağmen, elçilerine ona yumuşak söz söylemelerini emretmiştir. Allah bunun nedenini de ayetlerinde açıklamıştır:

"İkiniz Firavun'a gidin, çünkü o, azmış bulunuyor. Ona yumuşak söz söyleyin, umulur ki öğüt alıp-düşünür veya içi titrer-korkar." (Taha Suresi, 43-44)

Bu ayetler müminlerin inanmayanlara, düşmanlarına ve azgın insanlara karşı nasıl bir tutum içinde olmaları gerektiğini bildirmektedir. Bunlar elbette ki sabır, güç, alçakgönüllülük ve akıl gerektiren davranışlardır. Allah, müminlerin, emirlerine uyarak güzel ahlak göstermelerinin karşılığında davranışlarını etkili kılacağını ve düşmanlarını dosta çevireceğini bir sır olarak bildirmiştir.

ALLAH'IN İNSANLARA GENİŞLİK VERMESİNİN SIRRI

İnsanların en büyük yanılgılarından biri herşeyi sebeplere bağlı olarak düşünmeleridir. Örneğin daha önceki konularda da bahsedildiği gibi, mallarını Allah yolunda harcadıklarında paralarının kalmayacağını zannederler. Oysa Allah'ın yaratışında onların bilmedikleri bir sır vardır ve Allah, infak edenler üzerinde dünyada ve ahirette nimetlerini artıracağını bildirir. Allah, bunları elbette ki sebeplere bağlı gibi gösterir. Örneğin infak ettiği için, bereketi artan bir insanın işlerinin rast gitmesini sağlar, işlerini kolaylaştırır ve kazancını artırır. Ya da bir insan, önceki konuda da söz edildiği gibi, azgın bir insanı yumuşak sözle ikna edemeyeceğini zannedip, ona karşı tek çarenin zor kullanmak olduğunu düşünebilir. Oysa, Allah'ın emrine uyan bir insan için, Allah'ın Kuran'da bildirdiği sırlar tek çözümdür.

Kuran'da bunlara benzer olarak verilen sırlardan biri de, Allah'ın bir başka emridir:

> **Ey iman edenler, size meclislerde "yer açın" dendiği zaman, yer açın; Allah size genişlik versin. Size: "Kalkın" denildiği zaman da kalkın. Allah, sizden iman edenleri ve kendilerine ilim verilenleri derecelerle**

yükseltsin. Allah, yaptıklarınızdan haberdardır." (Mücadele Suresi, 11)

Allah, bir toplantıda, yeni gelenler için veya kalabalığın azaltılması için yer açılması gerektiğinde, müminlerin bu çağrıya hemen uymalarını emreder. Bu, hem ince düşünce, hem fedakarlık, hem de itaat göstergesidir. Allah, bu davranışın bir karşılığı olarak, müminlere genişlik vereceğini ve onları derecelerle yükselteceğini bildirir. Allah her insanın niyetini ve kalbini elinde tutar. Allah bir davranıştan hoşnut olduğunda, o insana dilediği her şekilde nimet ve güzellik verebilir. Bu nedenle, müminler herşeyin sonucunu ve karşılığını Allah'tan beklerler. Bir toplantıda yer açtıklarında, insanlardan teşekkür veya minnettarlık değil, Allah'ın hoşnutluğunu ve O'nun kalplerine vereceği huzur ve genişliği ve derecelerindeki artışı umarlar.

ALLAH, DİNİNE YARDIM EDENE MUTLAKA YARDIM EDER

Müminlerin Kuran'da müjdelendikleri sırlardan birini Allah şöyle bildirir:

"Ey iman edenler, eğer siz Allah'a (Allah adına İslama ve müslümanlara) yardım ederseniz, O da size yardım eder ve sizin ayaklarınızı sağlamlaştırır." (Muhammed Suresi,7)

İman edenler, hayatları boyunca Kuran ahlakını insanlar arasında yaygınlaştırmak, insanların Allah'a iman etmelerine vesile olmak için ciddi bir çaba içinde olurlar. Onların bu çabalarına karşılık, inkar edenlerden bir grup ise, tarih boyunca hep iman edenlerin karşısında yer almış, onları baskı ve şiddetle engellemeye çalışmışlardır. Allah, Kuran'da, inkar edenlere karşı hep müminlerle birlikte olduğunu, onların işlerini kolaylaştıracağını, müminlere yardımcı ve destek olacağını bildirir. Allah yolunda samimi bir çaba içinde olan müminler bunları kendi hayatlarının her anında yaşarlar. Allah, her işlerini kolaylıkla sonuçlandırır, her işlerinde başarı ve güzellik verir. En zor veya karmaşık gibi görünen olaylarda dahi, müminlere bir kolaylık sağlar. Hatta zayıf imanlıların "eyvah" dedikleri, ümitsizliğe düştükleri, hiçbir kurtuluş yolunun kalmadığını sandıkları durumlarda dahi Allah, müminlere Katından yardım göndermiş

ve müminleri başarılı kılmıştır.

Allah'ın yardımının ve desteğinin kendileriyle olduğuna iman eden müminler hiçbir zaman ümitsizliğe kapılmaz, Allah'ın olayı nasıl sonuçlandıracağını heyecanla beklerler. Hz. Musa ve kavmi buna bir örnektir. Hz. Musa, İsrailoğullarını Firavun'un zulmünden korumak için Mısır'dan çıkarır. Firavun ise ordusuyla birlikte Hz. Musa'nın ve kavminin peşine takılmıştır. Hz. Musa ve İsrailoğulları deniz kıyısına ulaştıklarında, içlerinden bazı zayıf imanlılar, Firavun tarafından sıkıştırıldıklarını düşünerek, panik olmuşlar ve ümitsizliğe kapılmışlardır. Oysa, Hz. Musa **"... Şüphesiz Rabbim, benimle beraberdir; bana yol gösterecektir."** (Şuara Suresi, 62) diyerek, Allah'ın müminlerle beraber olduğuna dair inancını göstermiştir. Gerçekten de Allah, denizi ikiye yararak, Hz. Musa'nın ve kavminin karşı kıyıya geçmesini sağlamış, hemen artlarından denizi kapatarak Firavun'u ve ordusunu suda boğmuştur.

Allah'ın müminlerle beraber olduğuna iman eden, Allah'a dost ve yakın bir mümin, hayatının her anında bu sırrın tecellilerini görecektir. Elbette ki, denizin yarılması gibi mucizeler Allah'ın bazı elçilerine gösterdiği olaylardır. Ancak her mümin, samimi olarak düşünüp, yaşadığı her olayda Allah'ın yaratışını ve Kuran ayetlerini düşünürse, neredeyse mucize denecek kadar, büyük küçük yaşadığı her olayda Allah'ın desteğinin ve yardımının belirtilerini görecektir.

Allah, müminlere sezilmez yollarla da yardım eder

Allah, birçok ayetinde müminlere desteğinin ne şekillerde olabileceğini bildirmiştir. Örneğin bir ayette Allah müminleri,

düşmanlarının gözünde iki misli gösterdiğini şöyle bildirir:

Karşı karşıya gelen iki toplulukta, sizin için andolsun bir ayet (ibret) vardır. Bir topluluk, Allah yolunda çarpışıyordu, diğeri ise kafirdi ki göz görmesiyle karşılarındakini kendilerinin iki katı görüyorlardı. İşte Allah, dilediğini yardımıyla destekler. Şüphesiz bunda, basiret sahipleri için gerçekten bir ibret vardır. (Al-i İmran Suresi, 13)

Allah müminlere kurulan tuzakları bozarak müminlere yardım eder

Daha önce de belirtildiği gibi, inkar edenler müminleri Allah'ın yolundan engellemek için onlara türlü zorluklar çıkarırlar ve onların aleyhinde tuzaklar kurarlar. Ancak Allah, Kuran'da müminlere kurulan tüm tuzakların bozulacağını, tuzakların kurucularının başına geçeceğini ve müminlere hiçbir zarar veremeyeceklerini bildirir. Bu ayetlerden bazıları şöyledir:

(Hem de) Yeryüzünde büyüklük taslayarak ve kötülüğü tasarlayıp düzenleyerek. Oysa hileli düzen, kendi sahibinden başkasını sarıp-kuşatmaz. Artık onlar öncekilerin sünnetinden başkasını mı gözlemektedirler? Sen, Allah'ın sünnetinde kesinlikle bir değişiklik bulamazsın ve sen, Allah'ın sünnetinde kesinlikle bir dönüşüm de bulamazsın. (Fatır Suresi, 43)

Size bir iyilik dokununca tasalanırlar, size bir kötülük isabet ettiğindeyse buna sevinirler. Eğer siz sabreder ve sakınırsanız, onların 'hileli düzenleri' size hiçbir zarar veremez. Şüphesiz, Allah, yapmakta oldukları-

nı kuşatandır. (Al-i İmran Suresi, 120)

Kurulan tuzakların zaman içinde mutlaka müminlerin lehine, tuzağı kuranların ise aleyhine döndüğünü gösteren örneklerden birisi Hz. Yusuf'a kurulan tuzakla ilgilidir. Yusuf Suresi'nde bildirildiğine göre, babalarının sevgisini kıskanan kardeşleri Hz. Yusuf'a tuzak kurup, onu bir kuyuya atarak ölüme terketmişledir. Hz. Yusuf'un genç yaşlarında ise, yanında kaldığı Vezirin karısı tarafından bir başka tuzak kurulmuştur. Ancak Allah'ın vaadi gereği kurulan bu tuzakların hiçbiri Hz. Yusuf'a bir zarar verememiştir. Hz. Yusuf'a kurulan tuzaklar ve kuyuya atılması ile gelişen olayların sonucunda Hz. Yusuf, Mısır hazinelerinin başına getirilmiştir. Hz. Yusuf, tüm bu olaylar neticesinde hileli düzenlerin başarıya ulaşmayacağını söylemiştir:

(Yusuf aracıya şunu söyledi:) "Bu, (itiraf Vezirin) yokluğunda gerçekten kendisine ihanet etmediğimi ve gerçekten Allah'ın ihanet edenlerin hileli-düzenlerini başarıya ulaştırmadığını kendisinin de bilip öğrenmesi içindi." (Yusuf Suresi, 52)

ÇEKİŞMEK GÜÇ KAYBINA NEDEN OLUR

Müminlere Kuran'da bildirilen en önemli sırlardan birinde, aralarında çekişmemeleri gerektiği, aksi takdirde güçlerinin azalacağı, birliklerinin bozulacağı ve yılgınlaşacakları haber verilir. Bu ayet şöyledir:

Allah'a ve Resûlü'ne itaat edin ve çekişip birbirinize düşmeyin, çözülüp yılgınlaşırsınız, gücünüz gider. Sabredin. Şüphesiz Allah, sabredenlerle beraberdir. (Enfal Suresi, 46)

Kuran'a uygun olan, alçakgönüllü, hiçbir konuda hırsı olmayan, ara düzelten, çözümcü ve kolaylık getiren bir ahlaktır. Bunun aksi olduğunda, insanlar arasında çekişmeler, ihtilaflar olacaktır. Her insan elbette ki farklı düşüncelere sahip olabilir. Örneğin bir konunun çözümü için 20 insan 20 farklı fikir önerebilir. Bunların her biri kendi içinde haklı, doğru veya tutarlı olabilir. Ancak, herkes kendi isteğinin olması için ısrar ettiğinde kargaşa ve ihtilaf çıkacağı açıktır. Bu durumda bu 20 kişi birlik olacağı yerde, kendi fikrini kabul ettirmek için, kardeşleriyle çekişmeye girişecek ve asıl yapılması gereken hayırlar aksayacaktır. Dolayısıyla bu 20 kişinin tüm gücü gidecek, aralarındaki birlik ve kardeşlik bozulacaktır.

Oysa müminler değil birbirleriyle çekişmek, birbirlerine karşı son derece fedakar olmalı, birbirlerini çok sevmeli, çok güçlü bir dayanışma ve yardımlaşma içinde olmalıdırlar. Özellikle zorluk zamanlarında, her zamankinden çok Allah'ı zikretmeli, birbirlerine karşı her zamankinden daha çok anlayışlı ve kolaylaştırıcı olmalıdırlar. Çekişmek nasıl güç alırsa, birlik ve beraberlik de aksine müminlere güç verir. Allah, bir başka ayetinde müminler dost ve yardımcı olmazlarsa, dünyanın fitne ve bozgunculuk içinde olacağını ayrı bir sır olarak vermiştir:

"İnkar edenler birbirlerinin velileridir. Eğer siz bunu yapmazsanız (birbirinize yardım etmez ve dost olmazsanız) yeryüzünde bir fitne ve büyük bir bozgunculuk (fesat) olur." (Enfal Suresi, 73)

Bunların her biri Allah'ın bir sır olarak bildirdiği ve Müslümanlara yüklediği sorumluluklardır. Hiçbir Müslüman, bir diğer kardeşiyle arasındaki çekişme için "bundan ne olur?" dememelidir. Çünkü Allah'ın bildirdiğine göre bu, Müslümanların güçten düşmesi demektir ve bunun Müslüman üzerinde sorumluluğu olur. Müslümanlar birbirlerinin yanlışlarını, hatalarını, kusurlarını araştırmamalı, birbirlerine örtü görevi görerek, şefkat ve merhametle birbirlerini tamamlamalıdırlar. Bunun neticesinde tüm güçlerini Allah'ın dinini, Kuran ahlakını insanların arasında yaygınlaştıracak, insanlara Allah'ın varlığının delillerini anlatacak ilmi çalışmalara verebilir ve tüm insanlığa büyük hizmette bulunabilirler. Ancak unutmamak gerekir ki, herkes hizmeti, asıl olarak kendi ahiretini kazanmak, Allah'ın azabından korunmak için yapar.

KALPLER SADECE ALLAH'IN ZİKRİYLE HUZUR BULUR

Dünya üzerinde yaşayan tüm insanlar gerçek mutluluğu yakalamanın yollarını ararlar. Her birinin mutlu olmak için bir hedefi vardır. Kimi zengin olduğunda, kimi iyi bir işe girdiğinde, kimi sevdiği insanla evlenebildiğinde, kimi istediği estetik ameliyatını yaptırabildiğinde, kimi üniversiteyi kazandığında mutlu olacağını düşünür. Amacına ulaştığında ise aradığı mutluluğu ya bulamaz ya da çok kısa süreli ve kendisini tatmin etmeyen bir mutluluk olduğunu görür. Bu sefer başka bir hedefe sarılır. Onu elde ettiğinde mutlu olabileceğini düşünür. Oysa bugüne kadar bu yollarla gerçek anlamda mutluluğu yakalayabilen bir insan olmamıştır. En mutlu olduğunu düşünen insanın bile, içini sıkan, düşünmekten kaçındığı, ona huzursuzluk veren sayısız konusu vardır.

Gerçek mutluluk, huzur, iç neşesi ve rahatlık ise, sadece Allah'ın zikriyle mümkündür. Allah bu gerçeği bir ayette şöyle bildirir:

> **Bunlar, iman edenler ve kalpleri Allah'ın zikriyle mutmain olanlardır. Haberiniz olsun; kalpler yalnızca Allah'ın zikriyle mutmain olur. (Rad Suresi, 28)**

Bu, Allah'ın Kuran'da bize bildirdiği çok önemli bir sırdır.

Birçok insan bu gerçekten habersiz, yukarıda söz ettiğimiz şekilde yaşar. Dünya nimetleriyle tatmin bulmaya çalışır. Asla ölmeyecekmişçesine, hesap günüyle karşılaşacağını düşünmeden hırsla dünyaya ait değerlere sahip olmak için uğraşır.

Ancak bu, büyük bir aldanıştır. Bu insanların sahip oldukları hiçbir şey gerçek bir huzur ve mutluluk kazandırmaz. Yalnızca Allah'a gönülden bağlanan, O'nun şefkatinin, merhametinin, kendileri üzerindeki korumasının şuurunda olan müminler mutmain bir yaşam sürebilirler. Gördüğü her olayda, duyduğu her konuşmada Allah'ı zikreden, Allah'ın yaratışının delillerini görerek O'nu anan bir insanın kalbine Allah, bu iç rahatlığını verir. Dolayısıyla insanların iç rahatlığını veya huzur ve mutluluğu başka yerlerde aramaları boşunadır.

ŞEYTANIN HİLESİ ZAYIFTIR

Hz. Adem'den beri insanın dünya üzerindeki en büyük düşmanı şeytandır. Şeytan, Hz. Adem yaratıldığında, Allah'a itaat etmemiş ve tüm insanları Allah'ın yolundan saptırmaya söz vermiştir. Allah, Kuran'da şeytanın insanları doğru yoldan ayırmak için türlü yollar denediğini, onlara tuzaklar kurduğunu, dünya hayatını süslü ve çekici göstermeye çalıştığını bildirir. Allah'ın şeytan hakkında bildirdiği bir başka bilgi ise, onun hilesinin zayıf olduğu ve insanlar üzerinde hiçbir zorlayıcı etkisinin olmadığıdır:

İman edenler Allah yolunda savaşırlar; inkar edenler ise tağut yolunda savaşırlar öyleyse şeytanın dostlarıyla savaşın. Hiç şüphesiz, şeytanın hileli-düzeni pek zayıftır. (Nisa Suresi, 76)

Andolsun, İblis, kendileri hakkında zannını doğrulamış oldu, böylelikle iman eden bir grup dışında, ona uymuş oldular. Oysa onun, kendilerine karşı hiçbir zorlayıcı-gücü yoktu; ancak Biz ahirete iman edeni, ondan kuşku içinde olandan ayırt etmek için (ona bu imkanı verdik). Senin Rabbin, herşeyin üzerinde gözetici-koruyucudur. (Sebe Suresi, 20-21)

Aslında şeytanın hilesinin zayıf olması ve zorlayıcı bir gücünün bulunmaması, Allah'ın insanlar için yarattığı bir kolaylıktır. Çünkü din ahlakını yaşayan bir insanın karşısında dine karşı ne-

gatif bir güç olarak şeytan vardır. Onun zayıf ve güçsüz olması ise, müminlerin Kuran ahlakını yaşama konusunda bir güçlük yaşamayacaklarının bir göstergesidir. Ancak, bunun için samimi bir iman gerekir. Kuran'da da salih olanların şeytanın hilelerinden etkilenmeyeceği bildirilmektedir:

Dedi ki: "Rabbim, beni kışkırttığın şeye karşılık, andolsun, ben de yeryüzünde onlara, (sana başkaldırmayı ve dünya tutkularını) süsleyip-çekici göstereceğim ve onların tümünü mutlaka kışkırtıp-saptıracağım. Ancak onlardan muhlis olan kulların müstesna." (Hicr Suresi, 39-40)

Allah başka ayetlerde ise, şeytanın iman edenlerin ve tevekkül edenlerin üzerinde hiçbir etkisinin olmayacağını şöyle bildirmiştir:

Gerçek şu ki, iman edenler ve Rablerine tevekkül edenler üzerinde onun (şeytanın) hiçbir zorlayıcı-gücü yoktur. Onun zorlayıcı-gücü ancak onu veli edinenlerle, onunla O'na (Allah'a) ortak koşanlar üzerindedir. (Nahl Suresi, 99-100)

Kuşkulardan ve vesveseden kurtulabilmenin sırrı

İman eden kulların üzerinde şeytanın bir etkisi olmamakla birlikte, kimi zaman şeytan iman edenlere de yaptıkları bir işte, işledikleri bir amelde vesvese vermeye çalışabilir.

Allah'ın Kuran'da bildirdiği önemli bir sır da insanın kendisine gelen vesveseden nasıl kurtulacağıdır. Bu, Allah'tan korkan ve cenneti umut eden müminler için çok önemli bir konudur. Çünkü vesvese şeytanın insanları Allah'ın yolundan uzaklaştır-

mak, onları boş ve amaçsız işlerle uğraştırarak vakitlerini almak amacıyla fısıldadığı yanıltıcı sözlerdir. Şeytan bu yolla insanlara, hüzün, korku sıkıntı vermeye, aralarını açmaya, Allah, Kuran ya da din hakkında kuşkuya düşürmeye çalışır. Hak olmayan konularda insanları uzun ve olmadık kuruntulara düşürür. Kuran'da şeytanın vesvese verme özelliğini anlatan ayetlerden bazıları şöyledir:

"Onları -ne olursa olsun- şaşırtıp-saptıracağım, en olmadık kuruntulara düşüreceğim ve onlara kesin olarak davarların kulaklarını kesmelerini emredeceğim ve Allah'ın yarattıklarını değiştirmelerini emredeceğim." Kim Allah'ı bırakıp da şeytanı dost (veli) edinirse, kuşkusuz o, apaçık bir hüsrana uğramıştır." (Şeytan) Onlara vaadler ediyor, onları en olmadık kuruntulara düşürüyor. Oysa şeytan, onlara bir aldanıştan başka bir şey va'detmez. (Nisa Suresi, 119-120)

Ki o, insanların göğüslerine vesvese verir. (içlerine kuşku, kuruntu fısıldar) (Nas Suresi, 5)

Şeytanın müminlere fısıldadığı kuruntular ne olursa olsun, Allah'ın gösterdiği yola uyduklarında, şeytan onları oyalayamayacaktır. Allah, şeytana karşı müminlere şunu hatırlatır:

Eğer sana şeytandan yana bir kışkırtma (vesvese veya iğva) gelirse, hemen Allah'a sığın. Çünkü O, işitendir, bilendir. (Allah'tan) Sakınanlara şeytandan bir vesvese eriştiğinde (önce) iyice düşünürler (Allah'ı zikredip-anarlar), sonra hemen bakarsın ki görüp bilmişlerdir. (Araf Suresi, 200-201)

Ayette görüldüğü gibi, müminler şeytandan gelen vesvesele-

re karşı çok dikkatlidir. Uzun uzun oturup ondan gelen vesveseleri düşünerek vakit kaybetmez, söz konusu vesveselerle Allah'ın razı olmayacağı, bir mümine yakışmayacak sıkıntılı, hüzünlü korkulu bir ruh haline girmezler. Bir sıkıntı, Kuran'a uygun olamayan bir düşünce hissettiklerinde hemen düşünürler. Bunun Allah'ın hoşnut olmayacağı şeytandan gelen bir vesvese olduğunu anlarlar. Hemen Allah'ı ve Kuran ayetlerini düşünerek şeytanın fısıldamalarından kurtulurlar.

ÇOĞUNLUĞA UYMAK İNSANI DOĞRU YOLDAN SAPTIRIR

Çoğu insanın sahip olduğu ortak yanılgılarından biri, insanların çoğunluğunun uyduğu veya inandığı şeyin doğru olduğudur. Hatta çoğu insan, yaptığı bir tavrın veya inancının nedeni sorulduğunda, insanların çoğunun böyle yaptığını referans olarak gösterir. Oysa Allah Kuran'da çoğunluğa uymanın saptırıcı olduğunu bildirir:

Yeryüzünde olanların çoğunluğuna uyacak olursan, seni Allah'ın yolundan şaşırtıp-saptırırlar. Onlar ancak zanna uyarlar ve onlar ancak 'zan ve tahminle yalan söylerler. (En'am Suresi, 116)

Allah bir başka ayetinde ise insanların çoğunun iman etmeyeceğini bildirir:

Sen şiddetle arzu etsen bile, insanların çoğu iman edecek değildir. (Yusuf Suresi, 103)

Maide Suresi'nde ise "murdar" olanların çok olacağı bildirilmiş, akıl sahibi insanlara ise bunlardan sakınmaları şöyle emredilmiştir.

De ki: "Murdar ile temiz -murdarın çokluğu hoşuna gitse de- bir olmaz. Ey temiz akıl sahipleri, Allah'tan korkup-sakının. Umulur ki kurtuluşa erersiniz. (Maide Suresi, 100)

Dolayısıyla çoğunluğun ne yaptığı, neye inandığı, neyi savunduğu bir insan için hiçbir zaman güvenilir bir kaynak ve ölçü olamaz. İnsanlar, "sürü psikolojisi" ile çoğunluğun yaptığını yapma eğilimindedirler. Ancak Allah'ın Kuran'da bildirdiği bu sırra uyan müminler, çoğunluğa değil, sadece Allah'ın emirlerine ve dinine uyarlar. Tek başlarına dahi kalsalar, inançlarından ve yollarından asla şüpheye düşmezler.

NİMETİN VERİLMESİNDEKİ VE ALINMASINDAKİ SIRLAR

İnsanlara nimetler verilmesinin ya da bu nimetlerin onlardan geri alınmasının bir sebebini Allah Kuran ayetlerinde şöyle bildirir:

Nedeni şu: Bir kavim (toplum), kendinde olanı değiştirinceye kadar Allah, ona nimet olarak bağışladığını değiştirici değildir. Allah şüphesiz işitendir, bilendir. (Enfal Suresi, 53)

Onun (insanın) önünden ve arkasından izleyenleri vardır, onu Allah'ın emriyle gözetip-korumaktadırlar. Gerçekten Allah, kendi nefis (öz)lerinde olanı değiştirip bozuncaya kadar, bir toplulukta olanı değiştirip-bozmaz. Allah bir topluluğa kötülük istedi mi, artık onu geri çevirmeye hiçbir (biçimde imkan) yoktur; onlar için O'ndan başka bir veli yoktur. (Rad Suresi, 11)

Bu ayetlerde bildirilenler, insanların çoğu zaman habersiz olduğu veya gözardı ettiği çok önemli sırlardır. Allah, insanlara güzel ahlakları karşılığında çeşitli nimetlerini arttırırken, kötü ahlak gösteren insanlara verilen nimetleri ise kısacağını, kişilerin tavırlarındaki ve samimiyetlerindeki değişikliklere göre, üzerlerindeki nimetlerde de değişiklik olacağını bildirmektedir.

Bu sırrı bilen müminler, her karşılaştıkları olayda Allah'ın yarattığı hikmetleri araştırdıkları gibi, bu konuya da dikkat ederler. Asla kendilerini yeterli görmez, daima Kuran ahlakını daha fazlasıyla yaşamaya, eksiklerini, kusurlarını düzeltmeye gayret ederler. Hiçbir zaman durağan, oldukları hali kabul eden, kendilerini yeterli görüp güzel ahlaklarından taviz veren bir anlayış benimsemezler.

ELÇİYE İTAAT ALLAH'A İTAATTİR

Müminlere Kuran'da bildirilen en önemli ibadetlerden biri de Allah'ın elçilerine itaattir. Allah, elçilerini, kendilerine itaat edilmeleri için gönderdiğini bildirmiştir ve her dönemde iman edenler elçiye itaat etmekle denenmişlerdir. Elçiler Allah'ın sözünü, emirlerini insanlara ileten, insanları Allah'ın ayetleri ve ahiret günü ile uyarıp korkutan, Allah'ın insanlar arasından seçerek diğerlerine göre üstün kıldığı, insanlara takvaları, tavırları ve ahlakları ile en güzel örnek olan, samimi, Allah'ın dostu ve yakını olan mübarek insanlardır. Elçilere itaat Allah'ın ayetinde de bildirdiği gibi gerçekte Allah'a olan itaatin bir göstergesidir.

Kim Resûl'e itaat ederse, gerçekte Allah'a itaat etmiş olur. Kim de yüz çevirirse, Biz seni onların üzerine koruyucu göndermedik. (Nisa Suresi, 80)

Elçiye itaatsizlik ise, o insanın Allah'a ve dine karşı olduğunu, Müslüman olduğunu söylemesine rağmen inancında samimi olmadığını gösterir. Bu Allah'ın Kuran'da bildirdiği önemli sırlardan biridir. Allah bir ayetinde elçiye itaat edenlerle etmeyenlerin durumlarını şöyle bildirmiştir:

Bunlar, Allah'ın sınırlarıdır. Kim Allah'a ve elçisine itaat ederse, onu altından ırmaklar akan, içinde ebe-

di kalacakları cennetlere sokar. İşte büyük kurtuluş ve mutluluk budur. Kim Allah'a ve elçisine isyan eder ve onun sınırlarını aşarsa, onu da içinde ebedi kalacağı ateşe sokar. Onun için alçaltıcı bir azab vardır. (Nisa Suresi, 13-14)

Allah Kuran'da elçiye olan itaat ile ilgili birçok detay bildirmiştir ve bu detaylar ile gerçek itaat ve teslimiyet ruhunun nasıl olması gerektiğini, hangi itaatin Allah Katında kabul göreceğini insanlara göstermiştir. Bu ayetlerden de görüleceği gibi, bir insanın dinin tüm hükümlerine uyuyor, din için çok fazla hizmet ediyor gibi görünmesi yeterli değildir. Eğer bu insan, elçiye itaat konusunda Allah'ın bildirdiği ahlak ve tutuma uymuyor, elçiye itaatte Kuran'a göre kusur işliyorsa, Allah onun bütün yaptıklarını geçersiz kılabilir. Bu konuyla ilgili ayetlerden bazıları şöyledir:

Elçiye tam bir teslimiyetle teslim olmadıkça iman etmiş olmazlar

Allah, Nisa Suresi'nde insanlara çok önemli bir sırrı bildirir. Bu ayet şöyledir:

Hayır öyle değil; Rabbine andolsun, aralarında çekiştikleri şeylerde seni hakem kılıp sonra senin verdiğin hükme, içlerinde hiçbir sıkıntı duymaksızın, tam bir teslimiyetle teslim olmadıkça, iman etmiş olmazlar. (Nisa Suresi, 65)

Bu ayet, bize peygambere olan itaatin nasıl olması gerektiği konusunda önemli bir sır vermektedir. İnsanların birçoğu itaat kavramını tanır ve bilir. Ancak, elçiye itaat, insanın bildiği tüm

itaat şekillerinden farklıdır. Allah'ın bu ayetinde de bildirdiği gibi, bir mümin elçiye, gönülden, içinde hiçbir kuşku veya tereddüt olmadan itaat etmelidir. Eğer bir insan elçinin söylediklerine karşı içinde bir kuşku duyuyorsa, kendi aklını daha çok beğenip, kendi fikrinin daha doğru ve iyi olduğunu zannediyorsa, bu o insanın Allah'ın ayetinde bildirdiği gibi iman etmediğini gösterir.

Gerçek imanda ve teslimiyette, müminler elçinin her söylediğinin kendileri için en hayırlısı ve en güzeli olduğunu bilirler. Söylenenler çıkarları ile çatışsa dahi bunları büyük bir şevk ve istekle kabul ederek uygularlar. Bu ahlak, gerçek imanın bir göstergesidir ve Allah, bu şekilde teslimiyetle itaat edenlerin kurtuluşa ereceklerini müjdeler. Allah'ın bu müjdeyi verdiği ayetlerden bazıları şöyledir:

Kim Allah'a ve Resul'e itaat ederse, işte onlar Allah'ın kendilerine nimet verdiği peygamberler, doğrular (ve doğrulayanlar), şehidler ve salihlerle beraberdir. Ne iyi arkadaştır onlar? (Nisa Suresi, 69)

Kim Allah'a ve Resûlü'ne itaat ederse ve Allah'tan korkup O'ndan sakınırsa, işte 'kurtuluşa ve mutluluğa' erenler bunlardır. (Nur Suresi, 52)

De ki: "Allah'a itaat edin, Resûl'e itaat edin. Eğer yine yüz çevirirseniz, artık onun (peygamberin) sorumluluğu kendisine yüklenen, sizin sorumluluğunuz da size yüklenendir. Eğer ona itaat ederseniz, hidayet bulmuş olursunuz. Elçiye düşen, apaçık bir tebliğden başkası değildir." (Nur Suresi, 54)

Allah'ın yukarıdaki ayette de bildirdiği gibi, elçiye itaat edenler hidayet bulacaklardır. Tarih boyunca tüm insanlar Allah'ın elçilerine uyup uymamaları ile denenmişlerdir. Allah elçilerini hep

insanların arasından seçmiştir. Bazı sığ görüşlü ve akılsız kimseler ise kendi aralarından çıkan veya malca diğerlerine göre fazla zengin olmayan bir insana itaat etmeyi kavrayamamışlardır. Oysa, Allah elçilerini seçmiş, Kendi Katından her yönüyle güçlendirmiş, onlara ilim ve kuvvet vermiştir. Bu insanların kavrayamadıkları mühim gerçekse, seçimin Allah'a ait olduğudur. Samimi bir mümin, Allah'ın seçtiği insana gönülden itaat eder, ona gönülden bağlanır ve saygı duyar. Elçinin sözüne her uyduğunda ise, aslında Allah'a uyarak itaat ettiğini bilir. Allah'a ve dine teslim olanlar, Allah'ın elçisine de tam bir teslimiyetle teslim olurlar. Allah Kendisi'ne teslim olanlar içinse ayette şöyle bildirir:

Hayır, kim (güzel davranış ve) iyilikte bulunarak kendisini Allah'a teslim ederse, artık onun Rabbi Katında ecri vardır. Onlar için korku yoktur ve onlar mahzun olmayacaklardır. (Bakara Suresi, 112)

Sesini peygamberin sesinin üzerinde yükseltenlerin amelleri boşa gider

Allah Kuran'da şöyle buyurur:

Ey iman edenler, seslerinizi peygamberin sesi üstünde yükseltmeyin ve birbirinize bağırdığınız gibi, ona sözle bağırıp-söylemeyin; yoksa siz şuurunda değilken, amelleriniz boşa gider. Şüphesiz, Allah'ın Resûlü'nün yanında seslerini alçak tutanlar; işte onlar, Allah kalplerini takva için imtihan etmiştir. Onlar için bir mağfiret ve büyük bir ecir vardır. (Hucurat Suresi, 2-3)

Allah'ın elçisi, her zaman müminleri hak yola, en doğru ve en güzel olana çağırır. Elçilerin bu çağrıları elbette ki, çevrelerin-

deki insanların nefisleri ile zaman zaman çatışır, ancak mümin olanlar ve elçiye itaat edenler, en zor koşullarda dahi nefislerine değil, Allah'ın, elçisinin ve Kuran'ın sözüne uyarlar. İmanı zayıf veya nefsine hakim olamayan insanlar ise, elçinin hakka olan çağrısı karşısında itaatsiz veya zayıf davranışlar gösterebilirler. Ayette de bildirildiği gibi, ses tonları, konuşma üslupları, seçtikleri kelimeler, onların kalplerindeki hastalığı, itaatteki zayıflıklarını ortaya çıkartacak şekilde olabilir. Saygısızca, peygamberin söylediğine muhalefet ederek, seslerini yükseltme akılsızlığını gösterebilirler. İşte, Allah bu insanların amellerinin boşa gideceğini bildirmektedir. Bu insan, daha önce de söz ettiğimiz gibi, gece gündüz din ahlakının yayılması için çalışıyor olsa da, itaatsizliği nedeniyle Allah onun bu çalışmalarının boşa gideceğini bildirmiştir.

Bu, Kuran'da pek çok ayetle bildirilen çok önemli bir sırdır. Allah insanlara hayırlı amellerde bulunmalarını, İslam'ın menfaati için kararlı bir şevk ve hizmet içinde olmalarını, güzel ahlak göstermelerini, fedakar, sabırlı, hoşgörülü, doğru sözlü, sadık insanlar olmalarını emretmiştir. Kuşkusuz bunların tümü insana ahireti için fayda sağlayacak çok önemli ibadetlerdir. Ancak yukarıda belirttiğimiz Hucurat Suresi'ndeki ayette görüldüğü gibi, insanın tüm amelleri Allah'ın elçisine karşı gösterdiği saygıdan uzak bir hareketle boşa çıkabilmektedir. Kuşkusuz bu da, Allah'ın elçilerine gösterilen itaat ve saygının ne kadar önemli olduğunu bir kez daha hatırlatmaktadır.

Allah, elçiye itaat etmeyenlerin güçlerini alır

Allah'ın Kuran'da haberini bildirdiği Talut ve ordusu ile ilgili

olay, Allah'ın elçisine itaatin önemini gösteren hatırlatmalardan bir diğeridir. Kuran'da bildirildiğine göre, Allah'ın elçisi olan Talut, ordusu ile birlikte düşman ordusuna doğru yol alırken, ordusundakileri uyarmış ve ileride karşılaşacakları ırmaktan su içmemelerini söylemiştir. Konu ile ilgili ayet şöyledir.

Talut, orduyla birlikte ayrıldığında dedi ki: "Doğrusu Allah sizi bir ırmakla imtihan edecektir. Kim bundan içerse, artık o benden değildir ve kim de -eliyle bir avuç alanlar hariç- onu tadmazsa bendendir. Küçük bir kısmı hariç (hepsi sudan) içti. O, kendisiyle beraber iman edenlerle (ırmağı) geçince onlar (geride kalanlar): "Bugün bizim Calut'a ve ordusuna karşı (koyacak) gücümüz yok" dediler. (O zaman) Muhakkak Allah'a kavuşacaklarını umanlar (şöyle) dediler: "Nice küçük topluluk, daha çok olan bir topluluğa Allah'ın izniyle galib gelmiştir; Allah sabredenlerle beraberdir." (Bakara Suresi, 249)

Ayettede görüldüğü gibi, Talut'un emrine uymayanlar güçsüz kalmışlardır. Talut'a uyanlar ise güç kazanmışlar ve Allah'ın izniyle sayıları çok az kalmasına rağmen galip gelmişlerdir. Bunlar Allah'ın Kuran'da bildirdiği sırlardır. İnsanların sandığı gibi güç, zafer ve üstünlük, maddi imkanlarda, sayıca üstünlükte, mevki-makamda ya da fiziksel özelliklerde değildir. Kim Allah'ın sınırlarına uyar, Allah'a ve elçisine itaat ederse, Allah o insanı tüm insanların üzerinde güçlü kılar, o insanı akıl, sağlık, güzellik, rızık, zenginlik gibi sayısız nimetle ödüllendirir. Onlar için ahirette ise çok daha güzel ve ihtişamlı sonsuz bir hayat hazırlanmıştır.

AZ SAYIDA MÜMİN, ÇOK SAYIDA İNKARCIYA ÜSTÜN GELEBİLİR

İman edenler için Allah'ın yarattığı mucizelerden biri de, iman edenlerin az sayıda olmalarına rağmen, Allah'ın izniyle daima üstün gelmeleridir. Bu, Allah'ın birçok ayetiyle bildirdiği önemli bir sırdır ve inkar edenlerin aldanmasına neden olan bir özelliktir. Önceki sayfalarda Talut kıssasında da görüldüğü gibi, Allah, iman edenleri itaatlerinden dolayı, az sayıda olmalarına rağmen üstün konuma getirmiş onlara zafer vermiştir. Allah'ın Talut kıssasının sonunda hatırlattığı ayet şöyledir:

Nice küçük topluluk, daha çok olan bir topluluğa Allah'ın izniyle galib gelmiştir; Allah sabredenlerle beraberdir." (Bakara Suresi, 249)

Sabretmek müminlere büyük bir güç kazandırır

Bu kitapta da sık sık üzerinde durulduğu gibi, Allah'ın Kuran'da bildirdiği birçok ayette sırlar gizlidir. Bunlardan biri de sabırla ilgilidir. Allah, sabredenlerin güçlerinin artacağını müjdeler. Unutmamak gerekir ki, dünyadaki gücün ve imkanların tamamı Allah'a aittir. Allah'a karşı olan bir insanın gücü dahi as-

lında Allah'ın gücüdür. Allah o insanı ve diğerlerini denemek için, o insanda güç yaratır, dilediğinde de o gücü alır. Bu nedenle, Allah dilediğine dilediği zaman güç ve zafer verir. Allah, ayetinde sabredenlerin güçlü olacağını, yani o insanlara güç kazandıracağını bildirmektedir. Bununla ilgili ayetlerden biri şöyledir:

Evet, eğer sabrederseniz, sakınırsanız ve onlar da aniden üstünüze çullanıverirlerse, Rabbiniz size meleklerden nişanlı beş bin kişiyle yardım ulaştıracaktır. (Al-i İmran Suresi, 125)

Yukarıdaki ayette de bildirildiği gibi, Allah insanları dilerse görülmez ve sezilmez yollarla destekleyerek zafere ulaştırabilir. Örneğin bir insan Allah'ın dinini savunurken, Allah onu görülmez yollarla destekleyip, en güzel ve en hikmetli şekilde konuşturabilir, insanların kalbinde o insanın konuşmasına karşı bir etki ve duyarlılık yaratabilir. Sonuçta hiçbir başarı, zafer veya etki, bir insana ait olamaz. İnsana düşen, Allah'ın emirlerine uymak, O'nun sınırlarını korumaktır. Tüm zaferlerin, başarıların ve kalplerdeki etkinin sahibi Allah'tır. Allah başka bir ayetinde ise, müminlere, aslında çok önemli bir güce sahip olmanın yollarını bildirmektedir:

Ey peygamber, mü'minleri savaşa karşı hazırlayıp-teşvik et. Eğer içinizde sabreden yirmi (kişi) bulunursa, iki yüz (kişiyi) mağlub edebilirler. Ve eğer içinizden yüz (sabırlı kişi) bulunursa, kafirlerden binini yener. Çünkü onlar (gerçeği) kavramayan bir topluluktur.

Şimdi, Allah sizden (yükünüzü) hafifletti ve sizde bir za'f olduğunu bildi. Sizden yüz sabırlı (kişi) bulunursa, (onların) iki yüzünü bozguna uğratır; eğer sizden

bin (kişi) olursa, Allah'ın izniyle (onların) iki binini yener. Allah, sabredenlerle beraberdir. (Enfal Suresi, 65-66)

Allah'ın bu ayetlerinde de bildirildiği gibi, eğer müminler kendi içlerinde bir zaaf taşımazlarsa, sabır ve takvada güçlü olurlarsa bir müminin gücü, 10 kişiye bedel olabilir. Bu güç fiziksel güç olarak düşünülebileceği gibi, daha birçok anlamda da düşünülebilir. Örneğin bir müminin insanlara din ahlakını anlatma, onları Allah'ın yoluna çağırma konusundaki çabası, on kişinin anlatmasına bedel olabilir. Bir müminin ilmi, on kişinin ilmine bedel olabilir. Bir müminin Allah'ın hoşnutluğunu kazanmak için yapacağı bir hayır işi, on kişinin biraraya gelip yapacağı bir işe bedel olabilir. Bir mümin, on kafirin saptırdığı kadar insanı Allah'ın doğru yoluna çağırıp, ıslah olmalarına vesile olabilir. Bir mümin, on inkarcının anlattığı inkarı bozup yerine hakkı getirebilir.

Allah'ın Kuran'da bildirdiği bu sır son derece önemlidir. Çünkü her Müslüman, Allah'ın izniyle, eğer takvada ve güzel ahlakta üstünlük yarışında olursa, sayıları ne kadar az olursa olsun fark etmez, Allah onları her giriştikleri işte üstün duruma getirecektir. Örneğin karşılarında inkar eden bir dünya dolusu insan, üniversiteler dolusu profesör olsa ve bunlar yine şehirler, kıtalar dolusu insanı inkara sürüklese de, Allah çok az sayıda Müslümanı, tüm bu insanlara hakkı ve gerçeği gösterecek kadar güçlü, yetenekli, akıllı kılar, küfrün işlerini zorlaştırırken, onların işlerini kolaylaştırıp çabuklaştırır. Bu sırrı bilen müminler, "benim çabamdan veya benim küçük bir katkımdan ne olur ki" dememeli, sadece Allah'ın hoşnutluğu için samimi

olarak yaptıkları her amelin etkisinin çok fazla olacağından emin olmalıdırlar. Belki Allah'ın varlığını anlatan samimi bir yazı, Allah'a çağıran bir söz ya da güzel ahlaklı bir tavır birçok insanın kurtuluşuna ve Allah'ı sevip O'ndan korkup sakınmalarına vesile olabilir. Hiç unutmamak gerekir ki, dünya hayatında geçerli olan kurallar ve sebepler sadece Allah'ın Kuran'da bildirdikleridir. Sadece Kuran'a göre düşünen her insan, Allah'ın yaratışındaki bu sırları kavrayarak, Allah'ın izniyle, tüm insanların üzerinde bir güce ve akla sahip olabilir. Allah, gerçekten iman edenleri gevşeklik göstermedikleri sürece üstün geleceklerini bir ayetinde şöyle müjdeler:

Gevşemeyin, üzülmeyin; eğer (gerçekten) iman etmişseniz en üstün olan sizlersiniz. (Al-i İmran Suresi, 139)

Ayetlerde görüldüğü gibi, Allah üstünlük ve zafer sağlamak ve dünyada ve ahirette kazançta olmak için sadece samimi imanı şart koşmuştur. Allah'ın bunun için bildirdiği sırlardan biri de Allah'a şirk koşmadan iman etmektir.

ŞİRK KOŞMADAN İMAN EDERSENİZ ALLAH DİNİNİ HAKİM EDER

Bir Müslümanın, dünya hayatında ulaşmak istediği en önemli hedeflerinden biri Kuran ahlakının dünyaya hakim olması, insanların Allah'a gereği gibi kulluk etmeleridir. Allah, Kuran'da müminlere bu hedeflerine ulaşmanın yolunu göstermiş ve şöyle buyurmuştur:

Allah, içinizden iman edenlere ve salih amellerde bulunanlara va'detmiştir: Hiç şüphesiz onlardan öncekileri nasıl 'güç ve iktidar sahibi' kıldıysa, onları da yeryüzünde 'güç ve iktidar sahibi' kılacak, kendileri için seçip beğendiği dinlerini kendilerine yerleşik kılıp sağlamlaştıracak ve onları korkularından sonra güvenliğe çevirecektir. Onlar, yalnızca bana ibadet ederler ve bana hiçbir şeyi ortak koşmazlar. Kim bundan sonra inkar ederse, işte onlar fasıktır. (Nur Suresi, 55)

Allah'ın müminlere verdiği sırra göre, müminler yalnızca Allah'a ibadet ederek şirk koşmadıkları takdirde Allah Kuran ahlakını yeryüzünde yerleşik kılacaktır. Bu çok önemli bir sır-

dır. Çünkü bu, Kuran ahlakının tüm insanlar arasında yayılmasının sorumluluğunun tek tek her müminin üzerinde olduğunu gösterir. Öyle ise vicdan sahibi her mümin, şirk koşmaktan şiddetle sakınmalı ve yalnızca Allah'a ibadet etmelidir. Herşeyden önce şirk Allah'ın bağışlamadığı bir günahtır ve insanı cehennem azabına götürür. Ancak, şirk dendiğinde, birçok insan sadece putlara tapan putperestleri düşünüyor olabilir. Oysa insanların dikkat etmeleri ve sakınmaları gereken gizli şirktir.

Gizli şirkte, insan Allah'a iman ettiğini, tek ilah ve yaratıcı olarak Allah'ı kabul ettiğini ve sadece O'na uyduğunu söyleyebilir. Ancak, bu insan eğer Allah'tan başka varlıklardan korkuyorsa, insanların takdirini, desteğini önemsiyorsa, dünya hayatında malına veya canına gelebilecek tehlikelerden endişe duyuyorsa, ticaretini, ailesini, soyunu Allah'tan ve Allah yolunda çaba göstermekten daha üstün tutuyor, onlara öncelik veriyorsa şirk içindedir.

Allah'ın gösterdiği gerçek imanda, Allah'ın hoşnutluğu herşeyin üstündedir. Allah dışındaki tüm varlıklar, tüm ilgi, sevgi ve yakınlıklar, ancak Allah'ın hoşnutluğunu kazanmada bir aracı olabilirler. Veya kendisine verilen bir nimet için insanlara karşı minnettarlık duyan, onları kendisinin koruyucusu olarak görenler de Allah'a şirk koşmuş olurlar. Çünkü her insanın rızkını veren, onu doyuran, koruyan, barındıran, ona şifa veren Allah'tır. Allah elbette ki bunları bir insanın eliyle gerçekleştirebilir. Örneğin Allah bir insana şifa vermeyi dilediğinde bunu bir doktorun eliyle yapar. Ancak insan doktordan medet umamaz. Çünkü Allah dilemedikçe hiçbir doktor insana şifa veremez.

Şifa bulan bir insan, doktora Allah'ın şifasına aracı kıldığı bir insan olarak bakar ve elbette ki sevgi ve hürmet gösterir. Ancak, şifayı verenin Allah olduğunu bilir ve O'na şükreder. Aksi takdirde insanları Allah'a ortak koşmuş, Allah'ın bir sıfatını insanlara vermiş olur. Her Müslümanın gizli şirkten şiddetle sakınması, daima kendi içinde samimi bir muhasebe yaparak, Allah'tan başka dostlar, sırdaş veya vekiller edinmemesi gerekir.

DÜNYA HAYATI ASLINDA ÇOK KISADIR

İnsanların büyük bir çoğunluğu, dünyaya sanki hiç ölmeyeceklermiş gibi bağlıdırlar ve bu yüzden din ahlakını yaşamaktan, ahiret hayatını ve ölümü düşünmekten kaçınırlar. Oysa, o sımsıkı bağlandıkları dünya hayatı çok kısa ve geçicidir. En uzun yaşayan insan bile bir gün mutlaka ölüp gidecektir. Bunun yanında dünya hayatı, göründüğü kadar bile uzun değildir. Allah bu sırrı Kuran'ın birçok ayetinde insanlara bildirir:

> **Dedi ki: "Yıl sayısı olarak yeryüzünde ne kadar kaldınız?" Dediler ki: "Bir gün ya da bir günün birazı kadar kaldık, sayanlara sor." Dedi ki: "Yalnızca az (bir zaman) kaldınız, gerçekten bir bilseydiniz, Bizim, sizi boş bir amaç uğruna yarattığımızı ve gerçekten Bize döndürülüp getirilmeyeceğinizi mi sanmıştınız?" (Mü'minun Suresi, 112-115)**
>
> **Kıyamet-saatinin kopacağı gün, suçlu-günahkarlar, tek bir saatin dışında (dünya hayatı) yaşamadıklarına and içerler. İşte onlar böyle çevriliyorlardı. (Rum Suresi, 55)**

Yukarıdaki ayetler, öldükten sonra sorgulanmak üzere toplanan insanlar arasında geçmektedir. Bu insanların konuşmaların-

dan da anlaşıldığı gibi, insanlar öldükten sonra dünyada aslında çok kısa bir süre kaldıklarını anlamaktadırlar. Yani dünya hayatı sırasında bize 60-70 yıl gibi görünen bir süre, aslında bir gün ya da bir günün birazı kadar azdır. Bu, rüya gören bir insanın rüyasında aylar, günler, hatta yıllar yaşaması, ama uyandığında sadece birkaç saniyelik bir rüya gördüğünü anlaması gibidir.

İnsan aslında biraz düşünürse dünya hayatını yaşarken de bu kısalığı ve geçiciliği kavrayacaktır. Örneğin herkes kendisine belirli planlar yapar, hedefler belirler. Bu planları ve hedefleri ise birbiri ardınca gelip geçer. Liseyi bitirir, üniversiteyi kazanır, üniversite bitince bir iş sahibi olur… Bunlar büyük bir hızla gelip geçer. 35 yaşına gelmek ona çok uzak bir gelecek gibi görünürken, kendini birden 40 yaşında bulur.

Dünyanın çok kısa olduğu Allah'ın Kuran'da bildirdiği ve düşünen her insanın yaşarken de fark edebileceği kesin bir gerçektir. Bu gerçeği kavrayan insanların bu kadar kısa ve geçici bir hayat için, ahiretteki sonsuz ve gerçek hayatı gözardı etmesi büyük bir akılsızlık olur. Allah'ın dünya hayatının geçiciliği hakkında insanları uyardığı ayetlerden bazıları şöyledir:

Ey kavmim, gerçekten bu dünya hayatı, yalnızca bir meta (kısa süreli bir yararlanma)dır. Şüphesiz ahiret, (asıl) karar kılınan yurt odur. (Mümin Suresi, 39)

Gerçek şu ki bunlar, çarçabuk geçmekte olan (dünyay)ı seviyorlar. Önlerinde bulunan ağır bir günü bırakıyorlar. (İnsan Suresi, 27)

ALLAH İNKARCILARIN KALPLERİNE KORKU SALAR

Birçok ayette inkar edenlerin kalplerine korku verildiği Kuran'da şöyle haber verilir:

Rabbin meleklere vahyetmişti ki: "Şüphesiz ben sizinleyim, iman edenlere sağlamlık katın, inkar edenlerin kalblerine amansız bir korku salacağım…" (Enfal Suresi, 12)

Kitap Ehli'nden inkar edenleri ilk sürgünde yurtlarından çıkaran O'dur. Onların çıkacaklarını siz sanmamıştınız, onlar da kalelerinin kendilerini Allah'tan koruyacağını sanmışlardı. Böylece Allah(ın azabı) da, onlara hesaba katmadıkları bir yönden geldi, yüreklerine korku saldı; öyle ki evlerini kendi elleriyle ve müminlerin elleriyle tahrip ediyorlardı. Artık ey basiret sahipleri ibret alın. (Haşr Suresi, 2)

Bu ayetlerde bildirilenler Allah'ın yarattığı bir mucizedir. Allah, müminlere karşı gelenlerin, Allah'a ve din ahlakına karşı mücadele edenlerin kalplerine korku vererek onların güçlerini azaltmakta, dine karşı mücadele imkanlarını daraltmaktadır. Müminlerin bu ayetler üzerinde düşünmeleri ve kendileri için bazı ibretler çıkarmaları çok önemlidir. Çünkü, daha önceki

konularda da değinildiği gibi, tüm insanların kapleri Allah'ın elindedir ve Allah kime dilerse, onun kalbine dilediğini ilham eder. Müminlere düşen insanlar üzerinde bir etki oluşturmaya çalışmak değil, sadece samimi olmaktır. Örneğin bir mümin bir insanı Allah'ın ayetleri ile uyarıp korkutmakla sorumludur. Ancak, o insan kendisine din ahlakı iyi anlatıldığı için hidayet bulmaz. Ona hidayeti Allah verir. Aynı şekilde, mümin kendisini tehlikelerden koruyamaz. Veya düşmanlarını korkutma gücüne sahip değildir. Ama Allah, müminlerin samimiyetleri ve Allah yolundaki çabalarının karşılığında onları Kendi Katından gönderdiği yardımlarla korur. Örneğin bu ayetlerde de bildirildiği gibi düşmanlarının kalplerine korku salar ve böylece onların kendi başlarının derdine düşmesini sağlar. Böylece müminlerin üzerindeki tehlikeleri kaldırır.

Allah, inkar edenlerin kalplerine çok farklı korkular verebilir. Onların kalplerine ölüm korkusu, gelecek korkusu, yaralanma veya bir organını kaybetme korkusu, aç kalma korkusu, her an bir felakete uğrama korkusu, sevdiklerini kaybetme korkusu gibi yüzlerce korku salabilir.

İnkar edenler kendilerine Allah'ı dost ve vekil edinmedikleri, yaptıklarının ve elde ettiklerinin tek sahibi olarak kendilerini gördükleri, ahirete inanmayarak dünyaya sımsıkı bağlandıkları için rahatça bu korkulara kapılırlar. Örneğin kazançlarının kötüye gitmesi, parasız kalmak onlar için en büyük korkulardan biridir. Veya ahirete inanmayarak dünyaya şiddetli bir bağlılıkla bağlı oldukları için ölüm onlar için bir son demektir. Bir hiçlik olacaklarını ve herşeylerini kaybedeceklerini düşündükleri için ölümden çok fazla korkarlar. Bu korkuları ise onları zaaf-

ları olan, güçsüz insanlar haline getirir. Allah, Kendisi'ne ortak koştukları için inkar edenlerin kalplerine korku salındığını ve bu insanların uğradıkları sonu şöyle bildirir:

Kendisi hakkında hiçbir delil indirmediği şeyi Allah'a ortak koştuklarından dolayı küfredenlerin kalplerine korku salacağız. Onların barınma yerleri ateştir. Zalimlerin konaklama yeri ne kötüdür. (Al-i İmran Suresi, 151)

HİKMET VE ANLATIM ÇARPICILIĞI ALLAH KATINDAN VERİLEN BİR NİMETTİR

Hikmet ve anlatım çarpıcılığı, Allah'ın ayetlerinde de bildirdiği gibi, insanlara Allah Katından bir nimet olarak verilen özelliklerdir. Allah bunu ayetlerinde şöyle bildirir:

> **Kime dilerse hikmeti ona verir; şüphesiz kendisine hikmet verilene büyük bir hayır da verilmiştir. Temiz akıl sahiplerinden başkası öğüt alıp-düşünmez. (Bakara Suresi, 269)**
>
> **Onun mülkünü güçlendirmiştik. Ona hikmet ve anlatım çarpıcılığını vermiştik. (Sad Suresi, 20)**

Konuşmada hikmet ve anlatım çarpıcılığı insanlara verilmiş büyük bir hayır ve güzelliktir. Bir konu çok çeşitli şekillerde, farklı insanlar tarafından farklı üsluplarla anlatılabilir. Ancak asıl etkili olan hikmetli ve çarpıcı bir anlatıma sahip olandır. Böyle bir anlatım insanların dikkatlerini açar, onların gafletten uyanmalarını sağlar, en iyi bildikleri ama üzerinde hiç düşünmedikleri konular üzerinde düşünmelerine, gerçeklerin çok açık olarak görülmesine neden olur. Hikmetli bir anlatımda, konular gereksiz uzatılmaz. Herşey en kısa, en özlü ama en anlaşılır ve etkileyici şekliyle anlatılır. Başka bir insanın saatlerce konuşa-

rak anlatacağı bir konuyu, hikmet sahibi bir insan bir iki samimi cümle ile açıklar ve bu açıklaması karşısındaki kişide önemli bir etki bırakır. Şu çok önemlidir; hikmetli konuşmak öğrenilecek, dersi alınacak bir konu değildir. Kuralları, incelikleri olmaz. Hikmet ve anlatım çarpıcılığı için samimi olmak ve Allah Katından bu nimetleri istemek gerekir. Allah, dilediğine hikmetli konuşmayı dilediği anda ilham eder.

Hikmete ve anlatım çarpıcılığına en güzel örnek Allah'ın sözü olan Kuran'dır. Allah, tüm kitaplarını aynı hikmetle göndermiştir. Bu gerçek ayetlerde şöyle bildirilir:

> **Andolsun, onlara (kendilerini şirkten ve bozulmalardan) caydırıp vazgeçirtecek nice haberler geldi. (Ki her biri) Doruğunda-olgunlaşmış hikmettir. Fakat uyarmalar bir yarar sağlamıyor. (Kamer Suresi, 4-5)**

İNSAN DÜŞÜNCE VE NİYETİNDEN DE SORGULANACAKTIR

Yapılan tüm ibadetlerin gönülden, sadece Allah rızası gözetilerek yapılması Kuran'da bildirilir. Ayetlerde şöyle buyrulmaktadır:

... Kim gönülden bir hayır yaparsa bu da kendisi için hayırlıdır. Oruç tutmanız, -eğer bilirseniz- sizin için daha hayırlıdır. (Bakara Suresi, 184)

Namazları ve orta namazını (üstlerine düşerek, titizlik göstererek) koruyun ve Allah'a gönülden boyun eğiciler olarak (namaza) durun. (Bakara Suresi, 238)

Gerçek şu ki, İbrahim (tek başına) bir ümmetti; Allah'a gönülden yönelip itaat eden bir muvahhiddi ve o müşriklerden değildi. (Nahl Suresi, 120)

Allah, Kuran'da gösteriş için infak eden veya gösteriş için namaz kılan insanlar olduğunu haber verir. Ancak ayetlerde haber verildiği gibi, namaz kılan, oruç tutan, zekat veren, itaat eden bir insanın asıl olarak niyeti, kalbinden geçirdikleri önemlidir. Bu insanlar, namaz kılarken Allah'ı düşünmüyor, O'nun karşısında ne kadar aciz ve boyun eğici olduğunu düşünmeden sadece ağızlarıyla dua ve tespihleri yapıyor olabilirler. Veya bir

insan sürekli hayır işleri yapıyor, okullar açıp, fakirlere yardım ediyor olabilir. Ancak bu insan eğer bu yaptıklarını, Allah'ın kendisinden hoşnut olmasını dileyerek, Allah'a karşı aciz ve muhtaç olduğunu düşünerek, ahiretten korkarak yapmıyorsa yaptıkları Allah Katında kabul edilmeyebilir.

Allah, insanların kestikleri kurbanların kanlarının değil, takvalarının Kendisi'ne ulaşacağını bir ayette şöyle bildirir:

Onların etleri ve kanları kesin olarak Allah'a ulaşmaz, ancak O'na sizden takva ulaşır. İşte böyle, onlara sizin için boyun eğdirmiştir; O'nun size hidayet vermesine karşılık Allah'ı tekbir etmeniz için. Güzellikte bulunanlara müjde ver. (Hac Suresi, 37)

Birçok insanın en önemli yanılgılarından biri, sadece amel olarak yaptıklarından sorgulanacaklarını zannetmeleridir. Oysa Allah, insanın niyetinden, düşüncelerinden, kalplerinde gizlediklerinden de sorgulanacağını bildirir.

Göklerde ve yerde ne varsa Allah'ındır. İçinizdekini açığa vursanız da, gizleseniz de, Allah sizi onunla sorguya çeker. Sonra dilediğini bağışlar, dilediğini azablandırır. Allah, herşeye güç yetirendir. (Bakara Suresi, 284)

Allah, her insanın kalbini, düşüncesini, bilinçaltını, insanlardan gizlediklerini en iyi bilendir. Allah kişi ile kalbi arasındadır. Dolayısıyla insan Allah'tan hiçbir şeyini gizli tutamaz. Aklından geçen bir şüphe, vesvese, müminler hakkındaki gerçek düşünceleri, Kuran hakkındaki inancı, ibadetleri yaparken aklından geçenleri Allah tek tek bilmekte ve tüm bunlar melekler tarafından yazılmaktadır. Örneğin bir ibadeti eğer isteksizce yapı-

yorsa, içinden olumsuz düşünceler geçiyorsa Allah bunu bilir. Ve insan her birini ahiret gününde karşısında bulacaktır. İnsanın kurtuluşunun yollarından biri, kalbinin temiz olması, dini yüzeysel değil, kalbinde, düşüncelerinde samimi olarak yaşamasıdır. Kısa ve geçici bir hayat için, ahiretteki sonsuz ve gerçek hayatı gözardı etmesi büyük bir akılsızlık olur. Allah'ın dünya hayatının geçiciliği hakkında insanları uyardığı ayetlerden bazıları şöyledir:

> **Ey kavmim, gerçekten bu dünya hayatı, yalnızca bir meta (kısa süreli bir yararlanma)dır. Şüphesiz ahiret, (asıl) karar kılınan yurt odur. (Mümin Suresi, 39)**
>
> **Gerçek şu ki bunlar, çarçabuk geçmekte olan (dünyay)ı seviyorlar. Önlerinde bulunan ağır bir günü bırakıyorlar. (İnsan Suresi, 27)**

KALPLERDE SEVGİ YARATAN ALLAH'TIR

İnsanların kalplerine sevgi ve dostluk verenin Allah olduğu birçok ayette bildirilir. Örneğin Allah, bir ayette müminleri biraraya getirenin, onların arasını düzeltip onları kardeş olarak birleştirenin Kendisi olduğunu şöyle bildirmiştir:

Allah'ın ipine hepiniz sımsıkı sarılın. Dağılıp ayrılmayın. Ve Allah'ın sizin üzenizdeki nimetini hatırlayın. Hani siz düşmanlar idiniz. O, kalplerinizin arasını uzlaştırıp-ısındırdı ve siz O'nun nimetiyle kardeşler olarak sabahladınız. Yine siz, tam ateş çukurunun kıyısındayken, oradan sizi kurtardı. Umulur ki hidayete erersiniz diye, Allah, size ayetlerini böyle açıklar. (Al-i İmran Suresi, 103)

Allah, başka ayetlerinde ise, iman edenlere sevgi kılanın, onlara sevgi duyarlılığı verenin Kendisi olduğunu bildirmektedir.

Katımız'dan ona bir sevgi duyarlılığı ve temizlik (de verdik). O, çok takva sahibi biriydi. (Meryem Suresi, 13)

İman edenler ve salih amellerde bulunanlar ise, Rahman (olan Allah), onlar için bir sevgi kılacaktır. (Meryem Suresi, 96)

Onda 'sükun bulup durulmanız' için, size kendi nefislerinizden eşler yaratması ve aranızda bir sevgi ve merhamet kılması da, O'nun ayetlerindendir. Şüphesiz bunda, düşünebilen bir kavim için gerçekten ayetler vardır. (Rum Suresi, 21)

Allah, düşmanlığı olan kişilerle de müminler arasında bir sevgi kılacağını söyler. Bu hem müminlerin hem de diğer tüm insanların kalplerinin Allah'a ait olduğunu gösteren bir başka ayettir.

Belki Allah, sizlerle onlardan kendilerine karşı düşmanlık besledikleriniz arasında bir sevgibağı kılar. Allah, güç yetirendir. Allah, çok bağışlayandır, çok esirgeyendir. (Mümtehine Suresi, 7)

İNKARCILARIN VE MÜMİNLERİN ÖLÜM ŞEKİLLERİ BİRBİRİNDEN FARKLIDIR

Ölümle ilgili pek çok insanın bilmediği bir sırrı Allah Kuran'da haber verir. Bu sır, insanın gerçek ölüm şeklinin, yani ölüm anında gördüklerinin, dışarıdan diğer insanların gördükleri ile aynı olmadığıdır. Allah, ölüm anındaki insanın çevresindekilerin şahit olduklarından farklı olayları yaşadığını ayetlerde şöyle bildirir:

Hele can boğaza gelip dayandığında, ki o sırada siz (sadece) bakıp-durursunuz. Biz ona sizden daha yakınız; ancak görmezsiniz. (Vakıa Suresi, 83-85)

Allah'ın ölüm anıyla ilgili bildirdiği bir başka sır ise insanların göremedikleri bu anlarda inkarcıların çok büyük bir korku ve ızdırap yaşadıklarıdır. Allah bunu ayetlerinde şöyle bildirir:

Allah'a karşı yalan uydurup iftira düzenden veya kendisine hiçbir şey vahyolunmamışken "Bana da vahy geldi" diyen ve "Allah'ın indirdiğinin bir benzerini de ben indireceğim" diyenden daha zalim kimdir? Sen bu zalimleri, ölümün 'şiddetli sarsıntıları' sırasında meleklerin ellerini uzatarak onlara: "Canlarınızı (bu kıskıvrak yakalanıştan) çıkarın, bugün Allah'a karşı

haksız olanı söylediğiniz ve O'nun ayetlerinden büyüklenerek (yüz çevirmeniz) dolayısıyla alçaltıcı bir azabla karşılık göreceksiniz" (dediklerinde) bir görsen... (Enam Suresi, 93)

Onların malları ve evlatları seni imrendirmesin; Allah bunlarla, ancak onları dünyada azaplandırmak ve canlarının onlar inkar içindeyken zorluk içinde çıkmasını istiyor. (Tevbe Suresi, 85)

Allah'ın Kuran'da bildirdiği bu sırra göre, inkar eden bir insan yatağında huzur içinde ölmüş gibi görünebilir. Ölümü sırasında hiçbir acı çekmediği, zorluk yaşamadığı, yavaşça gözlerini kapattığı zannedilebilir. Oysa Allah inkarcının ölümünün büyük ızdıraplar ve zorluklar içinde olduğunu bildirmektedir. Ölüm meleklerinin inkarcıların canlarını alış şekilleri ise ayetlerde şöyle bildirilir:

Öyleyse melekler, yüzlerine ve arkalarına vura vura canlarını aldıkları zaman nasıl olacak? İşte böyle; çünkü gerçekten onlar, Allah'ı gazablandıran şeye uydular ve O'nu razı edecek şeyleri çirkin karşıladılar; bundan dolayı (Allah,) amellerini boşa çıkardı. (Muhammed Suresi, 27-28)

Melekleri, onların yüzlerine ve arkalarına vurarak: "Yakıcı azabı tadın" diye o inkar edenlerin canlarını alırken görmelisin. Bu, ellerinizin önceden takdim ettiği işler yüzündendir. Yoksa şüphesiz Allah kullara zulmedici değildir. (Enfal Suresi, 50-51)

İnkarcıların bu zorlu ölümlerinin aksine müminlerin ölümleri çok kolaydır. Örneğin inkarcıların tam aksine, peygamberle birlikte savaşa çıkan ve savaşta hançerlenerek öldürülen bir

mümin, aslında çok huzurlu ve korku duymadığı bir ölüm anı yaşar. Allah'ın ayetinde bildirdiği gibi, onların canları yumuşakça çekilip alınacaktır ve onlar melekler tarafından selam ve müjde ile karşılanacaklardır. Allah müminlerin ölümlerinin nasıl olacağını ayetlerinde şöyle bildirmiştir:

Ki melekler, güzellikle canlarını aldıklarında: "Selam size" derler. "Yaptıklarınıza karşılık olmak üzere cennete girin." (Nahl Suresi, 32)

NAMAZ KILMAK İNSANLARIN KÖTÜLÜK YAPMALARINI ENGELLER

Beş vakit namaz, Allah'ın Kuran'da farz kıldığı önemli bir ibadettir. Allah namazlarında sürekli olanlara ve titiz davrananlara ecir vereceğini bildirir. Allah Kuran'da namaz kılanların sahip olacakları bir kazancın daha olduğunu şöyle bildirmiştir:

> **Sana Kitap'tan vahyedileni oku ve namazı dosdoğru kıl. Gerçekten namaz, çirkin utanmazlıklar (fahşa)dan ve kötülüklerden alıkoyar. Allah'ı zikretmek ise muhakkak en büyük (ibadet)tür. Allah, yaptıklarınızı bilir. (Ankebut Suresi, 45)**

Allah'ın ayetinde bildirdiği gibi, namaz kılanlar çirkin utanmazlıklardan ve kötülüklerden uzak dururlar. Allah, onların kalbine bu tür kötülüklerden uzak durmalarını ilham eder.

Kuran'da bildirilen namaz ibadetini titizlikle yerine getiren insan, Allah'tan korkan insandır. Her gün Rabbimiz'in huzurunda 5 vakit kıyam eden, secde ve rüku eden insan içinde duyduğu saygı dolu korku nedeniyle elbette kötülüklere de yaklaşamaz. Vicdanı, Allah'ın izni ve ilhamı ile bu insanın kötülüğe, çirkin bir utanmazlığa yönelmesine engel olur. Böyle bir insan bir anlık kötülükte dahi bulunsa, Rabbimiz'in huzurunda dua ederken, O'nun sonsuz kudretini düşünürken hemen yaptığı kötülüğü görür ve tevbe ederek bunlardan bir daha dönmemek üzere uzaklaşır.

ALLAH YOLUNDA ÖLDÜRÜLENLER ÖLÜ DEĞİLDİRLER

İman edenlere Kuran'da bildirilen sırlardan biri de Allah yolunda ölenlerin aslında "ölü" olarak kabul edilmeyecekleridir. Allah söz konusu kişilerin Kendi Katında diri olarak bulunduklarını bildirmektedir. Bu gerçeği haber veren ayetlerde şöyle buyrulmaktadır:

Allah yolunda öldürülenleri sakın 'ölüler' saymayın. Hayır, onlar, Rableri Katında diridirler, rızıklanmaktadırlar. Allah'ın Kendi fazlından onlara verdikleriyle sevinç içindedirler. Onlara arkalarından henüz ulaşmayanlara müjdelemeyi isterler ki onlara hiçbir korku yoktur, mahzun da olacak değillerdir. Onlar, Allah'tan bir nimeti, bir fazlı (bolluğu) ve gerçekten Allah'ın mü'minlerin ecrini boşa çıkarmadığını müjdelemektedirler. (Al-i İmran Suresi, 169-171)

Ve sakın Allah yolunda öldürülenlere "ölüler" demeyin; hayır onlar diridirler. Fakat siz bunun şuurunda değilsiniz. (Bakara Suresi, 154)

Allah yolunda öldürülenlerle ilgili olarak Allah'ın Kuran'da bildirdiği bir başka konu ise, şehitlerin Allah Katında hidayet-

lerinin tamamlandığı ve cennete kabul edilerek kurtuluşa erenlerden olduklarıdır.

Nitekim Rableri onlara (dualarını kabul ederek) cevab verdi: "Şüphesiz Ben, erkek olsun, kadın olsun, sizden bir işte bulunanın işini boşa çıkarmam. Sizin kiminiz kiminizdendir. İşte, hicret edenlerin, yurtlarından sürülüp-çıkarılanların ve yolumda işkence görenlerin, çarpışıp öldürülenlerin, mutlaka kötülüklerini örteceğim ve onları, altlarından ırmaklar akan cennetlere sokacağım. (Bu,) Allah Katından bir karşılık (sevap)tır. (O) Allah, karşılığın (sevabın) en güzeli O'nun Katındadır." (Al-i İmran Suresi, 195)

Allah yolunda hicret edip öldürülen veya ölenlere gelince muhakkak Allah, onları güzel bir rızıkla rızıklandıracaktır. Şüphesiz Allah, rızık verenlerin en hayırlısıdır. Onları, kendisinden gerçekten hoşnut kalacakları bir yere sokacaktır. Şüphesiz Allah, bilendir, halimdir. (Hac Suresi, 58-59)

İşte bu ayetlerde Allah yolunda öldürülen insanlarla ilgili bildirilen bu gerçekler de, Kuran'ın halk arasında pek bilinmeyen ve konuşulmayan sırlarından biridir.

İZZET ALLAH KATINDAN VERİLİR

Ahirete inanmayan ve tek hayatının dünya hayatı olduğunu zanneden insanların büyük bir kısmı, dünyada güç, kudret ve üstünlük bulmaya çalışırlar. Hayatları boyunca bunun hırsı ile çabalarlar. Kendileri için gücün, üstünlüğün ve onurlu olmanın ölçüleri ve değerleri vardır. Buna göre zengin olmak, yönetici olmak, sözü geçen olmak, ün sahibi olmak gerekir. Bunlardan birini kaybettiklerinde ise tüm itibarlarının, onur ve izzetlerinin yerle bir olduğunu düşünürler. Oysa bu çok büyük bir yanılgıdır ve Allah onların bu yanılgılarını Kuran'da şöyle açıklar:

Kendilerine güç (izzet) sağlasınlar diye, Allah'tan başka ilahlar edindiler. Hayır; (o yalancı ilahlar) onların tapınışlarını inkar edecekler ve onlara karşı çelişkiye düşecekler." (Meryem Suresi, 81-82)

Tek güç ve izzet sahibi olan Allah'tır ve Allah gücü ve izzeti dilediğine verir. Dolayısıyla, güç ve üstünlük sağlamak için Allah'tan istemek dışında sebepler ve aracılar arayanlar, bunları Allah'a ortak koşmuş olurlar. Çünkü ne malın, ne itibarın, ne de mevkinin insana güç sağlamaya yetecek bir iradesi yoktur. Ayrıca, Allah her insandan tüm bunları bir anda çekip alabilir.

Örneğin en üst mevkideki bir insan bir anda mevkisiz, malsız ve itibarsız kalabilir. Çünkü herşeyin tek ve gerçek sahibi olan Allah'tır.

Allah, izzet ve onuru, Kendisi'ne dost olan, gönülden bağlı, Kuran'a uyan kullarına verir. Kuran'a uyan bir insan, hiçbir zaman kendisini ahirette Allah'ın karşısında küçük düşürecek, onu utandırıp, pişmanlığa sevk edecek bir ahlaka ve tavra yaklaşmaz. Hiçbir insandan korkup çekinmez, kimseye yaranmaz, kimsenin güç ya da zalimliğinden korkup çekinmez. Sadece Allah'ı razı etmek ister ve sadece Allah'tan korkup sakınır. Bu nedenle hiçbir zayıflığı, insanlar karşısında ezikliği yoktur. Mala, zenginliğe, makam ve mevkiye sahip olmasa dahi Allah onu Kendi Katından yardımıyla güç ve şeref sahibi yapar. Böyle bir insan aynı zamanda Kuran ahlakını yaşamanın ve imanın getirdiği üstünlüğü ve şerefi üzerinde taşır. Allah bunu bir ayetinde şöyle bildirir:

... Oysa izzet (güç, onur ve üstünlük) Allah'ın, O'nun Resûlü'nün ve mü'minlerindir... (Münafikun Suresi, 8)

DOĞRU YOLU BULMANIN SIRLARI

Yeryüzündeki hemen her insanın kendisine göre doğru ve yanlışları bulunur. Her birinin doğrularını tespit etmedeki kaynağı ise farklıdır. Kimi okuduğu bir kitabı, kimi çevresinde gördüğü bir insanı, kimi bir politikacıyı, kimi ise bir felsefeciyi kendisine rehber edinir. Oysa en doğru ve insanı kurtuluşa kavuşturacak tek yol Allah'ın insanlar için belirlediği dindir. Ve bu yolda insanın tek hedefi Allah'ın hoşnutluğunu, rahmetini ve cennetini kazanmaktır. Diğer yollar, insanlara ne kadar süslü, çekici gibi görünse de, bu aldatıcıdır. Hepsi insanları dünyada ve ahirette sonsuza kadar devam edecek bir yıkıma, ümitsizliğe, mutsuzluğa ve acı bir azaba sürükler.

Kimlerin doğru yola iletildikleri ise Kuran'da bildirilen sırlardır. Bunlara uyanlar, Allah'ın doğru yoluna ileterek, cennetinde ağırladığı kullardır.

Kesin bilgi ile iman etmek

Herşeyden önce kişinin doğru yola iletilmesi için iman etmesi gerekir. Eğer bir insan göklerin yerin ve ikisi arasındakilerin tek sahibi ve yaratıcısının Allah olduğuna ve dünyada var olma amacının Allah'a kulluk etmek olduğuna iman edip, hayatı bo-

yunca Allah'ın rızasını ararsa, Allah onu doğru yola iletir. Allah'a, ahirete ve Kuran'a imanın ise kesin bir iman olması gerekir. Bazı insanlar, her ne kadar iman ettiklerini söyleseler de, imanlarında şüphe veya zayıflık olabilmektedir. Böyle insanlar, inkarcılarla birlikte olduklarında onların etkisine girip din ahlakını yaşamakta kolaylıkla zayıflık gösterebilmekte, Allah'a ve dine karşı bir tutum sergileyebilmektedirler. Oysa, Allah'ın doğru yola ilettiği kullarının imanı kesin ve şüphesizdir:

(Bir de) Kendilerine ilim verilenlerin, bunun (Kur'an'ın) hiç tartışmasız Rablerinden olan bir gerçek olduğunu bilmeleri için; böylelikle ona iman etsinler ve kalpleri ona tatmin bulmuş olarak bağlansın. Şüphesiz Allah, iman edenleri dosdoğru yola yöneltir. (Hac Suresi, 54)

Tam bir teslimiyetle Allah'a yönelmek

İman edenlerin tam bir teslimiyetle Allah'a yönelmeleri, Allah'a kalpleri tatmin bulmuş olarak bağlanmaları da doğru yola iletilmenin sırrıdır. Allah'a iman eden ve ahiretten korkan bir müminin dünyaya yönelik bir hırsı yoktur. Tek amacı Allah'ı razı etmektir. Bu sebeple, bir mümin her tutum ve davranışında Allah'a yönelir, Allah'ın kendisini denediğini bilerek, her olayda Allah'ın kendisi için yazdığı kadere tabi olur. Allah Kendisi'ne teslim olanların doğru yola iletileceğini şu şekilde bildirmiştir:

Allah'ın ayetleri size okunuyorken ve O'nun elçisi içinizdeyken nasıl oluyor da inkar ediyorsunuz? Kim

Allah'a sımsıkı tutunursa, artık elbette o, dosdoğru olan bir yola iletilmiştir. (Al-i İmran Suresi, 101)

O: "Dini dosdoğru ayakta tutun ve onda ayrılığa düşmeyin" diye dinden Nuh'a vasiyet ettiğini ve sana vahyettiğimizi, İbrahim'e, Musa'ya ve İsa'ya vasiyet ettiğimizi sizin için de teşri' etti (bir şeriat kıldı). Senin kendilerini çağırdığın şey, müşriklere ağır geldi. Allah, dilediğini buna seçer ve içten Kendisi'ne yöneleni hidayete erdirir. (Şura Suresi, 13)

Verilen öğütleri yerine getirmek

Allah'ın doğru yola iletilmek isteyen kullarına bir diğer emri ise şu şekildedir:

... Onlar, kendilerine verilen öğüdü yerine getirselerdi, bu şüphesiz onlar için hayırlı ve daha sağlam olurdu. Biz de onlara, o zaman yanımızdan büyük bir ecir verirdik. Ve onları mutlaka dosdoğru yola yöneltip-iletirdik. (Nisa Suresi, 66-68)

Allah'tan korkan müminler sürekli olarak hatalarından arınmak ve Allah'ın en çok razı olacağı ahlaka ulaşmak için çalışırlar. Ancak, elbette hatalardan hızla arınmak ve doğru yola iletilmek için kişinin tevazulu olması gerekir. Tevazulu ve arınmayı isteyen bir insan başta Allah'ın emirlerini tam olarak yerine getirir. Ayrıca salih müminler birbirlerinin velileridir. Birbirlerine iyiliği emreder, kötülükten men ederler. Bu sebeple, müminlerin birbirlerinin verdiği öğütlere karşı da tevazulu olması, bir hatayı mümin bir kardeşinin kendisine söylemesinin ahireti için büyük bir nimet olduğunu bilerek söz dinlemesi gere-

kir. Kendisine verilen öğütleri tutan bir insan hızla hatalarından arınacak ve Allah'ın ayette bildirdiği gibi, doğru yola ulaşacaktır. Allah, şeytana uymaktan kaçınan, kendisini Kuran'a ve güzel ahlaka çağıran kişilere tabi olan kullarına şöyle müjde vermektedir:

> **Tağuta kulluk etmekten kaçınan ve Allah'a içten yönelenler ise; onlar için bir müjde vardır, öyleyse kullarıma müjde ver. Ki onlar, sözü işitirler ve en güzeline uyarlar. İşte onlar, Allah'ın kendilerini hidayete erdirdiği kimselerdir ve onlar, temiz akıl sahipleridir. (Zümer Suresi, 17-18)**

NEFİS İNSANA VARGÜCÜYLE KÖTÜLÜĞÜ EMREDER

Hem her türlü kötülüğü hem de ondan sakınmayı bilen nefs insanın içindeki emredici güçtür. Yani bir insana bir eylemi yaptıran, bir kararı verdiren manevi güç nefistir. Allah, Kuran'da nefsin bu iki özelliğini şöyle bildirmiştir.

Nefse ve ona bir düzen içinde biçim verene; sonra ona fücurunu (sınır tanımaz günah ve kötülüğünü) ve ondan sakınmayı ilham edene (andolsun). Onu arındırıp temizleyen gerçekten felah bulmuştur." (Şems Suresi, 7-9)

Ayetlerde insanların ahlaksızlıklarından, yaptıkları kötülüklerden söz edilirken bu tavırlarının kaynağı olarak nefisleri gösterilmektedir. Nefs bu yönü ile insanın en büyük düşmanlarından birisidir. Nefs kibirli, cimri ve bencildir, sürekli olarak kendi heva ve hevesini, kendi gururunu tatmin etmek ister, kendi rahatını, kendi menfaatini, kendi hoşnutluğunu düşünür. İsteklerine her zaman meşru yollardan kavuşamayacağı için de insana vargücüyle kötülüğü emreder. Bu gerçek Kuran'da Hz. Yusuf'un sözleri ile şöyle açıklanır:

(Yine de) Ben nefsimi temize çıkaramam. Çünkü gerçekten nefis, -Rabbimin kendisini esirgediği dışın-

da- var gücüyle kötülüğü emredendir. Şüphesiz, benim Rabbim, bağışlayandır, esirgeyendir. (Yusuf Suresi, 53)

Nefsin insana vargücüyle kötülüğü emrediyor olması Allah'tan korkan müminler için çok önemli bir sırdır. Bu, nefsin oyunlarının bir an bile bitmeyeceğini, sürekli olarak insana kötülüğü emrederek bütün gücüyle onu Allah'ın yolundan alıkoymaya çalışacağını gösterir. Bu sırra göre nefs hiçbir zaman susmayacak, her konuda kendini haklı görecek, bütün insanlardan daha çok sevecek, büyüklenecek kendini her türlü nimetin kendisinin olmasını isteyecek, rahatına düşkün olacak, kısaca Allah'ın beğendiği ahlakın tam tersini insana yaşatabilmek için her yolu uygulayacaktır.

Nitekim, inkar edenlerin, Kuran ahlakına uymayanların tavırları ve ahlakları tamamen nefisleri tarafından şekillenir. Onlar Allah'tan korkmadıkları için vicdanlarının emrettiğine uyacak iradeyi gösteremez, sadece nefislerinin emrettiklerine uyarlar. Din ahlakından uzak yaşayan toplumlarda yaşanan kavgaların, menfaat çatışmalarının, mutsuzlukların kökeninde herkesin nefsine uyarak sadece kendi menfaatini düşünmesi, gerçek sevgi, saygı, fedakarlık gibi insani özelliklerini tamamen kaybetmesi vardır.

Bu nedenle, Allah'ın bildirdiği bu sır çok önemlidir. Eğer insan bu sırrı unutmazsa nefsine karşı önlem alabilir. Ona göre bir ahlak ve tavır gösterebilir. Nefs tembelliği emrederse onu kat kat çalıştırarak, nefs bencilliği emrederse daha fedakar olarak, nefs cimriliği emrederse daha cömert olarak, nefsin emrettiği her türlü kötülükte aksi olan en iyi tavrı yerine getire-

rek onu eğitebilir. Allah, Şems Suresi'deki ayetlerde, nefse kötülüklerin yanı sıra bu kötülüklerden sakınmanın da ilham edildiği bildirilmiştir. Yani insanın nefsinde kötülükleri ve ahlaksızlıkları emreden, bunları kolay ve güzel gösteren bir sesin yanında, iyi ve güzel olanı seçmesini de emreden vicdanı vardır. Her insan içindeki bu sesleri bilir ve hangisinin iyi, hangisinin kötü olduğunu tanır. Ancak, sadece Allah'tan korkup sakınınlar vicdanlarına uyarlar.

İNSANLARA BOLLUK VE ZENGİNLİK VERİLMESİNİN SIRLARI

Tüm evren, içindeki canlı ve cansız varlıkların tamamı ile birlikte Allah'a aittir. Ve Allah, sahip olduklarından dilediklerini dilediği insanların emrine verir. İnsanlara rızık veren, onları zenginleştiren, bol bol ürünler veren, nimetlendiren Allah'tır. Allah'ın ayetlerinde bildirdiği gibi, Allah dileği insana rızkını genişletip yayar, dilediğinin ise rızkını kısıp daraltır ve bunların hepsini hayırla ve bir hikmet üzerine diler. Rızkı bollaşan da, azalan da bunlarla denenmektedir. Allah'ın verdiği nimetlerle azıp şımarmayan, hepsi için Allah'a şükredici olanlar, ellerindeki nimetler alındığında ise, Allah'a tevekkül ederek, sabır gösterenler Allah'ın hoşnut olduğu kullardır. Kuran'da bildirilen Hz. Süleyman'ın sözleri, Allah'ın nimetlerinin insanlar için bir deneme olduğunu açıklamaktadır:

Kendi yanında kitaptan ilmi olan biri dedi ki: "Ben, (gözünü açıp kapamadan) onu sana getirebilirim." Derken (Süleyman) onu kendi yanında durur vaziyette görünce dedi ki: "Bu Rabbimin fazlındandır, O'na şükredecek miyim, yoksa nankörlük edecek mi-

yim diye beni denemekte olduğu için (bu olağanüstü olay gerçekleşti). Kim şükrederse, artık o kendisi için şükretmiştir, kim nankörlük ederse, gerçekten benim Rabbim Gani (hiçbir şeye ve kimseye ihtiyacı olmayan)dır, Kerim olandır." (Neml Suresi, 40)

Hz. Süleyman'ın Kuran'da haber verilen, **"Bu Rabbimin fazlındandır, O'na şükredecek miyim, yoksa nankörlük edecek miyim diye beni denemekte olduğu için (bu olağanüstü olay gerçekleşti)"** şeklindeki sözleri, nimetlerin insanlara veriliş nedenlerinden birini açıklamaktadır.

Allah, Kuran'da dünya hayatının süsü olarak tanımladığı malları, oğulları, eşleri, akrabaları, makamı, itibarı, zekayı, güzelliği, sağlığı, kar getiren ticareti, başarıyı kısacası her türlü nimeti insanı denemek için verir.

İnkarcılara bolluk verilmesinin sırları

Dünya üzerinde, Allah'a inanmadığı halde bolluk ve nimet içinde yaşayan, bereketli topraklar, sağlıklı çocuklar sahibi olan, uzun ömür sürmüş ve halen de sürmekte bulunan birçok insan vardır. Bu insanlar sahip olduklarıyla Allah'ı razı etmek yerine şımarmakta, bunlarla Rabbimiz'in rızasını aramak yerine, Allah'tan uzaklaşmaktadırlar. Her geçen gün küfürleri artan ve durmadan günah toplayan bu insanlar, sahip olduklarının kendileri için hayır olduğunu zannederler. Oysa Allah Kuran'da bu insanlara verdiği nimetlerin ve tanıdığı sürenin hikmetini ve sırlarını şu ayetlerle açıklamaktadır:

Onların malları ve evlatları seni imrendirmesin; Allah bunlarla, ancak onları dünyada azablandırmak

ve canlarının onlar inkar içindeyken zorluk içinde çıkmasını istiyor. (Tevbe Suresi, 85)

O küfre sapanlar, kendilerine tanıdığımız süreyi sakın kendileri için hayırlı sanmasınlar, Biz onlara, ancak günahları daha da artsın diye süre vermekteyiz. Onlar için aşağılatıcı bir azab vardır. (Al-i İmran Suresi, 178)

Artık sen onları, belli bir süreye kadar kendi gafletleri içinde bırak. Onlar sanıyorlar mı ki, kendilerine verdiğimiz mal ve çocuklarla Biz onların hayırlarına koşuyoruz (veya yardım ediyoruz)? Hayır, onlar şuurunda değiller. (Mü'minun Suresi, 54-56)

Ayetlerde açıklandığı gibi söz konusu insanların sahip oldukları nimetler onlar için hayır değildir. Onlara tanınan süre günahlarının daha da artması içindir. Vakitleri dolduğunda ise ne malları, ne çocukları, ne makamları onları acı bir azaptan kurtaramaz. Nitekim, Allah Meryem Suresi'nde daha önceki insan nesillerinde de varlık ve bolluk içinde yaşayan, ancak bu nimetlerin kendilerini azaptan kurtaramadığı kavimlerin durumunu bildirmiştir:

Onlardan önce nice insan- nesillerini yıkıma uğrattık, onlar mal (giyim, kuşam ve tefriş) bakımından da, gösteriş bakımından da daha güzeldiler. (Meryem Suresi, 74)

Aynı ayetin devamında ise, bu insanlara süre tanınmasının sırrı şöyle açıklanmıştır:

De ki: "Kim sapıklık içindeyse, Rahman (olan Allah), ona süre tanıdıkça tanır; kendilerine va'dedileni -ya

azabı veya kıyamet saatini- gördükleri zaman artık kimin yeri (makam, mevki) daha kötü, kimin askeri-gücü daha zayıfmış, öğreneceklerdir. (Meryem Suresi, 75)

Allah, sonsuz adaletli ve merhametlidir. Herşeyi bir hikmet ve hayır ile yaratır ve her insan yaptığının karşılığını eksiksiz olarak alır. Bunu bilen müminler, çevrelerinde gerçekleşen her olaya Allah'ın yarattığı hikmet ve hayrı görmek niyetiyle bakarlar. Aksi takdirde, insanlar gerçeklerden uzak, aldatıcı bir dünya yaşarlar.

ALLAH'IN İNKAR EDENLERE HEMEN AZAP VERMEMESİNİN SIRRI

İnsanların yaptıkları kötülüklerin karşılığını hemen almadıkları, her karşılığın belli bir vakte kadar ertelenmesi Kuran'da bildirilen sırlardan biridir. Allah bunu ayetlerinde şöyle bildirir:

Eğer Allah, kazandıkları dolayısıyla insanları (azab ile) yakalayıverecek olsaydı, (yerin) sırtı üzerinde hiçbir canlıyı bırakmazdı, ancak onları, adı konulmuş bir süreye kadar ertelemektedir. Sonunda ecelleri geldiği zaman, artık şüphesiz Allah Kendi kullarını görendir. (Fatır Suresi, 45)

Senin Rabbin rahmet sahibi (ve) bağışlayıcıdır. Eğer, kazandıklarından dolayı onları (azabla) yakalasaydı, şüphesiz onlara azabı (bir an önce) çabuklaştırırdı. Hayır, onlar için bir buluşma zamanı vardır, onun dışında asla başka bir sığınak bulamayacaklardır. (Kehf Suresi, 58)

Birçok insan yaptığı kötülüğün karşılığını hemen almayınca, kötülüklerin karşılıksız kalabileceğini zanneder. Hatta bu nedenden dolayı tevbe etmez, pişmanlık duymaz ve tavrını düzeltmez, karşılıksız kalacağını sandığı için azgınlığını daha da ar-

tırır. Akılsız olduğu için, bunun gelecek olan azabını daha da dayanılmaz yapacağını hesap edemez. Allah, bu konuda şöyle hükmetmektedir:

O küfre sapanlar, kendilerine tanıdığımız süreyi sakın kendileri için hayırlı sanmasınlar, Biz onlara, ancak günahları daha da artsın, diye süre vermekteyiz. Onlar için aşağılatıcı bir azab vardır. (Al-i İmran Suresi, 178)

Bu, Allah'ın insanları denemek için yarattığı bir ertelemedir. Oysa, her insanın yaptıklarının karşılığını alması için Allah Katında belirlenmiş bir süre vardır. O süre geldiğinde ne bir an öne alınır, ne bir an ertelenir. Allah, herkesin karşılığını mutlaka alacağını ayetlerinde şöyle açıklar:

Eğer Rabbinden geçmiş bir söz ve adı konulmuş (belirlenmiş) bir süre (ecel) olmasaydı, muhakkak (yıkım azabı) kaçınılmaz olurdu. (Taha Suresi, 129)

Onlara bir süre tanıyorum. Hiç şüphesiz Benim düzenim (cezalandırmam) sapasağlamdır. (Araf Suresi, 183)

SONUÇ

Samimi bir niyetle Kuran'ı okuyan, tüm yaşantısına, çevresinde meydana gelen olaylara Allah'a dost bir iman gözüyle bakan her insan, Kuran'da bildirilen sırları kendi hayatında görebilir. En küçüğünden en büyüğüne kadar hiçbir olay rastgele insanın karşısına çıkmaz; hiçbiri bir tesadüf eseri değildir. Her birinde Allah'ın yarattığı bir sır, bir hayır ve hikmet gizlidir. İnsan eğer samimi davranır ve hep Allah'a yönelirse bu sır ve hikmetleri görebilir.

Kuran'ın sırlarını kavrayan insanın Allah'a olan yakınlığı ve dostluğu daha da artar. Göklerin ve yerin yaratıcısı olan Allah'ı daha iyi tanıyabilir, O'nun gücünü, aklını ve ilmini daha iyi takdir edebilir. Allah'tan başka bir dost ve vekil olmadığını görür. Her an Allah'ın yarattığı bir hikmeti ve sırrı görmenin ve anlamanın heyecan ve neşesini yaşar. Allah böyle insanlara yaratışındaki sırları daha da açar. O insanın hayatı belki sıradan görünse bile, Allah aslında her an o kişi için bir olağanüstülük yaratır. Allah'ın hikmetlerini ve yaratışındaki sırları görmek isteyen, bu isteğinde samimi olan herkese Allah bunları gösterecektir. Bir ayette şöyle buyrulmaktadır:

> **Gerçek şu ki kulluk eden bir topluluk için bunda (Kur'an'da) 'açık bir mesaj' (veya gerçek bir çıkış yolu) vardır. (Enbiya Suresi, 106)**

DARWİNİZM'İN ÇÖKÜŞÜ

Darwinizm, yani evrim teorisi, yaratılış gerçeğini reddetmek amacıyla ortaya atılmış, ancak başarılı olamamış bilim dışı bir safsatadan başka bir şey değildir. Canlılığın, cansız maddelerden tesadüfen oluştuğunu iddia eden bu teori, evrende ve canlılarda çok mucizevi bir düzen bulunduğunun bilim tarafından ispat edilmesiyle çürümüştür. Böylece Allah'ın tüm evreni ve canlıları yaratmış olduğu gerçeği, bilim tarafından da kanıtlanmıştır. Bugün evrim teorisini ayakta tutmak için dünya çapında yürütülen propaganda, sadece bilimsel gerçeklerin çarpıtılmasına, taraflı yorumlanmasına, bilim görüntüsü altında söylenen yalanlara ve yapılan sahtekarlıklara dayalıdır.

Ancak bu propaganda gerçeği gizleyememektedir. Evrim teorisinin bilim tarihindeki en büyük yanılgı olduğu, son 20-30 yıldır bilim dünyasında giderek daha yüksek sesle dile getirilmektedir. Özellikle 1980'lerden sonra yapılan araştırmalar, Darwinist iddiaların tamamen yanlış olduğunu ortaya koymuş ve bu gerçek pek çok bilim adamı tarafından dile getirilmiştir. Özellikle ABD'de, biyoloji, biyokimya, paleontoloji gibi farklı alanlardan gelen çok sayıda bilim adamı, Darwinizm'in geçersizliğini görmekte, canlıların kökenini artık yaratılış gerçeğiyle açıklamaktadırlar.

Evrim teorisinin çöküşünü ve yaratılışın delillerini diğer pek çok çalışmamızda bütün bilimsel detaylarıyla ele aldık ve almaya devam ediyoruz. Ancak konuyu, taşıdığı büyük önem nedeniyle, burada da özetlemekte yarar vardır.

Darwin'i Yıkan Zorluklar

Evrim teorisi, tarihi eski Yunan'a kadar uzanan bir öğreti olmasına karşın, kapsamlı olarak 19. yüzyılda ortaya atıldı. Teoriyi bilim dünyasının gündemine sokan en önemli gelişme, Charles Darwin'in 1859 yılında yayınlanan Türlerin Kökeni adlı kitabıydı. Darwin bu kitapta dünya üzerindeki farklı canlı türlerini Allah'ın ayrı ayrı yarattığı gerçeğine karşı çıkıyordu. Darwin'e göre, tüm türler ortak bir atadan geliyorlardı ve zaman içinde küçük değişimlerle farklılaşmışlardı.

Darwin'in teorisi, hiçbir somut bilimsel bulguya dayanmıyordu; kendisinin de kabul ettiği gibi sadece bir "mantık yürütme" idi. Hatta Darwin'in kitabındaki "Teorinin Zorlukları" başlıklı uzun bölümde itiraf ettiği gibi, teori pek çok önemli soru karşısında açık veriyordu.

Darwin, teorisinin önündeki zorlukların gelişen bilim tarafından aşılacağını, yeni bilimsel bulguların teorisini güçlendireceğini umuyordu. Bunu kitabında sık sık belirtmişti. Ancak gelişen bilim, Darwin'in umutlarının tam aksine, teorinin temel iddialarını birer birer dayanaksız bırakmıştır.

Darwinizm'in bilim karşısındaki yenilgisi, üç temel başlıkta incelenebilir:

1) Teori, hayatın yeryüzünde ilk kez nasıl ortaya çıktığını asla açıklayamamaktadır.

2) Teorinin öne sürdüğü "evrim mekanizmaları"nın, gerçekte evrimleştirici bir etkiye sahip olduğunu gösteren hiçbir bilimsel bulgu yoktur.

3) Fosil kayıtları, evrim teorisinin öngörülerinin tam aksine bir tablo ortaya koymaktadır.

Bu bölümde, bu üç temel başlığı ana hatları ile inceleyeceğiz.

Aşılamayan İlk Basamak: Hayatın Kökeni

Evrim teorisi, tüm canlı türlerinin, bundan yaklaşık 3.8 milyar yıl önce ilkel dünyada ortaya çıkan tek bir canlı hücreden geldiklerini iddia etmektedir. Tek bir hücrenin nasıl olup da milyonlarca kompleks canlı türünü oluşturduğu ve eğer gerçekten bu tür bir evrim gerçekleşmişse neden bunun izlerinin fosil kayıtlarında bulunamadığı, teorinin açıklayamadığı sorulardandır. Ancak tüm bunlardan önce, iddia edilen evrim sürecinin ilk basamağı üzerinde durmak gerekir. Sözü edilen o "ilk hücre" nasıl ortaya çıkmıştır?

Evrim teorisi, yaratılışı reddettiği, hiçbir doğaüstü müdahaleyi kabul etmediği için, o "ilk hücre"nin, hiçbir tasarım, plan ve düzenleme olmadan, doğa kanunları içinde rastlantısal olarak meydana geldiğini iddia eder. Yani teoriye göre, cansız madde tesadüfler sonucunda ortaya canlı bir hücre çıkarmış olmalıdır. Ancak bu, bilinen en temel biyoloji kanunlarına aykırı bir iddiadır.

"Hayat Hayattan Gelir"

Darwin, kitabında hayatın kökeni konusundan hiç söz etmemişti. Çünkü onun dönemindeki ilkel bilim anlayışı, canlıların çok basit bir yapıya sahip olduklarını varsayıyordu. Ortaçağ'dan beri inanılan "spontane jenerasyon" adlı teoriye göre, cansız maddelerin tesadüfen biraraya gelip, canlı bir varlık oluşturabileceklerine inanılıyordu. Bu dönemde böceklerin yemek artıklarından, farelerin de buğdaydan oluştuğu yaygın bir düşünceydi. Bunu ispatlamak için de ilginç deneyler yapılmıştı. Kirli bir paçavranın üzerine biraz buğday konmuş ve biraz beklendiğinde bu karışımdan farelerin oluşacağı sanılmıştı.

Etlerin kurtlanması da hayatın cansız maddelerden türeyebildiğine bir delil sayılıyordu. Oysa daha sonra anlaşılacaktı ki, etlerin üzerindeki kurtlar kendiliklerinden oluşmuyorlar, sineklerin getirip bıraktıkları gözle görülmeyen larvalardan çıkıyorlardı.

Darwin'in *Türlerin Kökeni* adlı kitabını yazdığı dönemde ise, bakterilerin cansız maddeden oluşabildikleri inancı, bilim dünyasında yaygın bir kabul görüyordu.

Oysa Darwin'in kitabının yayınlanmasından beş yıl sonra, ünlü Fransız biyolog Louis Pasteur, evrime temel oluşturan bu inancı kesin olarak çürüttü. Pasteur yaptığı uzun çalışma ve deneyler sonucunda vardığı sonucu şöyle özetlemişti:

> "*Cansız maddelerin hayat oluşturabileceği iddiası artık kesin olarak tarihe gömülmüştür.*" *(Sidney Fox, Klaus Dose, Molecular Evolution and The Origin of Life, New York: Marcel Dekker, 1977, s. 2)*

Evrim teorisinin savunucuları, Pasteur'ün bulgularına karşı

uzun süre direndiler. Ancak gelişen bilim, canlı hücresinin karmaşık yapısını ortaya çıkardıkça, hayatın kendiliğinden oluşabileceği iddiasının geçersizliği daha da açık hale geldi.

20. Yüzyıldaki Sonuçsuz Çabalar

20. yüzyılda hayatın kökeni konusunu ele alan ilk evrimci, ünlü Rus biyolog Alexander Oparin oldu. Oparin, 1930'lu yıllarda ortaya attığı birtakım tezlerle, canlı hücresinin tesadüfen meydana gelebileceğini ispat etmeye çalıştı. Ancak bu çalışmalar başarısızlıkla sonuçlanacak ve Oparin şu itirafı yapmak zorunda kalacaktı:

"*Maalesef hücrenin kökeni, evrim teorisinin tümünü içine alan en karanlık noktayı oluşturmaktadır.*" *(Alexander I. Oparin, Origin of Life, (1936) New York, Dover Publications, 1953 (Reprint), s.196)*

Oparin'in yolunu izleyen evrimciler, hayatın kökeni konusunu çözüme kavuşturacak deneyler yapmaya çalıştılar. Bu deneylerin en ünlüsü, Amerikalı kimyacı Stanley Miller tarafından 1953 yılında düzenlendi. Miller, ilkel dünya atmosferinde olduğunu iddia ettiği gazları bir deney düzeneğinde birleştirerek ve bu karışıma enerji ekleyerek, proteinlerin yapısında kullanılan birkaç organik molekül (aminoasit) sentezledi. O yıllarda evrim adına önemli bir aşama gibi tanıtılan bu deneyin geçerli olmadığı ve deneyde kullanılan atmosferin gerçek dünya koşullarından çok farklı olduğu, ilerleyen yıllarda ortaya çıkacaktı. ("*New Evidence on Evolution of Early Atmosphere and Life*", *Bulletin of the American Meteorological Society, c. 63, Kasım 1982, s. 1328-1330)*

Uzun süren bir sessizlikten sonra Miller'in kendisi de kullan-

dığı atmosfer ortamının gerçekçi olmadığını itiraf etti. (*Stanley Miller, Molecular Evolution of Life: Current Status of the Prebiotic Synthesis of Small Molecules, 1986, s. 7)*

Hayatın kökeni sorununu açıklamak için 20. yüzyıl boyunca yürütülen tüm evrimci çabalar hep başarısızlıkla sonuçlandı. San Diego Scripps Enstitüsü'nden ünlü jeokimyacı Jeffrey Bada, evrimci *Earth* dergisinde 1998 yılında yayınlanan bir makalede bu gerçeği şöyle kabul eder:

> *Bugün, 20. yüzyılı geride bırakırken, hala, 20. yüzyıla girdiğimizde sahip olduğumuz en büyük çözülmemiş problemle karşı karşıyayız: Hayat yeryüzünde nasıl başladı? (Jeffrey Bada, Earth, Şubat 1998, s. 40)*

Hayatın Kompleks Yapısı

Evrim teorisinin hayatın kökeni konusunda bu denli büyük bir açmaza girmesinin başlıca nedeni, en basit sanılan canlı yapıların bile inanılmaz derecede karmaşık yapılara sahip olmasıdır. Canlı hücresi, insanoğlunun yaptığı bütün teknolojik ürünlerden daha karmaşıktır. Öyle ki bugün dünyanın en gelişmiş laboratuvarlarında bile cansız maddeler biraraya getirilerek canlı bir hücre üretilememektedir.

Bir hücrenin meydana gelmesi için gereken şartlar, asla rastlantılarla açıklanamayacak kadar fazladır. Hücrenin en temel yapı taşı olan proteinlerin rastlantısal olarak sentezlenme ihtimali; 500 aminoasitlik ortalama bir protein için, 10^{950}'de 1'dir. Ancak matematikte 10^{50}'de 1'den küçük olasılıklar pratik ola-

rak "imkansız" sayılır. Hücrenin çekirdeğinde yer alan ve genetik bilgiyi saklayan DNA molekülü ise, inanılmaz bir bilgi bankasıdır. İnsan DNA'sının içerdiği bilginin, eğer kağıda dökülmeye kalkılsa, 500'er sayfadan oluşan 900 ciltlik bir kütüphane oluşturacağı hesaplanmaktadır.

Bu noktada çok ilginç bir ikilem daha vardır: DNA, yalnız birtakım özelleşmiş proteinlerin (enzimlerin) yardımı ile eşlenebilir. Ama bu enzimlerin sentezi de ancak DNA'daki bilgiler doğrultusunda gerçekleşir. Birbirine bağımlı olduklarından, eşlemenin meydana gelebilmesi için ikisinin de aynı anda var olmaları gerekir. Bu ise, hayatın kendiliğinden oluştuğu senaryosunu çıkmaza sokmaktadır. San Diego California Üniversitesi'nden ünlü evrimci Prof. Leslie Orgel, *Scientific American* dergisinin Ekim 1994 tarihli sayısında bu gerçeği şöyle itiraf eder:

> *Son derece kompleks yapılara sahip olan proteinlerin ve nükleik asitlerin (RNA ve DNA) aynı yerde ve aynı zamanda rastlantısal olarak oluşmaları aşırı derecede ihtimal dışıdır. Ama bunların birisi olmadan diğerini elde etmek de mümkün değildir. Dolayısıyla insan, yaşamın kimyasal yollarla ortaya çıkmasının asla mümkün olmadığı sonucuna varmak zorunda kalmaktadır. (Leslie E. Orgel, The Origin of Life on Earth, Scientific American, c. 271, Ekim 1994, s. 78)*

Kuşkusuz eğer hayatın doğal etkenlerle ortaya çıkması imkansız ise, bu durumda hayatın doğaüstü bir biçimde "yaratıldığını" kabul etmek gerekir. Bu gerçek, en temel amacı yaratılışı reddetmek olan evrim teorisini açıkça geçersiz kılmaktadır.

Evrimin Hayali Mekanizmaları

Darwin'in teorisini geçersiz kılan ikinci büyük nokta, teorinin "evrim mekanizmaları" olarak öne sürdüğü iki kavramın da gerçekte hiçbir evrimleştirici güce sahip olmadığının anlaşılmış olmasıdır. Darwin, ortaya attığı evrim iddiasını tamamen "doğal seleksiyon" mekanizmasına bağlamıştı. Bu mekanizmaya verdiği önem, kitabının isminden de açıkça anlaşılıyordu: *Türlerin Kökeni, Doğal Seleksiyon Yoluyla...*

Doğal seleksiyon, doğal seçme demektir. Doğadaki yaşam mücadelesi içinde, doğal şartlara uygun ve güçlü canlıların hayatta kalacağı düşüncesine dayanır. Örneğin yırtıcı hayvanlar tarafından tehdit edilen bir geyik sürüsünde, daha hızlı koşabilen geyikler hayatta kalacaktır. Böylece geyik sürüsü, hızlı ve güçlü bireylerden oluşacaktır. Ama elbette bu mekanizma, geyikleri evrimleştirmez, onları başka bir canlı türüne, örneğin atlara dönüştürmez.

Dolayısıyla doğal seleksiyon mekanizması hiçbir evrimleştirici güce sahip değildir. Darwin de bu gerçeğin farkındaydı ve *Türlerin Kökeni* adlı kitabında "*Faydalı değişiklikler oluşmadığı sürece doğal seleksiyon hiçbir şey yapamaz*" demek zorunda kalmıştı. (*Charles Darwin, The Origin of Species: A Facsimile of the First Edition, Harvard University Press, 1964, s. 189)*

Lamarck'ın Etkisi

Peki bu "faydalı değişiklikler" nasıl oluşabilirdi? Darwin, kendi

döneminin ilkel bilim anlayışı içinde, bu soruyu Lamarck'a dayanarak cevaplamaya çalışmıştı. Darwin'den önce yaşamış olan Fransız biyolog Lamarck'a göre, canlılar yaşamları sırasında geçirdikleri fiziksel değişiklikleri sonraki nesle aktarıyorlar, nesilden nesile biriken bu özellikler sonucunda yeni türler ortaya çıkıyordu. Örneğin Lamarck'a göre zürafalar ceylanlardan türemişlerdi, yüksek ağaçların yapraklarını yemek için çabalarken nesilden nesile boyunları uzamıştı.

Darwin de benzeri örnekler vermiş, örneğin *Türlerin Kökeni* adlı kitabında, yiyecek bulmak için suya giren bazı ayıların zamanla balinalara dönüştüğünü iddia etmişti. (*Charles Darwin, The Origin of Species: A Facsimile of the First Edition, Harvard University Press, 1964, s. 184)*

Ama Mendel'in keşfettiği ve 20.yüzyılda gelişen genetik bilimiyle kesinleşen kalıtım kanunları, kazanılmış özelliklerin sonraki nesillere aktarılması efsanesini kesin olarak yıktı. Böylece doğal seleksiyon "tek başına" ve dolayısıyla tümüyle etkisiz bir mekanizma olarak kalmış oluyordu.

Neo-Darwinizm ve Mutasyonlar

Darwinistler ise bu duruma bir çözüm bulabilmek için 1930'ların sonlarında, "Modern Sentetik Teori"yi ya da daha yaygın ismiyle neo-Darwinizm'i ortaya attılar. Neo-Darwinizm, doğal seleksiyonun yanına "faydalı değişiklik sebebi" olarak mutasyonları, yani canlıların genlerinde radyasyon gibi dış etkiler ya da kopyalama hataları sonucunda oluşan bozulmaları ekledi.

Bugün de hala dünyada evrim adına geçerliliğini koruyan mo-

del neo-Darwinizm'dir. Teori, yeryüzünde bulunan milyonlarca canlı türünün, bu canlıların, kulak, göz, akciğer, kanat gibi sayısız kompleks organlarının "mutasyonlara", yani genetik bozukluklara dayalı bir süreç sonucunda oluştuğunu iddia etmektedir. Ama teoriyi çaresiz bırakan açık bir bilimsel gerçek vardır: **Mutasyonlar canlıları geliştirmezler, aksine her zaman için canlılara zarar verirler.**

Bunun nedeni çok basittir: DNA çok kompleks bir düzene sahiptir. Bu molekül üzerinde oluşan herhangi rastgele bir etki ancak zarar verir. Amerikalı genetikçi B. G. Ranganathan bunu şöyle açıklar:

> *Mutasyonlar küçük, rasgele ve zararlıdırlar. Çok ender olarak meydana gelirler ve en iyi ihtimalle etkisizdirler. Bu üç özellik, mutasyonların evrimsel bir gelişme meydana getiremeyeceğini gösterir. Zaten yüksek derecede özelleşmiş bir organizmada meydana gelebilecek rastlantısal bir değişim, ya etkisiz olacaktır ya da zararlı. Bir kol saatinde meydana gelecek rasgele bir değişim kol saatini geliştirmeyecektir. Ona büyük ihtimalle zarar verecek veya en iyi ihtimalle etkisiz olacaktır. Bir deprem bir şehri geliştirmez, ona yıkım getirir. (B. G. Ranganathan, Origins?, Pennsylvania: The Banner Of Truth Trust, 1988.)*

Nitekim bugüne kadar hiçbir yararlı, yani genetik bilgiyi geliştiren mutasyon örneği gözlemlenmedi. Tüm mutasyonların zararlı olduğu görüldü. Anlaşıldı ki, evrim teorisinin "evrim mekanizması" olarak gösterdiği mutasyonlar, gerçekte canlıları sadece tahrip eden, sakat bırakan genetik olaylardır. (İnsanlarda mutasyonun en sık görülen etkisi de kanserdir.) Elbette tahrip

edici bir mekanizma "evrim mekanizması" olamaz. Doğal seleksiyon ise, Darwin'in de kabul ettiği gibi, "tek başına hiçbir şey yapamaz." Bu gerçek bizlere doğada hiçbir "evrim mekanizması" olmadığını göstermektedir. Evrim mekanizması olmadığına göre de, evrim denen hayali süreç yaşanmış olamaz.

Fosil Kayıtları: Ara Formlardan Eser Yok

Evrim teorisinin iddia ettiği senaryonun yaşanmamış olduğunun en açık göstergesi ise fosil kayıtlarıdır.

Evrim teorisine göre bütün canlılar birbirlerinden türemişlerdir. Önceden var olan bir canlı türü, zamanla bir diğerine dönüşmüş ve bütün türler bu şekilde ortaya çıkmışlardır. Teoriye göre bu dönüşüm yüz milyonlarca yıl süren uzun bir zaman dilimini kapsamış ve kademe kademe ilerlemiştir.

Bu durumda, iddia edilen uzun dönüşüm süreci içinde sayısız "ara türler"in oluşmuş ve yaşamış olmaları gerekir.

Örneğin geçmişte, balık özelliklerini taşımalarına rağmen, bir yandan da bazı sürüngen özellikleri kazanmış olan yarı balık-yarı sürüngen canlılar yaşamış olmalıdır. Ya da sürüngen özelliklerini taşırken, bir yandan da bazı kuş özellikleri kazanmış sürüngen-kuşlar ortaya çıkmış olmalıdır. Bunlar, bir geçiş sürecinde oldukları için de, sakat, eksik, kusurlu canlılar olmalıdır. Evrimciler geçmişte yaşamış olduklarına inandıkları bu teorik yaratıklara **"ara-geçiş formu"** adını verirler.

Eğer gerçekten bu tür canlılar geçmişte yaşamışlarsa bunların sayılarının ve çeşitlerinin milyonlarca hatta milyarlarca ol-

ması gerekir. Ve bu ucube canlıların kalıntılarına mutlaka fosil kayıtlarında rastlanması gerekir. Darwin, *Türlerin Kökeni*'nde bunu şöyle açıklamıştır:

Eğer teorim doğruysa, türleri birbirine bağlayan sayısız ara-geçiş çeşitleri mutlaka yaşamış olmalıdır... Bunların yaşamış olduklarının kanıtları da sadece fosil kalıntıları arasında bulunabilir. (Charles Darwin, The Origin of Species: A Facsimile of the First Edition, Harvard University Press, 1964, s. 179)

Darwin'in Yıkılan Umutları

Ancak 19. yüzyılın ortasından bu yana dünyanın dört bir yanında hummalı fosil araştırmaları yapıldığı halde bu ara geçiş formlarına rastlanamamıştır. Yapılan kazılarda ve araştırmalarda elde edilen bütün bulgular, evrimcilerin beklediklerinin aksine, canlıların yeryüzünde birdenbire, eksiksiz ve kusursuz bir biçimde ortaya çıktıklarını göstermiştir.

Ünlü İngiliz paleontolog (fosil bilimci) Derek W. Ager, bir evrimci olmasına karşın bu gerçeği şöyle itiraf eder:

Sorunumuz şudur: Fosil kayıtlarını detaylı olarak incelediğimizde, türler ya da sınıflar seviyesinde olsun, sürekli olarak aynı gerçekle karşılaşırız; kademeli evrimle gelişen değil, aniden yeryüzünde oluşan gruplar görürüz. (Derek A. Ager, "The Nature of the Fossil Record", Proceedings of the British Geological Association, c. 87, 1976, s. 133)

Yani fosil kayıtlarında, tüm canlı türleri, aralarında hiçbir geçiş formu olmadan eksiksiz biçimleriyle aniden ortaya çıkmaktadır-

lar. Bu, Darwin'in öngörülerinin tam aksidir. Dahası, bu canlı türlerinin yaratıldıklarını gösteren çok güçlü bir delildir. Çünkü bir canlı türünün, kendisinden evrimleştiği hiçbir atası olmadan, bir anda ve kusursuz olarak ortaya çıkmasının tek açıklaması, o türün yaratılmış olmasıdır. Bu gerçek, ünlü evrimci Biyolog Douglas Futuyma tarafından da kabul edilir:

> *Yaratılış ve evrim, yaşayan canlıların kökeni hakkında yapılabilecek yegane iki açıklamadır. Canlılar dünya üzerinde ya tamamen mükemmel ve eksiksiz bir biçimde ortaya çıkmışlardır ya da böyle olmamıştır. Eğer böyle olmadıysa, bir değişim süreci sayesinde kendilerinden önce var olan bazı canlı türlerinden evrimleşerek meydana gelmiş olmalıdırlar. Ama eğer eksiksiz ve mükemmel bir biçimde ortaya çıkmışlarsa, o halde sonsuz güç sahibi bir akıl tarafından yaratılmış olmaları gerekir. (Douglas J. Futuyma, Science on Trial, New York: Pantheon Books, 1983. s. 197)*

Fosiller ise, canlıların yeryüzünde eksiksiz ve mükemmel bir biçimde ortaya çıktıklarını göstermektedir. Yani **"türlerin kökeni", Darwin'in sandığının aksine, evrim değil yaratılıştır.**

İnsanın Evrimi Masalı

Evrim teorisini savunanların en çok gündeme getirdikleri konu, insanın kökeni konusudur. Bu konudaki Darwinist iddia, bugün yaşayan modern insanın maymunsu birtakım yaratıklardan geldiğini varsayar. 4-5 milyon yıl önce başladığı varsayılan bu süreçte, modern insan ile ataları arasında bazı "ara form"ların yaşadığı iddia edilir. Gerçekte tümüyle hayali olan bu senaryoda

dört temel "kategori" sayılır:

1- Australopithecus

2- Homo habilis

3- Homo erectus

4- Homo sapiens

Evrimciler, insanların sözde ilk maymunsu atalarına "güney maymunu" anlamına gelen "Australopithecus" ismini verirler. Bu canlılar gerçekte soyu tükenmiş bir maymun türünden başka bir şey değildir. Lord Solly Zuckerman ve Prof. Charles Oxnard gibi İngiltere ve ABD'den dünyaca ünlü iki anatomistin Australopithecus örnekleri üzerinde yaptıkları çok geniş kapsamlı çalışmalar, bu canlıların sadece soyu tükenmiş bir maymun türüne ait olduklarını ve insanlarla hiçbir benzerlik taşımadıklarını göstermiştir. (*Solly Zuckerman, Beyond The Ivory Tower, New York: Toplinger Publications, 1970, s. 75-94; Charles E. Oxnard, "The Place of Australopithecines in Human Evolution: Grounds for Doubt", Nature, c. 258, s. 389)*

Evrimciler insan evriminin bir sonraki safhasını da, "homo" yani insan olarak sınıflandırırlar. İddiaya göre homo serisindeki canlılar, Australopithecuslar'dan daha gelişmişlerdir. Evrimciler, bu farklı canlılara ait fosilleri ardı ardına dizerek hayali bir evrim şeması oluştururlar. Bu şema hayalidir, çünkü gerçekte bu farklı sınıfların arasında evrimsel bir ilişki olduğu asla ispatlanamamıştır. Evrim teorisinin 20. yüzyıldaki en önemli savunucularından biri olan Ernst Mayr, "*Homo sapiens*'*e uzanan zincir gerçekte kayıptır*" diyerek bunu kabul eder. *(J. Rennie, "Darwin's Current Bulldog: Ernst Mayr", Scientific American, Aralık 1992)*

Evrimciler *"Australopithecus > Homo habilis > Homo erectus > Homo sapiens"* sıralamasını yazarken, bu türlerin her birinin, bir sonrakinin atası olduğu izlenimini verirler. Oysa paleoantropologların son bulguları, *Australopithecus, Homo habilis ve Homo erectus*'un dünya'nın farklı bölgelerinde aynı dönemlerde yaşadıklarını göstermektedir. (*Alan Walker, Science, c. 207, 1980, s. 1103; A. J. Kelso, Physical Antropology, 1. baskı, New York: J. B. Lipincott Co., 1970, s. 221; M. D. Leakey, Olduvai Gorge, c. 3, Cambridge: Cambridge University Press, 1971, s. 272)*

Dahası Homo erectus sınıflamasına ait insanların bir bölümü çok modern zamanlara kadar yaşamışlar, Homo sapiens neandertalensis ve Homo sapiens sapiens (modern insan) ile aynı ortamda yan yana bulunmuşlardır. (*Time, Kasım 1996)*

Bu ise elbette bu sınıfların birbirlerinin ataları oldukları iddiasının geçersizliğini açıkça ortaya koymaktadır. Harvard Üniversitesi paleontologlarından Stephen Jay Gould, kendisi de bir evrimci olmasına karşın, Darwinist teorinin içine girdiği bu çıkmazı şöyle açıklar:

> *Eğer birbiri ile paralel bir biçimde yaşayan üç farklı hominid (insanımsı) çizgisi varsa, o halde bizim soy ağacımıza ne oldu? Açıktır ki, bunların biri diğerinden gelmiş olamaz. Dahası, biri diğeriyle karşılaştırıldığında evrimsel bir gelişme trendi göstermemektedirler. (S. J. Gould, Natural History, c. 85, 1976, s. 30)*

Kısacası, medyada ya da ders kitaplarında yer alan hayali birtakım "yarı maymun, yarı insan" canlıların çizimleriyle, yani sırf propaganda yoluyla ayakta tutulmaya çalışılan insanın evrimi senaryosu, hiçbir bilimsel temeli olmayan bir masaldan ibarettir.

Bu konuyu uzun yıllar inceleyen, özellikle Australopithecus fosilleri üzerinde 15 yıl araştırma yapan İngiltere'nin en ünlü ve saygın bilim adamlarından Lord Solly Zuckerman, bir evrimci olmasına rağmen, ortada maymunsu canlılardan insana uzanan gerçek bir soy ağacı olmadığı sonucuna varmıştır.

Zuckerman bir de ilginç bir "bilim skalası" yapmıştır. Bilimsel olarak kabul ettiği bilgi dallarından, bilim dışı olarak kabul ettiği bilgi dallarına kadar bir yelpaze oluşturmuştur. Zuckerman'ın bu tablosuna göre en "bilimsel" -yani somut verilere dayanan- bilgi dalları kimya ve fiziktir. Yelpazede bunlardan sonra biyoloji bilimleri, sonra da sosyal bilimler gelir. Yelpazenin en ucunda, yani en "bilim dışı" sayılan kısımda ise, Zuckerman'a göre, telepati, altıncı his gibi "duyum ötesi algılama" kavramları ve bir de "insanın evrimi" vardır! Zuckerman, yelpazenin bu ucunu şöyle açıklar:

> *Objektif gerçekliğin alanından çıkıp da, biyolojik bilim olarak varsayılan bu alanlara -yani duyum ötesi algılamaya ve insanın fosil tarihinin yorumlanmasına- girdiğimizde, evrim teorisine inanan bir kimse için herşeyin mümkün olduğunu görürüz. Öyle ki teorilerine kesinlikle inanan bu kimselerin çelişkili bazı yargıları aynı anda kabul etmeleri bile mümkündür. (Solly Zuckerman, Beyond The Ivory Tower, New York: Toplinger Publications, 1970, s. 19)*

İşte insanın evrimi masalı da, teorilerine körü körüne inanan birtakım insanların buldukları bazı fosilleri ön yargılı bir biçimde yorumlamalarından ibarettir.

Darwin Formülü!

Şimdiye kadar ele aldığımız tüm teknik delillerin yanında, isterseniz evrimcilerin nasıl saçma bir inanışa sahip olduklarını bir de çocukların bile anlayabileceği kadar açık bir örnekle özetleyelim.

Evrim teorisi canlılığın tesadüfen oluştuğunu iddia etmektedir. Dolayısıyla bu iddiaya göre cansız ve şuursuz atomlar biraraya gelerek önce hücreyi oluşturmuşlardır ve sonrasında aynı atomlar bir şekilde diğer canlıları ve insanı meydana getirmişlerdir. Şimdi düşünelim; canlılığın yapıtaşı olan karbon, fosfor, azot, potasyum gibi elementleri biraraya getirdiğimizde bir yığın oluşur. Bu atom yığını, hangi işlemden geçirilirse geçirilsin, tek bir canlı oluşturamaz. İsterseniz bu konuda bir "deney" tasarlayalım ve evrimcilerin aslında savundukları, ama yüksek sesle dile getiremedikleri iddiayı onlar adına "Darwin Formülü" adıyla inceleyelim:

Evrimciler, çok sayıda büyük varilin içine canlılığın yapısında bulunan fosfor, azot, karbon, oksijen, demir, magnezyum gibi elementlerden bol miktarda koysunlar. Hatta normal şartlarda bulunmayan ancak bu karışımın içinde bulunmasını gerekli gördükleri malzemeleri de bu varillere eklesinler. Karışımların içine, istedikleri kadar amino asit, istedikleri kadar da (bir tekinin bile rastlantısal oluşma ihtimali 10^{-950} olan) protein doldursunlar. Bu karışımlara istedikleri oranda ısı ve nem versinler. Bunları istedikleri gelişmiş cihazlarla karıştırsınlar. Varillerin başına da dünyanın önde gelen bilim adamlarını koysunlar. Bu uzmanlar babadan oğula, kuşaktan kuşağa aktararak nöbetleşe milyarlarca, hatta trilyonlarca sene sürekli varillerin başında beklesinler. Bir can-

lının oluşması için hangi şartların var olması gerektiğine inanılıyorsa hepsini kullanmak serbest olsun. Ancak, ne yaparlarsa yapsınlar o varillerden kesinlikle bir canlı çıkartamazlar. Zürafaları, aslanları, arıları, kanaryaları, bülbülleri, papağanları, atları, yunusları, gülleri, orkideleri, zambakları, karanfilleri, muzları, portakalları, elmaları, hurmaları, domatesleri, kavunları, karpuzları, incirleri, zeytinleri, üzümleri, şeftalileri, tavus kuşlarını, sülünleri, renk renk kelebekleri ve bunlar gibi milyonlarca canlı türünden hiçbirini oluşturamazlar. Değil burada birkaçını saydığımız bu canlı varlıkları, bunların tek bir hücresini bile elde edemezler.

Kısacası, bilinçsiz **atomlar biraraya gelerek hücreyi oluşturamazlar.** Sonra yeni bir karar vererek bir hücreyi ikiye bölüp, sonra art arda başka kararlar alıp, elektron mikroskobunu bulan, sonra kendi hücre yapısını bu mikroskop altında izleyen profesörleri oluşturamazlar. **Madde, ancak Allah'ın üstün yaratmasıyla hayat bulur.**

Bunun aksini iddia eden evrim teorisi ise, akla tamamen aykırı bir safsatadır. Evrimcilerin ortaya attığı iddialar üzerinde biraz bile düşünmek, üstteki örnekte olduğu gibi, bu gerçeği açıkça gösterir.

Göz ve Kulaktaki Teknoloji

Evrim teorisinin kesinlikle açıklama getiremeyeceği bir diğer konu ise göz ve kulaktaki üstün algılama kalitesidir.

Gözle ilgili konuya geçmeden önce "Nasıl görürüz?" sorusuna kısaca cevap verelim. Bir cisimden gelen ışınlar, gözde reti-

naya ters olarak düşer. Bu ışınlar, buradaki hücreler tarafından elektrik sinyallerine dönüştürülür ve beynin arka kısmındaki görme merkezi denilen küçücük bir noktaya ulaşır. Bu elektrik sinyalleri bir dizi işlemden sonra beyindeki bu merkezde görüntü olarak algılanır. Bu bilgiden sonra şimdi düşünelim:

Beyin ışığa kapalıdır. Yani beynin içi kapkaranlıktır, ışık beynin bulunduğu yere kadar giremez. Görüntü merkezi denilen yer kapkaranlık, ışığın asla ulaşmadığı, belki de hiç karşılaşmadığınız kadar karanlık bir yerdir. Ancak siz bu zifiri karanlıkta ışıklı, pırıl pırıl bir dünyayı seyretmektesiniz.

Üstelik bu o kadar net ve kaliteli bir görüntüdür ki 21. yüzyıl teknolojisi bile her türlü imkana rağmen bu netliği sağlayamamıştır. Örneğin şu anda okuduğunuz kitaba, kitabı tutan ellerinize bakın, sonra başınızı kaldırın ve çevrenize bakın. Şu anda gördüğünüz netlik ve kalitedeki bu görüntüyü başka bir yerde gördünüz mü? Bu kadar net bir görüntüyü size dünyanın bir numaralı televizyon şirketinin ürettiği en gelişmiş televizyon ekranı dahi veremez. 100 yıldır binlerce mühendis bu netliğe ulaşmaya çalışmaktadır. Bunun için fabrikalar, dev tesisler kurulmakta, araştırmalar yapılmakta, planlar ve tasarımlar geliştirilmektedir. Yine bir TV ekranına bakın, bir de şu anda elinizde tuttuğunuz bu kitaba. Arada büyük bir netlik ve kalite farkı olduğunu göreceksiniz. Üstelik, TV ekranı size iki boyutlu bir görüntü gösterir, oysa siz üç boyutlu, derinlikli bir perspektifi izlemektesiniz.

Uzun yıllardır on binlerce mühendis üç boyutlu TV yapmaya, gözün görme kalitesine ulaşmaya çalışmaktadırlar. Evet, üç boyutlu bir televizyon sistemi yapabildiler ama onu da gözlük takmadan üç boyutlu görmek mümkün değil, kaldı ki bu suni

bir üç boyuttur. Arka taraf daha bulanık, ön taraf ise kağıttan dekor gibi durur. Hiçbir zaman gözün gördüğü kadar net ve kaliteli bir görüntü oluşmaz. Kamerada da, televizyonda da mutlaka görüntü kaybı meydana gelir.

İşte evrimciler, bu kaliteli ve net görüntüyü oluşturan mekanizmanın tesadüfen oluştuğunu iddia etmektedirler. Şimdi biri size, odanızda duran televizyon tesadüfler sonucunda oluştu, atomlar biraraya geldi ve bu görüntü oluşturan aleti meydana getirdi dese ne düşünürsünüz? Binlerce kişinin biraraya gelip yapamadığını şuursuz atomlar nasıl yapsın?

Gözün gördüğünden daha ilkel olan bir görüntüyü oluşturan alet tesadüfen oluşamıyorsa, gözün ve gözün gördüğü görüntünün de tesadüfen oluşamayacağı çok açıktır. Aynı durum kulak için de geçerlidir. Dış kulak, çevredeki sesleri kulak kepçesi vasıtasıyla toplayıp orta kulağa iletir; orta kulak aldığı ses titreşimlerini güçlendirerek iç kulağa aktarır; iç kulak da bu titreşimleri elektrik sinyallerine dönüştürerek beyne gönderir. Aynen görmede olduğu gibi duyma işlemi de beyindeki duyma merkezinde gerçekleşir.

Gözdeki durum kulak için de geçerlidir, yani beyin, ışık gibi sese de kapalıdır, ses geçirmez. Dolayısıyla dışarısı ne kadar gürültülü de olsa beynin içi tamamen sessizdir. Buna rağmen en net sesler beyinde algılanır. Ses geçirmeyen beyninizde bir orkestranın senfonilerini dinlersiniz, kalabalık bir ortamın tüm gürültüsünü duyarsınız. Ama o anda hassas bir cihazla beyninizin içindeki ses düzeyi ölçülse, burada keskin bir sessizliğin hakim olduğu görülecektir.

Net bir görüntü elde edebilmek ümidiyle teknoloji nasıl kullanılıyorsa, ses için de aynı çabalar onlarca yıldır sürdürülmektedir. Ses kayıt cihazları, müzik setleri, birçok elektronik alet, sesi algılayan müzik sistemleri bu çalışmalardan bazılarıdır. Ancak, tüm teknolojiye, bu teknolojide çalışan binlerce mühendise ve uzmana rağmen kulağın oluşturduğu netlik ve kalitede bir sese ulaşılamamıştır. En büyük müzik sistemi şirketinin ürettiği en kaliteli müzik setini düşünün. Sesi kaydettiğinde mutlaka sesin bir kısmı kaybolur veya az da olsa mutlaka parazit oluşur veya müzik setini açtığınızda daha müzik başlamadan bir cızırtı mutlaka duyarsınız. Ancak insan vücudundaki teknolojinin ürünü olan sesler son derece net ve kusursuzdur. Bir insan kulağı, hiçbir zaman müzik setinde olduğu gibi cızırtılı veya parazitli algılamaz; ses ne ise tam ve net bir biçimde onu algılar. Bu durum, insan yaratıldığı günden bu yana böyledir.

Şimdiye kadar insanoğlunun yaptığı hiçbir görüntü ve ses cihazı, göz ve kulak kadar hassas ve başarılı birer algılayıcı olamamıştır.

Ancak görme ve işitme olayında, tüm bunların ötesinde, çok büyük bir gerçek daha vardır.

Beynin İçinde Gören ve Duyan Şuur Kime Aittir?

Beynin içinde, ışıl ışıl renkli bir dünyayı seyreden, senfonileri, kuşların cıvıltılarını dinleyen, gülü koklayan kimdir?

İnsanın gözlerinden, kulaklarından, burnundan gelen uyarılar, elektrik sinyali olarak beyne gider. Biyoloji, fizyoloji veya biyokimya kitaplarında bu görüntünün beyinde nasıl oluştuğuna dair bir-

çok detay okursunuz. Ancak, bu konu hakkındaki en önemli gerçeğe hiçbir yerde rastlayamazsınız: Beyinde, bu elektrik sinyallerini görüntü, ses, koku ve his olarak algılayan kimdir? Beynin içinde göze, kulağa, burna ihtiyaç duymadan tüm bunları algılayan bir şuur bulunmaktadır. Bu şuur kime aittir?

Elbette bu şuur beyni oluşturan sinirler, yağ tabakası ve sinir hücrelerine ait değildir. İşte bu yüzden, herşeyin maddeden ibaret olduğunu zanneden Darwinist-materyalistler bu sorulara hiçbir cevap verememektedirler. Çünkü bu şuur, Allah'ın yaratmış olduğu ruhtur. Ruh, görüntüyü seyretmek için göze, sesi duymak için kulağa ihtiyaç duymaz. Bunların da ötesinde düşünmek için beyne ihtiyaç duymaz.

Bu açık ve ilmi gerçeği okuyan her insanın, beynin içindeki birkaç santimetreküplük, kapkaranlık mekana tüm kainatı üç boyutlu, renkli, gölgeli ve ışıklı olarak sığdıran Yüce Allah'ı düşünüp, O'ndan korkup, O'na sığınması gerekir.

Materyalist Bir İnanç

Buraya kadar incelediklerimiz, evrim teorisinin bilimsel bulgularla açıkça çelişen bir iddia olduğunu göstermektedir. Teorinin hayatın kökeni hakkındaki iddiası bilime aykırıdır, öne sürdüğü evrim mekanizmalarının hiçbir evrimleştirici etkisi yoktur ve fosiller teorinin gerektirdiği ara formların yaşamadıklarını göstermektedir. Bu durumda, elbette, evrim teorisinin bilime aykırı bir düşünce olarak bir kenara atılması gerekir. Nitekim tarih boyunca dünya merkezli evren modeli gibi pek çok düşünce, bilimin gündeminden çıkarılmıştır. Ama evrim teorisi ısrarla bilimin gündeminde tutul-

maktadır. Hatta bazı insanlar teorinin eleştirilmesini "bilime saldırı" olarak göstermeye bile çalışmaktadırlar. Peki neden?..

Bu durumun nedeni, evrim teorisinin bazı çevreler için, kendisinden asla vazgeçilemeyecek dogmatik bir inanış oluşudur. Bu çevreler, materyalist felsefeye körü körüne bağlıdırlar ve Darwinizm'i de doğaya getirilebilecek yegane materyalist açıklama olduğu için benimsemektedirler.

Bazen bunu açıkça itiraf da ederler. Harvard Üniversitesi'nden ünlü bir genetikçi ve aynı zamanda önde gelen bir evrimci olan Richard Lewontin, "önce materyalist, sonra bilim adamı" olduğunu şöyle itiraf etmektedir:

> *Bizim materyalizme bir inancımız var, 'a priori' (önceden kabul edilmiş, doğru varsayılmış) bir inanç bu. Bizi dünyaya materyalist bir açıklama getirmeye zorlayan şey, bilimin yöntemleri ve kuralları değil. Aksine, materyalizme olan 'a priori' bağlılığımız nedeniyle, dünyaya materyalist bir açıklama getiren araştırma yöntemlerini ve kavramları kurguluyoruz. Materyalizm mutlak doğru olduğuna göre de, İlahi bir açıklamanın sahneye girmesine izin veremeyiz. (Richard Lewontin, "The Demon-Haunted World", The New York Review of Books, 9 Ocak 1997, s. 28)*

Bu sözler, Darwinizm'in, materyalist felsefeye bağlılık uğruna yaşatılan bir dogma olduğunun açık ifadeleridir. Bu dogma, maddeden başka hiçbir varlık olmadığını varsayar. Bu nedenle de cansız, bilinçsiz maddenin, hayatı yarattığına inanır. Milyonlarca farklı canlı türünün; örneğin kuşların, balıkların, zürafaların, kaplanların, bö-

ceklerin, ağaçların, çiçeklerin, balinaların ve insanların maddenin kendi içindeki etkileşimlerle, yani yağan yağmurla, çakan şimşekle, cansız maddenin içinden oluştuğunu kabul eder. Gerçekte ise bu, hem akla hem bilime aykırı bir kabuldür. Ama Darwinistler kendi deyimleriyle "İlahi bir açıklamanın sahneye girmemesi" için, bu kabulü savunmaya devam etmektedirler.

Canlıların kökenine materyalist bir ön yargı ile bakmayan insanlar ise, şu açık gerçeği göreceklerdir: Tüm canlılar, üstün bir güç, bilgi ve akla sahip olan bir Yaratıcının eseridirler. Yaratıcı, tüm evreni yoktan var eden, en kusursuz biçimde düzenleyen ve tüm canlıları yaratıp şekillendiren Allah'tır.

Evrim Teorisi Dünya Tarihinin En Etkili Büyüsüdür

Burada şunu da belirtmek gerekir ki, ön yargısız, hiçbir ideolojinin etkisi altında kalmadan, sadece aklını ve mantığını kullanan her insan, bilim ve medeniyetten uzak toplumların hurafelerini andıran evrim teorisinin inanılması imkansız bir iddia olduğunu kolaylıkla anlayacaktır.

Yukarıda da belirtildiği gibi, evrim teorisine inananlar, büyük bir varilin içine birçok atomu, molekülü, cansız maddeyi dolduran ve bunların karışımından zaman içinde düşünen, akleden, buluşlar yapan profesörlerin, üniversite öğrencilerinin, Einstein, Hubble gibi bilim adamlarının, Frank Sinatra, Charlton Heston gibi sanatçıların, bunun yanı sıra ceylanların, limon ağaçlarının, karanfillerin çıkacağına inanmaktadırlar. Üstelik, bu saçma iddi-

aya inananlar bilim adamları, profesörler, kültürlü, eğitimli insanlardır. Bu nedenle evrim teorisi için "dünya tarihinin en büyük ve en etkili büyüsü" ifadesini kullanmak yerinde olacaktır. Çünkü, dünya tarihinde insanların bu derece aklını başından alan, akıl ve mantıkla düşünmelerine imkan tanımayan, gözlerinin önüne sanki bir perde çekip çok açık olan gerçekleri görmelerine engel olan bir başka inanç veya iddia daha yoktur. Bu, Afrikalı bazı kabilelerin totemlere, Sebe halkının Güneş'e tapmasından, Hz. İbrahim'in kavminin elleri ile yaptıkları putlara, Hz. Musa'nın kavminin altından yaptıkları buzağıya tapmalarından çok daha vahim ve akıl almaz bir körlüktür. Gerçekte bu durum, Allah'ın Kuran'da işaret ettiği bir akılsızlıktır. Allah, bazı insanların anlayışlarının kapanacağını ve gerçekleri görmekten aciz duruma düşeceklerini birçok ayetinde bildirmektedir. Bu ayetlerden bazıları şöyledir:

> **Şüphesiz, inkar edenleri uyarsan da, uyarmasan da, onlar için fark etmez; inanmazlar. Allah, onların kalplerini ve kulaklarını mühürlemiştir; gözlerinin üzerinde perdeler vardır. Ve büyük azab onlaradır. (Bakara Suresi, 6-7)**

> **... Kalpleri vardır bununla kavrayıp-anlamazlar, gözleri vardır bununla görmezler, kulakları vardır bununla işitmezler. Bunlar hayvanlar gibidir, hatta daha aşağılıktırlar. İşte bunlar gafil olanlardır. (Araf Suresi, 179)**

Allah Hicr Suresi'nde ise, bu insanların mucizeler görseler bile

inanmayacak kadar büyülendiklerini şöyle bildirmektedir:

Onların üzerlerine gökyüzünden bir kapı açsak, ordan yukarı yükselseler de, mutlaka: "Gözlerimiz döndürüldü, belki biz büyülenmiş bir topluluğuz" diyeceklerdir. (Hicr Suresi, 14-15)

Bu kadar geniş bir kitlenin üzerinde bu büyünün etkili olması, insanların gerçeklerden bu kadar uzak tutulmaları ve 150 yıldır bu büyünün bozulmaması ise, kelimelerle anlatılamayacak kadar hayret verici bir durumdur. Çünkü, bir veya birkaç insanın imkansız senaryolara, saçmalık ve mantıksızlıklarla dolu iddialara inanmaları anlaşılabilir. Ancak dünyanın dört bir yanındaki insanların, şuursuz ve cansız atomların ani bir kararla biraraya gelip; olağanüstü bir organizasyon, disiplin, akıl ve şuur gösterip kusursuz bir sistemle işleyen evreni, canlılık için uygun olan her türlü özelliğe sahip olan Dünya gezegenini ve sayısız kompleks sistemle donatılmış canlıları meydana getirdiğine inanmasının, **"büyü"**den başka bir açıklaması yoktur.

Nitekim, Allah Kuran'da, inkarcı felsefenin savunucusu olan bazı kimselerin, yaptıkları büyülerle insanları etkilediklerini Hz. Musa ve Firavun arasında geçen bir olayla bizlere bildirmektedir. Hz. Musa, Firavun'a hak dini anlattığında, Firavun Hz. Musa'ya, kendi "bilgin büyücüleri" ile insanların toplandığı bir yerde karşılaşmasını söyler. Hz. Musa, büyücülerle karşılaştığında, büyücülere önce onların marifetlerini sergilemelerini emreder. Bu olayın anlatıldığı ayet şöyledir:

(Musa:) "Siz atın" dedi. (Asalarını) atıverince, in-

sanların gözlerini büyüleyiverdiler, onları dehşete düşürdüler ve (ortaya) büyük bir sihir getirmiş oldular. (Araf Suresi, 116)

Görüldüğü gibi Firavun'un büyücüleri yaptıkları "aldatmacalar"la - Hz. Musa ve ona inananlar dışında- insanların hepsini büyüleyebilmişlerdir. Ancak, onların attıklarına karşılık Hz. Musa'nın ortaya koyduğu delil, onların bu büyüsünü, Kuran'daki ifadeyle "uydurduklarını yutmuş" yani etkisiz kılmıştır:

Biz de Musa'ya: "Asanı fırlatıver" diye vahyettik. (O da fırlatıverince) bir de baktılar ki, o bütün uydurduklarını derleyip-toparlayıp yutuyor. Böylece hak yerini buldu, onların bütün yapmakta oldukları geçersiz kaldı. Orada yenilmiş oldular ve küçük düşmüşler olarak tersyüz çevrildiler. (Araf Suresi, 117-119)

Ayetlerde de bildirildiği gibi, daha önce insanları büyüleyerek etkileyen bu kişilerin yaptıklarının bir sahtekarlık olduğunun anlaşılması ile, söz konusu insanlar küçük düşmüşlerdir. Günümüzde de bir büyünün etkisiyle, bilimsellik kılıfı altında son derece saçma iddialara inanan ve bunları savunmaya hayatlarını adayanlar, eğer bu iddialardan vazgeçmezlerse gerçekler tam anlamıyla açığa çıktığında ve "büyü bozulduğunda" küçük duruma düşeceklerdir. Nitekim, yaklaşık 60 yaşına kadar evrimi savunan ve ateist bir felsefeci olan, ancak daha sonra gerçekleri gören Malcolm Muggeridge evrim teorisinin yakın gelecekte düşeceği durumu şöyle açıklamaktadır:

Ben kendim, evrim teorisinin, özellikle uygulandığı alanlarda, geleceğin tarih kitaplarındaki en büyük

***espri malzemelerinden biri olacağına ikna oldum**. Gelecek kuşak, bu kadar çürük ve belirsiz bir hipotezin inanılmaz bir saflıkla kabul edilmesini hayretle karşılayacaktır. (Malcolm Muggeridge, The End of Christendom, Grand Rapids: Eerdmans, 1980, s.43)*

Bu gelecek, uzakta değildir aksine çok yakın bir gelecekte insanlar "tesadüfler"in ilah olamayacaklarını anlayacaklar ve evrim teorisi dünya tarihinin en büyük aldatmacası ve en şiddetli büyüsü olarak tanımlanacaktır. Bu şiddetli büyü, büyük bir hızla dünyanın dört bir yanında insanların üzerinden kalkmaya başlamıştır. Artık evrim aldatmacasının sırrını öğrenen birçok insan, bu aldatmacaya nasıl kandığını hayret ve şaşkınlıkla düşünmektedir.

... Sen Yücesin, bize öğrettiğinden başka bizim hiçbir bilgimiz yok. Gerçekten Sen, herşeyi bilen, hüküm ve hikmet sahibi olansın.

(Bakara Suresi, 32)